

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723

CEAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 240 (13.471)

Trst, sredo, 18. oktobra 1989

Fanfare za 80-letnico Glasbene mattice

SVETO GRGIČ

Z nastopom Slovenskega trobilnega kvinteta iz Ljubljane se drevi v Kulturnem domu začenja abonmajska koncertna sezona Glasbene mattice. Fanfare v uvodni skladbi koncerta pa bodo naznanile še drugo pomembnost, namreč osemdesetletnico ustanovitve Glasbene mattice v Trstu, kateri je v bistvu posvečena vsa sezona 1989/90 in ki jo bo naša glasbena ustanova svečano proslavila prihodnje leto.

Na jutrišnji dan (19. oktobra 1909) pred osemdesetimi leti, je namreč predsednik dr. Edvard Slavik sporočil javnosti, da je bilo ustanovljeno "Pevsko in glasbeno društvo v Trstu" kot podružnica Glasbene mattice v Ljubljani in da bo njegova naloga "skrbeti prvenstveno za glasbeno vzgojo mladine, za koncertno dejavnost, za izdajanje glasbenih del in za podobno". Upravni odbor in učiteljski zbor, ki ga je vodil Karel Mahkota, sta s tem zaorala ledino. Načrtno in požrtvovalno delo je že čez nekaj let dalo spodbudne rezultate, ne le na glasbenem, marveč na splošno kulturnem področju. Leta prve svetovne vojne so živahno dejavnost sicer začasno prekinila, toda pred osemdesetimi leti vsajeno drevo ni nikoli usahnilo. Na spomlad 1945 je znova zacvetelo, spet obrodilo in z njega še danes trgamo sadove, na katere smo lahko upravičeno ponosni. Vrsti velikih imen slovenske glasbe, ki so tako ali drugače povezane z Glasbeno matico v Trstu, spomnimo naj samo na Vasilija Mirka, Karola Pahorja, Danila Švaro, Marija Kogoja, Mirka Poliča, Milana Pertota, Frana Venturinija, Ivana Grbca, Ubalda Vrabca in še druge, so se v tem povojnem času pridružila mnoga druga iz vrst gojencev njene glasbene šole, ki delajo čast tržaškemu slovenstvu in tržaški glasbeni kulturi na sploh.

Vsaka kulturna ustanova mora biti zgrajena na trdnih temeljih. Roditi se mora iz potreb časa, z njimi rasti in se razvijati, živeti iz življenjskih sokov lastnega naroda in biti obenem povezana s kulturnimi tokovi v svetu. To je še toliko bolj nujno pri nas, ki živimo na križišču kulturnih diagonal. Glasba pa je na teh diagonalah gotovo še najbolj univerzalni medij zblizovanja, saj je razumljiva vsem ljudem, vsem narodom, je jezik, ki z največjo lahkoto presega meje jezika in druge pregrade in medsebojno oplaja duha.

Mislím, da se tega vsi zavedamo, a tega dejstva še vedno ne vrednotimo dovolj. Poslanstvo, ki ga opravlja naša Glasbena matica, bi moralo biti deležno vse drugačne podpore od tiste skromne, ki jo danes prejema iz javnih virov. Pa tudi med nami samimi bi morala biti zavest njene pomembnosti še bolj prisotna in merilo te zavesti bi morala biti tudi razprodana abonmajska koncertna sezona.

Narediti moramo vse, kar je v naši moči, od naših javnih predstavništev do poslednjega pripadnika naše narodnostne skupnosti, da osemdesetletnica naše Glasbene mattice ne bo samo prilžnost za zgodovinski spomin, marveč in predvsem spodbuda za njen nadaljni razvoj, za nadaljnje utrjevanje vloge, ki jo opravlja med zamejskimi Slovenci in v širši skupnosti ne le kot glasbena, marveč kot splošno kulturna ustanova.

Po ponedeljkovem preobratu na bolje včeraj spet negativen dan na newyorški borzi

Vesti o ameriškem primanjkljaju povzročile nov padec Dow Jonesa

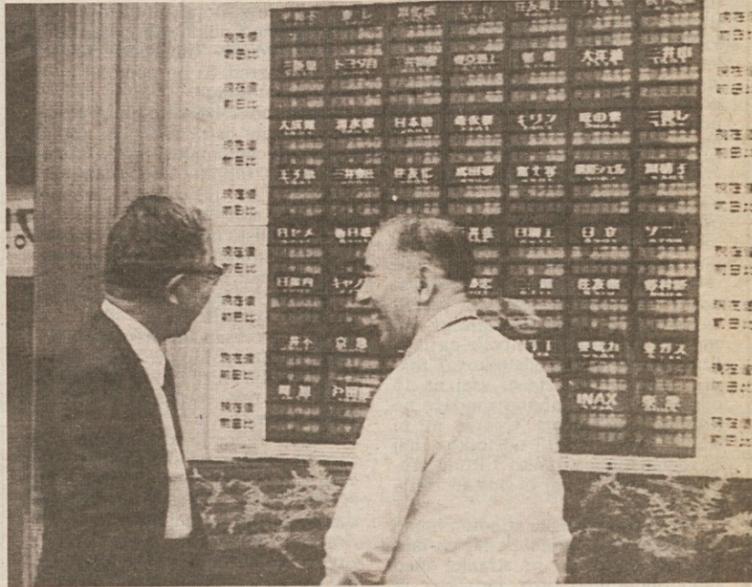
Trgovinski primanjkljaj v ZDA avgusta presegel 10 milijard dolarjev - Na drugih borzah stanje boljše - Vrednost indeksa MIB narasla za skoraj 4% - Dolar v Italiji več vreden

NEW YORK — Torek je bil negativen dan (vendar ne preveč) za Wall Street po »črnem petku« in po občutnem ponedeljkovem preobratu na bolje. Indeks Dow Jones, ki predstavlja trideset najpomembnejših delnic na newyorški borzi, je tako zaključil svoj borzni dan na kvoti 2.638,73, kar je 18,65 točke manj kot dan prej.

Nedvomno je negativno vplivala na včerajšnje delovanje Wall Streeta jutranja vest, da je ameriška trgovinska bilanca zabeležila v avgustu rekorden primanjkljaj 10,8 milijarde dolarjev, ki je s tem za več kot 1,5 milijarde dolarjev presegel napovedi gospodarstvenikov. Ameriški izvoz je avgusta padel za 0,2% in dosegel vrednost 30,4 milijarde dolarjev, uvoz pa je narasel kar za 6,4% in je njegova vrednost znašala 41,2 milijarde dolarjev. Ti podatki so takoj ob odprtju poslov indeks Dow Jones potisnili za 30 točk navzdol. Ta negativni trend se je s celo serijo prodaj še nadaljeval, tako da je indeks padel skoraj pod mejo 2600 točk. Popoldne se je stanje nekoliko popravilo, vendar pa vse izgube vrednosti iz dopoldanskih poslov ni bilo več mogoče nadoknaditi.

Po drugih svetovnih borzah je bil včerajšnji dan v poprečju uspešnejši. Skoraj povsod so uspeli izničiti ponedeljkove padce, najbolj pa so narasle vrednosti na frankfurtski borzi, kjer je poprečna vrednost glavnih delnic včeraj narasla kar za 6,5%, medtem ko so še v ponedeljek beležili skoraj 13% padec. Tudi milanska borza je včeraj nadoknadila del vrednosti, ki jo je izgubila v ponedeljek. Indeks MIB je včeraj tako narasel za 3,97% in se ustalil na 1127 indeksnih točkah, kar je 12,7 odstotka več, kot je znašala njegova vrednost v začetku letošnjega leta. Tudi v Tokiju je vrednost delnic rahlo narasla (za 1,53%), le v Parizu (-0,29%) in Londonu (-1,28%) se je negativni ponedeljkov trend nadaljeval tudi včeraj.

Če pogledamo še na italijanski valutni trg, lahko ugotovimo, da je dolar kljub negativnim vestem o ameriškem gospodarstvu v Italiji pridobil na vrednosti. Ob fixingu v Milanu je tako veljal 1371,50 lire (14 lir več kot v ponedeljek). Stabilna je bila vrednost nemške marke, ki se je včeraj zaustavila pri 735,66 lire, dan prej pa je njena vrednost znašala 735,99 lire.

Zadovoljna japonska borzna operaterja ob ugodnem gibanju na tokijski borzi

Ljudstvo Nemške demokratične republike hoče konkretne spremembe

Mogočni protest v Leipzigu dokazal vso šibkost režima

BERLIN — Režim 77-letnega vzhodnonemškega partijskega šefa Ericha Honeckerja se po vsem sodeč nahaja v težavah, tako da v krogih vzhodnonemške socialdemokracije že odkrito govorijo, da bo stari šef prepustil vodstvo mlajšim kadrom. Predsinočne protestne manifestacije v Leipzigu se je namreč udeležilo kakih 120 tisoč ljudi, ki so mirno zahtevali reforme in demokratizacijo vzhodnonemške družbe. Oblasti so manifestacije dovolile, potem ko so se organizatorji obvezali, da ne bodo razobesili protirežimskih transparentov in da na njej ne bodo sodelovali pripadniki Neues Foruma.

Nič čudnega torej da so bili včeraj v krogih evangelične Cerkve in opozicije dobesedno ogorčeni, ker je partijsko glasilo Neues Deutschland likvidiralo mogočno manifestacijo s petimi vrsticami agencijske vesti. Še več, časopis sploh ni navedel, da je bila to protestna manifestacija, prav tako je dal razumeti, da je izključno po zaslugi policije manifestacija potekala mirno.

V zadnjih dneh napovedana »večja objektivnost časopisja, ki naj bi se približala resničnemu življenju«, je z včerajšnjim pisanjem partijskega glasila izpadla kot »bled kompromis«, kot ponovni poskus režima, da za vsako ceno izniči ali vsaj zmanjša razsežnosti problemov, ki tarejo državo.

Cerkev in opozicija se sedaj bojita, da bo režim sprejel le kozmetične kompromisne ukrepe, ki ne bodo spremenile bistva. Ni dovolj, da ima parija nekaj »rasvetljencev« kot sta šef komunistične mladine Eberhard Aurich in dresdenski župan Wolfgang Berghofer, ki je prav včeraj povedal, da je iz Berlina dobil »pozitiven odgovor« na predloge, ki mu jih je opozicija izročila prejšnji teden. Saško krajevno partijsko glasilo Sächsisches Volksstimme je včeraj zanikalo vesti, da na meji s ČSSR postavljajo žične ovire in celo napovedalo, da bo v kratkem Vzhodnim Nemcem precej lažje potovati v tujino. Opoziciji pa niso več dovolj obljube, tako da so sinoči na vzhodnonemški cerkvi Getsemani razobesili transparent, na katerem zahtevajo »Kokretne pobude«.

Medtem ko skuša vzhodnonemška opozicija režim vsmeriti na pot reform in demokratizacije, pa se nadaljuje beg Vzhodnih Nemcev na Zahod. V zadnjih 24 urah je madžarsko-avstrijsko mejo prekorčilo 1.459 begincev iz Nemške demokratične republike. Avstrijske in madžarske oblasti ob tem navajajo, da dotok novih beguncem po vsem sodeč ne bo presahnil. Sinoči pa je s čarterskim poletom iz Varšave v Düsseldorf prispela prva skupina 125 vzhodnonemških beguncem.

Na sliki (telefoto AP): mladina in otroci so v Leipzigu nosili slike Mihaila Gorbačova

»Anticipirani finale« Milan - Real Madrid

MILAN — Danes bodo na sporedu srečanja drugega kola v evropskih nogometnih pokalih, kjer nastopa cela vrsta italijanskih in jugoslovanskih enajsteric. Prav gotovo bo najbolj zanimivo srečanje v pokalu prvakov, saj se bosta v Milanu srečala nič manj kot lanski prvak Milan in slavni Real Madrid. Srečanje je nekakšen »anticipirani finale«, saj sta verjetno ti dve enajsterici, ki sta se v prejšnji sezoni srečali prav v polfinalu pokala prvakov, najmočnejši, ki sta ostali v tej konkurenci. Težko je napovedati favorita.

Včeraj pa je v anticipirani tekmi pokala pokalnih prvakov Sampdoria z veliko dozo sreče izenačila v Dortmundu proti domači Borussia ter ima sedaj idealen izhodišni položaj za napredovanje.

Na sliki: prizor z včerajšnje anticipirane tekme šestnajstine pokala UEFA med Antwerpom in Dundeejem Unitedom, kjer so domačini slavili presenettljivo visoko s 4:0.

Kriza manjšinskih sredstev obveščanja

LJUBLJANA — Gospodarska kriza vse bolj načenja tudi delovanje sredstev obveščanja v madžarsčini in italijanščini v Sloveniji, tako da je vse bolj ogrožena že tudi njihova osnovna funkcija - vsestransko obveščanje o življenju in delu pripadnikov teh narodnosti. Na včerajšnji skupni seji komisij za narodnosti in informiranje pri skupščini Slovenije so povedali, da redakcije madžarskih in italijanskih glasil poleg gmotnih težav pestijo tudi organizacijski, kadrovski in drugi problemi.

Predstavniki teh glasil so pri oceni svojega delovanja, gmotno - kadrovskega ter organizacijskega stanja predstavili znatno drugačno sliko od tiste, ki prevladuje v republiških organih, zadolženih za informiranje.

Žolčna kampanja pred rimskimi volitvami

KPI: Vlada deluje po modelih lože P2

RIM — Živo srebro političnega toploma v italijanski prestolnici se kar naprej dviga. Vzdušje postaja vsak dan bolj napeto in razbeljeno. Vse stranke se namreč zavedajo, da pomembna volilna preizkušnja, od katere nas ločujeta le še slaba dva tedna, ne bo odločala le o bodoči sestavi rimske mestne vlade, temveč bo neizbežno vplivala tudi na politično dogajanje na vsedržavni ravni. O vsedravnem značaju rimskih občinskih volitev govorijo zlasti stranke vladne koalicije, ki v strahu pred volilnim neuspehom opozarjajo na nevarnost, ki bi jo morebiten neuspeh imel za usodo Andreottijeve vlade in sploh za politično stabilnost v državi. Pred to nevarnostjo svari zlati tajnik Krščanske demokracije Forlani, ker se prav ta stranka, kompromitirana zaradi dosedanjega slabega upravljanja občine, najbolj boji volilnega poraza. Pa tudi strankina levica z Bodratom v prvi vrsti pritiska in svari pred morebitnimi porazi, ki bi neizbežno ošibili petstrankarsko zavezanost. Po Bodratom mnenju je 27 odstotkov skrajna meja, pod katero je treba smatrati volilni izid za polom.

Računati je treba, da je imela KD na prejšnjih volitvah 33 odstotkov glasov. Vsi dosedanja predvolilni testi pa govorijo o znatnem upadanju demokristjanskih glasov. Tudi v socialističnem taboru ni brezkrbnosti. Na prejšnjih volitvah je PSI zabeležila 11 odstotkov glasov, na zadnjih evropskih volitvah pa je v Rimu dosegla 13,5 odstotkov. Craxi pričakuje, da bo zlezal vsaj na 15 odstotkov, toda zaupne sonde ne krepijo tega upanja. Čeprav ne bi smela zlesti pod 15 odstotkov, naj bi socialistično stranko v Rimu prehiteli zeleni, ki naj bi postali tretja stranka.

Kaj se bo dejansko zgodilo, bomo videli čez dva tedna. Sedaj pa lahko vidimo to, da se stranke med sabo obdelujejo brez zadržkov in prizanašanj. Tako za Forlanija kot za Craxija so komunisti glavna sila, proti kateri sta usmerila svoje težke topove. Medtem ko skuša Forlani po že preizkušeni in ustaljeni praksi prikazati bližajočo se volilno preizkušnjo kot pravo križarsko vojno proti komunizmu, ki peha italijansko družbo v negotovost, se Craxi zgraža med dvoumnostjo KPI, ki še ni razčistila svoje sedanje in bodoče vloge v italijanski družbi in se ravna po načelu »volk sit in koza cela«. Vse to še ne pomeni, da si stranke vladne večine prizanaša-

jo med sabo. Forlani kritizira predlog republikanske stranke o izvolitvi nekakšnega župana »super partes«, ki bi se ob sodelovanju vseh spoprijel z emergentnim položajem večnega mesta. Takšna rešitev bi bila po mnenju KD in PSI trojanski konj, ki bi omogočil prodor komunistov.

KPI ob vsem tem ne stoji z roko v roki in čaka. Prav včeraj je prešla s svojim kandidatom za župansko mesto Alfredom Reichlinom v odločen protinapad. Njegov oster poseg med neko predvolilno razpravo, ki sta se je udeležila tudi Ingrao ter minister v senci Ettore Scola, je presenetil celo nekatero v njegovi stranki. Nosilec liste KPI je namreč poudaril, da se oblast v Rimu odraža na perverznen način in da se celo oblikuje po modelih framazonske lože P2. Ta oblast po Reichlinovem mnenju ne zastopa interesov občanov, temveč nekaterih posameznikov in zato je v Rimu potreben nov vodilni razred, ki bo pometel z vso politično nesnago.

Reichlinove izjave bodo prav gotovo izzvale ostre reakcije, kot jih je izzvala polemična izjava komunističnega tajnika Occhetta v Budimpešti, ko je označil Craxijev predlog o sklicanju srečanja evropskih socialističnih leaderjev v zvezi s spremembami v vzhodnoevropskih državah za »neapeljsko farsvo«. Occhetti je namreč takoj odgovoril Craxijev glasnik Intini. »Če bi se takšne neotesanosti nadaljevale s sektaško kampanjo proti naši stranki,« izjavlja Intini, »bi se moral uresničiti rek, da kdor seje veter, žanje vihar.«

Nekaj trenja je kot rečeno tudi znotraj petstrankarske koalicije ter celo znotraj posameznih strank. De Mitov pristaš Mastella je ostro kritiziral težnjo socialistov, da si v rimskem občinskem svetu izbirajo zaveznike na podlagi volilnega izida, ne pa po predhodnih dogovorih. Znotraj KD pa je včeraj močno odjeknila izjava podtajnika stranke ter voditelja leve struje Bodrata. Po njegovem je znotraj Andreottijeve vlade nekakšna ožja vlada »v sencic«. V tej vladi je namreč ozka skupina ljudi, ki odloča o vsem, ti ljudje pa naj bi bili Cirino Pomicino, Conte, Prandini in De Lorenzo. Izjava je seveda izzvala ostre reakcije v petstrankarski koaliciji, zlasti pa med zainteresiranimi ministri, ki so jim že nadeli naziv »banda štirih«.

DUŠAN KALC

Po enem mesecu azerbajdžanske gospodarske blokade Vlaki spet prihajajo v Armenijo položaj pa se še ni normaliziral

MOSKVA — Po pisanju Pravde so Azerbajdžanci prekinili gospodarsko blokado Armenije, a so zato še okrepili blokado Gorskega Karabaha. Po trditvah zveznega podministra za promet Vladimirja Butka je v zadnjih petih dneh prispelo v Armenijo z azerbajdžanskega ozemlja kar 7.190 vagonov z živilji, gorivom in gradbenim materialom za obnovu krajev, ki jih je prizadel potres 7. decembra.

Končala se je torej enomesečna blokada Armenije, ki je dvignila napetost v Zakavkazju do vrelišča in ki je grozila, da se bo izrodila v odkrit oborožen spopad med Armenci in Azerbajdžanci. Za Armenijo pa to še ne pomeni konca vseh križev in težav. Tak nenađen naval blaga je v bistvu razgalil vse pomanjkljivosti armenskih in zakavkaških železnic. V Erevanu čaka tako na raztovor kar 4.875 vagonov. Ob nizki produktivnosti in premajhni delovni vni železničarjev je nevarno, da se bo položaj le postopoma normaliziral. Železniška blokada Armenije pa je posledno vplivala na celotno sovjetsko železniško omrežje. Na zahodni sovjetski meji je ustavljenih 230 vagonov z blagom, ki so ga kupili na Zahodu. Po besedah podministra Butka je samo na moskovskem železniškem omrežju blokiranih 50 tisoč vagonov, tako da bi se položaj lahko normaliziral šele v 40 dneh. Seveda, če bodo to dopustili azerbajdžanski nacionalisti, je takoj pripomnil podminister Butko.

Položaj v Azerbajdžanu je namreč iz ure v uro bolj napet. Po pisanju glasila sovjetskih sindikatov Trud je azerbajdžanska ljudska fronta zagrozila s splošno stavko, če bodo preiskovalci sodstvu izročili dokazno gradivo o nezakonitem delovanju te fronte pri organizaciji blokade Armenije in Gor-

skega Karabaha. Vsak čas se lahko torej položaj ponovno zaplete, azerbajdžanski šiiiti vztrajajo v svoji zahtevi, da morajo specialci zapustiti Gorski Karabah, prav tako naj bi Moskva čimprej razpustila izredno zvezno upravo za Gorski Karabah in vzpostavila armensko oblast. Gorski Karabah je za Azerbajdžance njihov, armenski »neverniki« pa naj se kar izselijo v Armenijo, če nečajo priznati azerbajdžanske suverenosti nad tem ozemljem.

Prebivalstvo te armenske enklave na azerbajdžanskem ozemlju pa se noče vkloniti takim diktatom. Prav zato je ogorčeno nad neodločnostjo zveznih oblasti, ker te še niso uporabile svojih specialnih enot za preboj gos-

podarske blokade, temveč skrbijo izključno za red in mir na tem ozemlju, tako da so na udaru skoraj izključno Armenci. Da bi bila mera polna, pa se v Stepanakertu nadaljujejo protestne manifestacije, ker so specialci pred tednom dni ubili dva Armence. Prebivalstvo zavrača trditve o uboju v silobranu ter trdi, da so vojaki brez razloga streljali v Armence. Vojska dopušta te manifestacije, ki podpihujejo strasti, saj se boji, da bi vsak njen poseg povzročil še hušji požar.

Na sliki (telefoto AP): armenski otroci v Gorskem Karahu napovedujejo gladovno stavko, dokler ne bodo oblasti kaznovalle krivcev za »krvavi torek«

Bliskovit poseg ljubljanskih miličnikov proti uvoženim avtom lažnih zdomcev

LJUBLJANA — Marsikateri slovenski (in zlasti ljubljanski) sosed je 4. oktobra privoščljivo kukal skozi zavese: policija je namreč tega dne v bliskoviti akciji zasegla več avtomobilov, s katerimi so se do tedaj postavljali lažni zdomci. Predvidevajo, da je v Sloveniji kakih 200 do 300 avtomobilov s celovško registracijo, ki pa jih vozijo čisto »navadni« Ljubljančani, Kranjčani in drugi smrtniki. Precej so jih miličniki spravili v carinsko skladišče, nekaj jih je pravočasno zavohalo nevarnost in so vozila spravili nazaj čez mejo, seveda pa je veliko tudi čisto pravih zdomcev, ki imajo vso pravico voziti avtomobile s tujo registracijo.

V našem primeru gre predvsem za ljudi, ki so s pomočjo iznajdljivega avstrijskega trgovca ukrali carinske in devizne predpise in si za majhen denar kupili drage avtomobile predvsem japonske izdelave. Podjetni W.S. iz Celovca je najprej dvema Ljubljančanoma omogočil, da sta si kupila avto po nezakoniti poti. Ko se je izkazalo, da zade-

va »deluje«, se je sprožil pravcati plaz nakupov na enak način. Za 1500 do 2000 mark je znal W.S. strankam priskrbiti balvalni ali delovni vizum, po potrebi pa tudi potrdilo o zaslužku. S temi papirji so pri celovškem prevozniskem podjetju Sienčnik, ki ima tudi oddelek za leasing, sklenili pogodbo za najem avtomobilov. Po odplačilu predvidenih obrokov so nato sestavili le še kupoprodajno pogodbo in avto je zamenjal lastnika.

Zdaj je seveda te pravljice konec, vozila in bivši lastniki pa čakajo na uradni postopek. Obtožnica jih bo bremenila tako carinskih prekrškov, kot določila tudi člene zakona o prometu s tujino, pri čemer jim poleg zaporne kazni kajpak grozi tudi odvzem vozil.

»Zdomci«, med katerimi so večinoma obrtniki, športniki in uslužbenci, zdaj žalujejo za dobrimi avtomobili, markami - vmes pa najbrž nekoliko preklinjajo tudi gospoda W.S. iz Celovca... (Z. S.)

Predsednik SKZ Oman predaval o političnem položaju v Sloveniji

DUNAJ — Jugoslavija lahko najde izhod iz krize le po poti demokratizacije, ki je obenem tudi pogoj za uresničitev gospodarskih reform v državi,« je predsinotnjim na Dunaju izjavil predsednik Slovenske kmečke zveze Ivan Oman v predavanju na temo Politični položaj v Sloveniji - vidiki razvoja v Jugoslaviji, ki ga je imel na povabilo politične akademije Ljudske (demokratske) stranke Avstrije.

»Pripombe, da se Slovenija obnaša separatistično in da išče pot za združitve z Evropo, niso upravičene,« je dejal Oman in dodal, da se Slovenija zavzema za integracijo, vendar pa da zahteva enakopravnost in demokracijo.

Dejal je, da si želijo Slovenci živeti v suvereni državi slovenskega naroda, da hočejo samostojno odločati o povezovanju z južnoslovanskimi narodi in drugimi narodi v okviru obnovljene Evrope in da za temelje slovenske države štejejo

spoštovanje človekovih pravic in svobodnin ter demokracijo, ki vključuje politični pluralizem.

Ko je govoril o napovedanih volitvah v Sloveniji, je Oman dejal, da v zvezi s tem potekajo »okrogle mize« podobne tistim na Poljskem, da si bodo opozicijska združenja in ZK na volitvah »razdelili glasove«.

Ko so ga povprašali, ali bi bila morebitna nova vlada sestavljena iz predstavnikov »opozicije« ali »s komunisti«, je Oman potrdil slednje in poudaril, da potrebujejo enotnost. Le krajši del Omanovega predavanja - pa tudi vprašanj - se je nanašal na samo kmečko zvezo oziroma na težave kmetovalcev, na kar je kazala že sama izbira tema. Dejal je, da je bila zveza kmetov prva družbena organizacija v Sloveniji, ki so jo ustanovili zunaj oblasti ZK, da ima 25 tisoč članov ni da usklajuje delo s podobnimi združenji v republikah. (dn)

V Jugoslaviji do sedaj dokaj nizko število ljudi, ki boleajo za aidsom

BEOGRAD — Jugoslavija je letos do začetka oktobra svetovni zdravstveni organizaciji prijavila še 29 novih primerov obolelih za aidsom. Od leta 1985 je zbolelo 94 Jugoslovancev, od tega jih 5 ne živi v Jugoslaviji.

V Črni gori in Makedoniji, po podatkih pristojnih služb, še vedno ni obolelih, v Srbiji se njihovo število nenehno povečuje. Dve tretjini obolelih (6) sta iz te republike, 49 pa jih je iz ožje Srbije, 9 iz Vojvodine, dva pa iz Kosova. Na Hrvaškem so registrirali 17 primerov, v Sloveniji 8, v BiH pa 4 obolele za aidsom.

Zvezni zavod je svetovno zdravstveno organizacijo seznanil tudi s stopnjo smrtnosti v Jugoslaviji, česar po svetu praviloma ne spremljajo. Vsi tisti, ki so za aidsom zboleli leta 1985 in v prihodnjih letih, so že umrli. Od tistih, ki so zboleli leta 1987, jih je umrlo 66 odstotkov, od tistih,

ki so zboleli lani, 61 odstotkov, od tistih, ki so zboleli letos pa 34,4 odstotka.

Od trenutka postavitve diagnoze pa do smrti bolnikov z aidsom v Jugoslaviji mine v povprečju osem mesecev. Ta čas je najkrajši pri narkomanih - 5,5 meseca, pri biseksualcih pa je ta čas nekaj daljši od desetih mesecev.

Po svetovnih merilih je Jugoslavija še vedno z najmanj številom obolelih. Po sedanjih statističnih podatkih pridejo na milijon prebivalcev v Jugoslaviji štirje oboleli, v Švici 150, v Franciji 140, v Veliki Britaniji, ZR Nemčiji, Španiji in Italiji od 50 do 70. Po podatkih zveznega zavoda po svetu v mesecu dni v poprečju za aidsom zbolijo 5000 ljudi. Strokovnjaki menijo, da do konca tega leta obolelih za aidsom ne bo več kot 130, ker je znatno manj od napovedi svetovne zdravstvene organizacije, ki je menila, da bo decembra letos v Jugoslaviji 180 primerov aidsa.

Narkotrgovci ubili vrhovnega sodnika

MEDELLIN — Predstavniki tiska in sodstva so v zadnjem času najpogostejša tarča zločinske organizacije kolumbijskih trgovcev z mamili. Tako so včeraj v Medellinu, središču te trgovine, neznanec ubili sodnika kolumbijskega vrhovnega sodišča in univerzitetnega profesorja kazenskega prava Hectorja Jimenezza Rodriguezja. Odgovornost za umor so prevzeli pripadniki organizacije »izročljivih«. Gre za zločinsko organizacijo, ki so jo narkotrgovci ustanovili ob sprejetju zakonskih določil, po katerih je bil postopek za izročitev trgovcev z mamili ZDA izredno poenostavljen. Takrat so tudi zagrozili, da bodo za vsakega izročenc zločinca ubili deset sodnikov in pet ameriških državljanov.

Rodriguezu so ubili, ko je vstopal v avto svojega kolega. Plačani morilec je takrat začel streljati na vrhovnega sodnika, Rodriguezov kolega pa je ostal nepoškodovan, čeprav je morilec streljal tudi proti njemu. Nesrečnega sodnika je zadelo šest krogel in je bil na mestu mrtev. Sodnik Hector Rodriguez je ena od najbolj uglednih žrtev totalne vojne, ki jo je narkotrogovcem napovedal kolumbijski predsednik Barco Vargas 19. avgusta letos.

Jalova pogajanja za imenovanje predsednikov poslanskih komisij

RIM — Medtem ko se v senatu nadaljuje razprava o finančnem zakonu, v medparlamentarni komisiji za pokole pa razprava o Ustici - prav včeraj je bilo sklenjeno, da bodo potekala nadaljna zasliševanja vojaških in političnih predstavnikov javno - se stranke vladne večine pripravajo za ključna mesta tako v velikih državnih ustanovah kot so ENI, IRI, ENEL, EFIM in RAI ter razne državne banke, kot v komisijah poslanske zbornice. Včeraj so se v zvezi z velikimi imenovanji oglasile manjše stranke vladnega zavezništva, ki se silno pritožujejo, da jih demokristjani in socialisti zanemarjajo pri razdeljevanju pomembnih mest. Socialdemokratski tajnik Cariglia se je zato včeraj obrnil na Andreottija, liberalni tajnik Altissimo pa na Andreottijevo desno roko Cristoforija. Rezultat teh srečanj bo verjetno skorajšnje sklicanje tajnikov vseh petih strank koalicije, ki se bodo skupaj pogovorili, kako in kaj z imenovanji.

Veliki manevri so včeraj potekali tudi s predsedniškimi mesti raznih komisij v poslanski zbornici. Prisostvovali smo pravcatemu vrtljaku pogajanj med skupinami večine. Najprej so socialisti izrazili pripravljenost, da prepustijo ob-

rambno komisijo liberalcem, ki so nameravali postaviti za predsednika bivšega ministra Zanoneja, vendar pod pogojem, da bi jim KD prepustila proračunsko komisijo, ki je ostala po odhodu Cristoforija v vladno brez predsednika. V tem primeru bi se socialisti odpovedali finančni komisiji, ki ji je do nedavnega predsedoval socialdemokrat Romita, ki je medtem pristopil v PSI. To predsedniško mesto naj bi skratka ostalo socialdemokratkom. Krog bi bil s tem sklenjen, toda vsi ti računi so šli na škodo KD, ki seveda ni pristala na to, da bi izgubila predsedstvo proračunske komisije. Skratka, prva popoldanska seja ni privedla do nobenega zaključka. Predstavniki so se razšli skregani.

Na drugi popoldanski seji so KD, PSI in PLI sicer dosegli sporazum, s katerim pa se niso strinjali socialdemokrati, ki so se znašli izrinjeni iz igre. Dogovor predvideva naslednjo razdelitev predsedniških mest: proračunska komisija demokristjanom, finančna socialistom, obrambna liberalcem. Socialdemokratom pa nič. Igre pa s tem ni konec, naznanjajo užaljeni socialdemokrati ter grozijo celo s svojim izstopom iz vlade. D. K.

Kongres ZKJ bo v Beogradu

BEOGRAD — Predsedstvo CK ZKJ je sklenilo predlagati centralnemu komiteju, da 14. kongres ZKJ pripravi v Beogradu, je včeraj sporočil član predsedstva CK ZKJ Marko Lolić, v pogovoru z novinarji pred 28. plenumom CK ZKJ, ki bo potekal 20. in 21. oktobra. Lolić je povedal, da se je predsedstvo tako odločilo na seji, ki je potekala v istem času kot pogovor z novinarji in da so ta sklep sprejeli po preučitvi vseh gospodarskih in organizacijsko-tehničnih pogojev za pripravo takšnega srečanja. Ob tem pa je treba izraziti vse priznanje drugim mestom kandidatom. Dokončni sklep o kraju, času in dnevnem redu partijskega kongresa bo ta teden sprejel CK ZKJ. Kot je znano je predsedstvo CK ZKJ že pred časom predlagalo, naj bi kongres potekal 20., 21. in 22. januarja.

Gospodarstvu EGS (tudi Italije) se vendarle pišejo boljši časi

BRUSELJ — Čeprav sta letošnja gospodarska rast in gibanje inflacije v evropski dvanajstici malce slabša, kot sta bila lansko leto, se pišejo evropski konjunkturi boljši časi. Tako vsaj izhaja iz rednega letnega poročila o razvoju gospodarstva v Evropski gospodarski skupnosti, ki ga bo predstavil na današnji tiskovni konferenci v Bruslju podpredsednik komisije za ekonomske in finančne probleme Henning Christophersen. V listini sicer ni niti ene besedice o wallstreetem padcu, vendar jo bodo skoraj gotovo pravočasno ažurirali, predno pojde v pretres med gospodarske oziroma finančne ministre Skupnosti.

Po prvih kriznih letih v tem desetletju je rast gospodarstva dosegla vrhunec lansko leto s povprečno stopnjo 3,8% ob inflacijskem porastu za 3,6%. Potem se je začelo lahko upočasnjevanje, zdaj pa pristojna telesa v ES predvidevajo, da se bo notranji kosmati dohodek povečal za 3,5% do konca tekočega leta in za 3% v prihodnjem letu ter da se bodo cene v nadrobni prodaji zvišale za 5% oziroma za 4,5%. V tem sklopu ostaja Italija nekje v srednjem pasu stopnje rasti s količniki

3,9%, 3,5% in 3%, medtem ko naj bi raven inflacije šla navzgor za 4,9%, za 6,2% in za 6%.

Pač pa Italije (skupaj z Grčijo in Portugalsko) ni več v srednjem pasu siceršnjih ekonomskih napovedi zaradi neravnovesij, ki jih vnaša v dvanajstični sistem s svojim ogromnim proračunskim primanjkljajem in z deficitom na področju javnih izdatkov. In vendar je značilno, da omejen poročilo (takšno kakršno je bilo do včeraj popoldne) med neravnovesji znotraj EGS v prvi vrsti poudarja velikanski prebitek zahodnonemške trgovinske bilance, ki bi utegnili doseči leta 1990 kar 6% notranjega kosmatega dohodka in že zaradi tega ogroziti ne le relativno stabilnost menjalnih tečajev v EDS, marveč tudi gospodarsko (in siceršnjo?) stabilnost Zvezne republike Nemčije. O tem so ministri dvanajstice sicer razpravljali že julija; tedaj je bila jasno poudarjena nujna o uskladitvi posamičnih ekonomskih strategij v vidiku 1. julija 1990, ko bi morala skupaj z liberalizacijo pretoka kapitalov teči prva faza postopka za gospodarsko-monetarno združenje Evrope. (dg)

Švicarski frank za 242 lir: kje? V Campioneju

RIM — Švicarski frank = 242 lir: odlična menjava glede na uradno tržno kotacijo švicarskega denarja 830-840 lir. Kje in zakaj to?

Gre za novi menjalni tečaj med italijansko liro in švicarskim frankom, ki ga bodo za obdobje 1989-1991 odslej uveljavljala italijanska davčna telesa, sicer izključno v korist ljudi s stalnim bivališčem v italijanski enklavi Campione na švicarskem ozemlju.

Po tej močno olajšani obrestni meri bodo pri vplačevanju davka na fizične osebe (IRPEF) prenesli v liro vse dohodke, ki so jih v Campioneju živeči davčni zavezanci ustvarili v švicarski valuti. Ustrezni menjalni tečaj, ki ga določa ministrski odlok, priobčen v večeršnjem Uradnem listu italijanske republike, so izračunali tako, da so upoštevali razliko v gibanju maloprodajnih cen v obeh državah. Zanimivo. Morda kje tudi posnemanja vredno?

Letos za dobrih 12.000 milijard lir premij Assicurazioni Generali: iz leta v leto krepkeje

MÜNCHEN — Tržaški zavarovalski mogotec Assicurazioni Generali bo letos nabral za več kot 12.000 milijard lir premij (lani 10.872 milijard - 3.643,3 mrde na življenjskem in 7.237,7 mrde na odškodninskem področju), poleg tega bo kmalu izdal življenjsko-zavarovalne police v tujih valutah (prej že v ecujih), da bi zajamčil italijanskemu državljanu internacionalizacijo varčevalne naložbe. To so povedali predsednik AG Enrico Randone, delegirana upravitelja Alfonso Desiata in Coppola di Canzano ter generalna direktorja Camillo Giussani in Luigi Amato Molinari na sestanku v Münchnu, katerega namen je bil (kot na prejšnjih srečanjih druge v Evropi) pospešiti izmenjavo izkustev na zavarovalniškem področju v vidiku njegove splošne liberalizacije z izoblikovanjem tako imenovane Združene Evrope po letu 1992. Poudarili so poskok AG v sam svetovni vrh zavarovalništva po zaslugi ustrezne politike razčlenjevanja tovrstnih storitev glede na potrebe posameznih evropskih in zunajevropskih tržišč. Tržaška grupa je v evropskem merilu vodilna družba: k njenemu laskavemu obračunu iz leta 1988 je italijanski trg prispeval s 36,1%, EGS s 40,5%, druge evropske države z 19,1% in zunajevropski svet s 3,3%. Grupa AG se močno uveljavlja tudi na področju vesoljskih poletov, tako tudi zadnje sovjetske odprave s sozujom.

Veleblagovnice v deželi FJK po bavarskem modelu? Zaenkrat vprašljivo!

Predsednik deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti je ob orisu programske listine omenil med prioritarnimi nalogami sprejetje zakona o ustanovitvi mreže veleblagovnic v deželi. To bi bila za te kraje svojevrstna novost, čeprav v videmski pokrajini že imajo zamatke takega načina prodaje. Da bi zvedeli, kako izgleda take evropske veleblagovnice, smo šli v München in si ogledali dva blagovna centra, ki sta smiselno in lastniško drugače urejena.

Prva veleblagovnica - Suma - je sredi industrijske cone. Velik prostor je rezerviran za parkirišče gostov; poseben prostor je namenjen avtobusom; teh je bilo veliko iz raznih, predvsem vzhodnoevropskih držav, med njimi tudi turški avtobus z delavci, ki so nabavljali razno blago pred odhodom na dopust v domovino. Suma je last le enega podjetja. Blagovnica (v dveh etažah) je pretežno namenjena prodaji prehrambnih artiklov, čistil in podobnega, le manjši del pa tehničnemu blagu (zlasti drobnemu orodju) in tekstilu (pretežno druge kakovosti). Ponudba prehrane je zelo pestra in namenjena potrošnikom iz različnih delov sveta. Trgovina (dobrih 20.000 kv. m) je odprta ves dan; v predverju je

bar, turistična agencija in prodajalna kuhane hrane. Kupcem so na voljo tudi avtobusi, ki jih brezplačno vozijo v razne dele mesta.

Druge, zanimivejša in mnogo večja veleblagovnica (35.000 kv. m) je Olympia-Kauf Zentrum in se nahaja v bivšem olimpijskem naselju. Prodajalne so zvrščene v dveh večjih in dveh manjših etažah. Tu imamo sklop zasebnih trgovin, slaščičarn, prodajaln kruha, igrač, kozmetike, a med drugim tudi frizerski salon, hitra popravilnica čevljev in zlatarna. Skratka, tu lahko človek dobi skoraj vse, kar potrebuje za dom in delo, razen velikih strojev in avtomobilov. Tu so tudi turistične in nepremičniške agencije ter lekarna. Na srednjem hodniku (4-5 m širine) so klopecce, vaze z rožami pa tudi okrepčevalnice. Nekatere trgovine imajo stojnice (predvsem za sadje, zelišča in zelenjavo), druge pa tipično opremo veleblagovnice, kjer je blago na razpolago kupcem v samopostrežni obliki. Skoraj vse so na široko odprte, tako da skoraj nevede preideš iz ene v drugo. Težko se je odločiti med veliko ponudbo, ki je sicer slična, a nikdar enaka. Tu imaš občutek, da je razpored smiselno in prime-

ren za večje družinske nakupe. Blago je v glavnem srednje kakovosti, razen vin in eksotičnih čajev. Delo gre hitro od rok, tu in tam pa so manjši zastoji pri blagajnah zaradi kupcev, ki želijo potrdilo za vračilo davka na dodano vrednost (IVA).

Vračilo tega davka je nekaj posebnega in psihološko vpliva na tuje kupce. V vsaki trgovini (ne glede na vrednost nakupov ali posameznih predmetov - vključno s prehrambnimi artikli) lahko kupec zaprosi, da mu tipično poseben obrazec, ki naj bi bil neke vrste izvozna deklaracija. Kupec (inozemec) sam vpiše naslov in številko potnega lista, prodajalec strnjeno vpiše nabavljeno blago, ceno in stopnjo davka. Ko kupec prispe na mednarodni mejni prehod, mu na carinarnici ožigosajo obrazec; carina bi lahko sicer zahtevala ogled blaga, a to se redko zgodi. Ker carina obratuje 24 ur dnevno, ne pride do zastojev. Če kupec vrne listino v roku 6 mesecev, dvigne v gotovini znesek davka. Zanimivo je, da ni važno, kdo prinese potrdilo o izvozu, v nekaterih primerih ga lahko vrneš po pošti in prejmeš mednarodni ček. V Avstriji je postopek malo drugačen, namenoma pa smo vzeli v poštev ZR

Nemčijo, ki je članica EGS kot Italija. V Italiji je problematika vračila IVA dosti težja in zapletena, posamezni kosi odkupljenega blaga morajo imeti sorazmerno visoko vrednost, potem moramo čakati na urnik carine ipd., ravno tako pa vrniti trgovcu račun, da prejmemo vračilo davka, v kolikor nas sam trgovec ne pospremi do meje. To psihološko odvrča jugoslovanske kupce od Italije in jih veže na Avstrijo in Nemčijo. Zaradi teh togih predpisov je propadla tudi pobuda Tržaške trgovinske zbornice, ki je skušala urediti vračilo davka neposredno na meji. München je večmilijonsko mesto, zato veleblagovnice ustvarjajo velik promet. Vprašljivo je, ali bi se taka pobuda obnesla tudi v FJK; nikjer ni tako visoke koncentracije prebivalstva in teoretiziranje, da bi na Tržaškem uredili še dve novi središči (poleg onega, ki bo kmalu nared v prostorih bivše pivovarne Dreher), je tvegano. Želja, da bi privabili tuje kupce, zlasti Jugoslovane, je vezana na primerno ponudbo - tudi tehničnega blaga višje kakovosti, a na enostavno vračilo davka.

ODO KALAN

Borzni pregled Banca Agricola Kmečka banka Gorica NAJBOLJŠI POSREDNIK ZA VAŠE FINANČNE INVESTICJE

TRŽAŠKA BORZA		10.10.		17.10.	
URADNE KOTACIJE					
Generali	44000	42900			
Lloyd	18450	18200			
Lloyd risp.	10400	10290			
RAS	29400	28300			
RAS risp.	13350	12800			
Sai	19550	18500			
Sai risp.	8300	7760			
Montedison	2253	2135			
Montedison risp.	1206	1135			
Pirelli	3495	3330			
Pirelli risp.	3510	3280			
Pirelli risp. nc	2330	2280			
Snia	3175	3070			
Snia risp.	3135	2950			
Snia risp. nc	1680	1610			
Rinascente	7800	7280			
Rinascente priv.	3670	3470			
Rinascente risp.	3600	3360			
Premuda	1950	1800			
SIP	1250	1250			
SIP risp.	3330	3240			
Bastogi	2700	2620			
Comau	401	390			
	3800	3880			

MILANSKA BORZA: VREDNOTNICE S STALNIM DONOSOM		17.10. spr. %	
VEČLETNI BLAGAJNIŠKI ZAPISI			
BTP junij 1990 10,5%			
BTP maj 1990			
BTP januar 1990 12,5%	100,25		
ZAKLADNIŠKA KREDITNA PISMA			
CCT ECU 1982/89 13%	99,90	+0,05	
CCT ECU 1983/90 11,5%	102,40	+0,05	
CCT ECU 1984/91 11,25%	101,40		
CCT ECU 1984/92 10,5%	102,65	-0,15	
CCT ECU 1985/93 9%	97,30	-0,10	
CCT ECU 1985/93 9,6%	100,00	-0,05	
CCT ECU 1985/93 8,75%	96,50	+0,05	
CCT ECU 1985/93 9,75%	100,00	-0,05	
CCT april 1992 10%	95,40	-0,10	
CCT julij 1992 IND	97,70		
CCT januar 1991 IND	99,65	-0,05	
CCT julij 1993 IND	95,90	-0,16	

MILANSKA BORZA: VODILNE DELNICE		17.10. spr. %	
Italcementi	120800	+3,25	
Unicem	26700	+4,71	
Unicem risp.	14100	+2,17	
KEMIJSKA INDUSTRIJA - OGLJIKOVODIKI			
Calp	4465	+3,89	
Fidenza Vetrar 1000	7710	+4,19	
Italgas	2718	+3,35	
Mira Lanza	53900	+3,65	
Montedison 1000	2120	+1,78	
Montefibre	1325	+7,03	
Pirelli	3340	+4,38	
Pirelli risp.	3280	+2,47	
Recordati ord.	12390	+5,45	
Saffa	10815	+2,32	
Siossigeno	45500	+1,22	
Snia BPD	2950	+2,79	
Snia Fibre	1700	+2,41	
Snia Tecnopolimeri	7120	+3,04	
TRGOVINA - KOMUNIKACIJE			
Rinascente	7320	+1,64	
Standa	30900	+6,55	
Standa risp. port.	11800	+7,37	
Alitalia cat. A	2400	+2,56	
Alitalia priv.	1900	+2,98	
Italcable	16100	+5,44	
SIP	3120	+2,80	
SIP risp. port.	2625	+2,94	
Sirti	10685	+6,32	

ZIVILSKA INDUSTRIJA - KMETIJSTVO		17.10. spr. %	
Alivar	11790	+4,80	
Buitoni			
Eridania	7180	+2,59	
Perugina			
ZAVAROVALSTVO - BANČNIŠTVO			
Alleanza Ass.	42100	+5,78	
Alleanza Ass. risp. por.	38500	+3,08	
Assitalia	14700	+7,69	
Ausonia	1970	+9,44	
Latina Ass. ord.	15090	+6,27	
Generali Ass.	42950	+3,49	
Italia Ass. 1000	13760	+3,46	
Abeille	115000	+4,45	
La Fondiaria spa	57050	+5,65	
La Previdente	22690	+4,08	
Lloyd Adriatico	18200	+4,00	
RAS fraz.	28390	+6,37	
RAS risp. port.	12810	+5,00	
Toro ord.	22150	+5,48	
Unipol priv.	17300	+4,72	
Banca Comm. Italiana	5231	+1,55	
Banco di Roma	2131	+5,50	
Credito Italiano	2610	+2,35	
Interbanca priv.	61000	-7,02	
Mediobanca	27300	+8,55	
PAPIRINA INDUSTRIJA - CEMENT			
Cart. Burgo ord.	15460	+3,07	
L'Espresso	24000	+4,35	
Mondadori	33950	+6,09	
Mondadori priv.	27000	+0,75	
Pollgraf. Editoriale	5350	-1,29	
Cementir	3290	+3,46	

MILANSKA BORZA: VREDNOTNICE S STALNIM DONOSOM		17.10. spr. %	
CCT december 1990 IND	99,90		
CCT februar 1991 IND	99,55	+0,05	
CCT februar 1992 IND	93,25	+0,05	
CCT februar 1992 9,8%	99,75		
CCT februar 1995 IND	95,70	-0,16	
CCT februar 1996 IND	94,30	-0,11	
CCT februar 1997 IND	93,15	-0,05	
CCT sept. 1993 CV IND	95,60	+0,05	
CCT avgust 1992 IND	97,95	-0,05	
CCT avgust 1993 IND	98,00		
CCT avgust 1990 IND	99,60		
CCT avgust 1991 IND	99,90	-0,05	
CCT avgust 1995 IND	93,95	-0,05	
CCT avgust 1996 IND	93,15	+0,05	
CCT april 1991 IND	100,35	-0,05	
CCT april 1995 IND	92,80	-0,16	
CCT april 1996 IND	93,25	+0,16	
CCT december 1990 IND	101,30	+0,05	
CCT december 1991 IND	99,95		
CCT december 1995 IND	94,65	-0,11	
CCT december 1996 IND	94,10	-0,05	

MILANSKA BORZA: VODILNE DELNICE		17.10. spr. %	
Bastogi	383	+3,79	
Bonifiche Siele	34370	+1,99	
Bonifiche Siele risp.	9300	+4,49	
CIR - Comp. Ind. Riunite	5230	+2,35	
CIR risp.	5230	+2,55	
Cofide	5150	+5,10	
Comau Finanziaria	3880	+6,59	
Editoriale SpA	3420	+0,56	
Euromobiliare	6000	-0,33	
Ferruzzi Agric.	2400	+2,13	
Fidis	7500	+0,50	
Fimpar	2740	+1,59	
Finarte	5700	+2,70	
Fiscambi Holding	5550		
Fiscambi risp.	2000		
Fornara	3190	+10,00	
Gaic	22450	+3,46	
Gemina	2280	+2,70	
Gemina risp.	2490	+11,91	
Gerolimich	120	+18,81	
Gerolimich risp. port.	91	+13,04	
IFIL priv.	24500	+1,45	
IFIL fraz.	6700	+1,82	
IFIL risp. port. fraz.	3330	+1,83	
Italmobiliare	181200	+1,74	
Pirelli & C.	8898	+2,99	
Riva Finanziaria	8850	+5,11	
Sabaudia Finanziaria			
Sabaudia risp. nc			
Saes	3190	+1,27	
SME	4017	+2,87	
SMI Metalli	1438	+5,74	
SMI Metalli risp.	1100	+5,77	
SOGEFI	4760	+1,28	
Stet	4320	+3,10	
Stet risp. port.	3650	+2,82	
Tripicovich	9600	+7,87	
Tripicovich risp. nc	3700	+2,78	
NEPREMIČNINE - GRADBEŠTVO			
Attiv. Immobiliari	4530	+4,14	
Calcestruzzi	16850	+3,95	
Cogefar	6260	+6,10	
Del Favero	6000	+7,14	
Grassetto SpA	14645	+4,61	
IMM Metanopoli	1322	+4,67	
Risanamento Napoli	37000	+4,20	
Vianini	3790	+1,34	
MEHANSKA IN AVTOMOBIL. INDUSTRIJA			
Aeritalia ord.	3320	+3,72	
Danielli & C.	8290	+3,63	
Data Consyst	11000	+5,26	
Fiar SpA	22850	-2,77	
Fiat	11199	+3,68	
Fiat priv.	6955	+3,79	
Fiat risp.	6850	+3,79	
Franco Tosi	28895	+2,8	

Predstavili so ga Spadaro, Bordon in Chiarante Zakonski osnutek KPI za vrednotenje in zaščito beneško-istrske kulture

Na včerajšnji tiskovni konferenci v dvorani Granzotto je KPI predstavila svoj zakonski osnutek za zaščito in valorizacijo beneško-istrske kulture. Osnutek je prvi zakonski predlog za celovito valorizacijo istrske kulture, kar izzveni dokaj čudno, če pomislimo, da je bilo o Istri in Istranih izrečeno ogromno besed, politične sile pa niso pomislile, da so ljudje tudi nosilci kulture in ne le glasov in preferenc. Osnutek so novinarjem predstavili Stelio Spadaro, poslanec Willer Bordon in senator Giuseppe Chiarante, ki je tudi član vsedržavne strankine direktorije. Nikakor pa ne gre tega predloga zamenjati z že znanimi predlogi v korist slovenske manjšine v Italiji in italijanske v Jugoslaviji.

Spadaro je v svojem uvodnem posegu naglasil, da se je zakonski osnutek rodil brez kakršnekoli nostalgije in vračanja v preteklost. Njegov namen je ovrednotiti istrsko kulturno dediščino v Italiji in Istri ter hkrati omogočiti njen današnji in bodoči razvoj. Kultura je tu mišljena v modernem smislu, torej kot celovitost, ki je tesno povezana z okoljem, ljudmi in v njihovim načinom življenja. Beneško-istrska kultura je v tem smislu vrednota in hkrati vrednota in zato je nujno, da italijanska država to upošteva in naredi, kar je dolžna. Valorizacija istrske kulture je mogoče uspešno uresničiti v sodelovanju z Jugoslavijo, saj ostaja osrednje vprašanje italijanska manjšina v Istri. Spadaro je poudaril, da je danes to mogoče prav zaradi osimskih sporazumov, ki so uredili vsa odprta vprašanja meje, pri čemer je tudi neposredno polemiziral s tistimi, ki nostalgijo govorijo o nekih revizijah. Spadaro pa je opozoril, da je treba zapustiti obojestransko manihejska stališča in razmišljati v novi luči. V tem kontekstu je treba omeniti poseg Guida Miglie, ki je naglasil, da je treba upoštevati tudi slovensko in hrvaško večino, saj se manjšine ne sme izolirati.

Poslanec Bordon je orisal posamezne zakonske člene, hrati pa je povabil politične sile, razne organizacije in po-

sameznike, naj aktivno prispevajo k izdelavi čim boljšega zakona, saj KPI ni ljubosumna na to, da je prva izdelala tovrstni osnutek, ampak si želi, da bi le-ta čimprej postal državni zakon.

Prvi člen osnutka pravi, da italijanska država priznava beneško-istrsko kulturo kot pomemben italijanski in evropski kulturni izraz. Drugi člen predvideva ustanovitev tehničnega in znanstvenega odbora, ki bi deloval v okviru ministrstva za ohranitev kulturnih in naravnih dobrin. Odbor, ki bi ga sestavljali razni strokovnjaki, bi programiral in vodil najrazličnejše posege. Četrty člen odraža voljo KPI po decentralizaciji, saj predvideva aktivno vlogo Dežele Furlanije-Juljske krajine in Dežele Veneto. Peti člen predvideva ustanovitev posebnega sklada, ki pa nikakor ne bi smel nadomestiti že obstoječih organizacij. Šesti člen jasno razglasa načelo, da je treba istrsko kulturo valorizirati na podlagi aktivnega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo ter s Slovenijo in Hrvaško. O sodelovanju in sporazumnih odločitvah govori tudi 8. in 9. člen, medtem ko 7. člen vzpodbuja tudi aktivno angažiranje krajevnih ustanov in inštitutov ter zasebnih organizacij.

Senator Chiarante je v svojem zaključnem posegu dejal, da se prizadevanja za ovrednotenje istrske kulture vključujejo v nove evropske tokove in spremembe. Valorizacija kulture predpostavlja širše posege, saj si ni mogoče zamišljati kulturnega razvoja brez gospodarskega. Zakonski osnutek predlaga, naj se v Italiji ustanovijo študijski in drugi centri in naj Italija s svojimi nemajhnimi zmogljivostmi pomaga pri raziskovanju in vrednotenju. Delati je treba tudi v Jugoslaviji, in to sporazumno. Chiarante je pri tem naglasil splošni razvoj, saj ne gre le za muzejsko konservacijo nekaterih spomenikov, ampak za vrednotenje žive kulture, ki ne more obstajati brez ljudi. Predloženi posegi naj bi se torej izvajali v konkretnem in ustvarjalnem kontekstu.

Jutri javna razprava pri Sv. Ivanu Za ureditev območij bivše konjušnice in kamnoloma

Ovrednotenje iz različnih razlogov zapuščenih območij se z neizprosno stalnostjo pojavlja na dnevnem redu razprav v voljenih organih. Gre za vprašanja, ki se vlečejo dolga leta in pridejo večkrat tudi v javno obravnavo. Takšna nespodbudna uvodna razmišljanja veljajo tudi v primeru ureditve območja bivše konjušnice pri Sv. Ivanu in kamnoloma Faccanoni.

Na to temo prireja rajonski svet za Sv. Ivan javno skupščino, ki bo jutri, 19. t. m., ob 19. uri v župnišču v Ul. San Cilino 101. Glede obeh navedenih območij je rajonski svet izdelal stališča, ki jih je pred skupščino poslal odgovornim oblastem ter tisku.

Glede območja bivše konjušnice, na katerem naj bi našla prostor dva bazena in druge strukture, rajonski svet ugotavlja, da bi morali z gradnjo nadaljevati. Po stečaju gradbenega podjetja je namreč gradnja načrtovanega pokritega bazena povsem zastala, vendar bi morali z delom nadaljevati, kajti v proračunu Občine Trst so v rubriki javnih del že predvidena tudi sredstva za ta objekt. Nujno pa je, da bi gradnjo poverili res zanesljivemu podjetju.

Glede kamnoloma Faccanoni pa rajonski svet pripravlja poseben dokument, v katerem bo še enkrat naglasil bistvene zahteve, ki jih bo naslovil na

občinsko oziroma deželno upravo. Najprej bi moralo lastništvo - po prejemu ustreznega dovoljenja Dežele - dopolniti že odobreni načrt o delovanju kamnoloma. Rajonski svet nadalje zahteva, da bi natančneje preučili značilnosti terena, da bi sanirali območje nekdanjega kamnoloma in končno, da bi pri odločanju o nadaljnji usodi bivšega kamnoloma sodeloval tudi rajonski svet.

Obvestilo Sindikata slovenske šole

Sindikat slovenske šole sporoča, da se začne tečaj za vzgojiteljice slovenskih otroških vrtcev danes, 18. oktobra, ob 16.30 na šoli France Bevka na Opčinah.

V prvem sklopu, 18., 25. in 27. oktobra, bo predavala prof. Olga Bertok, docent na Pedagoški akademiji v Ljubljani, in sicer na temo: »Jezik - sporočevalno sredstvo«. Predavanja bodo združena z jezikovnimi vajami, ki bodo potekale ločeno po skupinah in pri katerih bo sodelovala tudi prof. Vida Udovič.

Ob številnih shodih in srečanjih

V Miljah še zadnji dnevi kampanje pred volitvami

Volilna kampanja pred nedeljskimi volitvami za obnovu miljskega občinskega sveta doživlja svoje zadnje dneve. V petek popoldne bodo zvočniki (ki sicer niso bili nikoli posebno glasni) utihnili, sobota bo, kot običajno, posvečena »premisleku«, v nedeljo in ponedeljek (do 14. ure) pa bodo besedo imeli volilci.

Osrednji dogodek včerajšnje volilne kampanje v Miljah je bila nedvomno pobuda Društva Slovencev miljske občine, ki je povabilo komunističnega senatorja Giuseppeja Chiaranteja, da bi govoril o predlogih KPI in o parlamentarnem postopku zakona za globalno zaščito slovenske narodnostne skupnosti. Na srečanju s Chiarantejem, ki je član vsedržavnega vodstva KPI, je bil navzoč tudi deželni svetovalec KPI Miloš Budin.

Pač pa se ni mogel udeležiti miljske volilne kampanje znani italijanski režiser (rojen v Trstu) Giorgio Strehler, ker je zadržan v Parizu. Režiser je v pismu »miljskim prijateljem« opozoril na nevarnost, da bi izbrisali pozitivne

rezultate dolgoletne levičarske uprave. Milje je Strehler v svojem pismu označil celo kot »zastavo človeštva in resnosti« in zato toplo pozval Miljčane, naj »potrdijo svoje že zgodovinske izbire«.

Že danes bodo medtem zaključili svojo volilno kampanjo Zeleni smejčega se sonca s shodom, ki bo ob 18. uri na Marconijevem trgu in na katerem bodo govorili štirje nosilci liste: Benini, Capuzzo, Rota in Fabbretti. Zeleni v Miljah pa bodo ob isti uri v kulturnem centru (ex Olimpia) na Trgu Repubblica priredili javno razpravo o vprašanju posledic človeškega posega na teritorij, ki se je bo udeležil tudi evropski poslanec Virginio Bettini, poleg njega pa še predsednik Italijanskega združenja naturalistov dr. Sauli, inž. Laurenzi od službe za medicino dela pri tržaški KZE in inž. Ruisignan kot moderator. Ob 16. uri pa bodo v istem centru odprli razstavo o ekoloških temah, ki bo posvečena predvsem osnovnošolski mladini.

Na Pomorski postaji odprli 7. prodajni sejem antikvariata

Dragocenosti in starinski predmeti za vsak okus in pogosto globok žep

Na posnetku so mikavne stare zibke iz Slovenije, ki jih lahko uporabite - svetuje starinar - kot okrasni predmet, v katerega lahko položite revije ali lončnice. Naj izdame še ceno: vsaka zibelka stane približno 400 tisoč lir. Pri istem starinarju lahko kupite še vozček (Foto Magajna)

Za nami je čas, ko je veliko ljudi starim predmetom kratkotalno reklo stara šara. Odkar so tudi na naših podstrešjih lepe stare skrinje prava redkost, smo starinske predmete vzljubili in z vseh vidikov ovrednotili. Tak splošen spremenjen odnos do starega prihaja do izraza tudi ob pobudah, kakršna je prodajna razstava antikvariata, ki postaja že nekakšna stalnica tudi v Trstu. Včeraj so namreč na Pomorski postaji odprli sedmi tovrstni sejem, ki ga prireja konzorcij Promotrieste v sodelovanju s Trgovinsko zbornico.

Prav velik naval občinstva na lanski sejem je spodbudil organizatorje, da so letos pobudi dodelili dan več, saj bo trajala do vključno ponedeljka 23. t. m. Kot je na kratki otvoritveni svečanosti poudaril podpredsednik Promotrieste Andrea Gandolfi, se sejem antikvariata iz leta v leto številčno ter kakovostno krepi, še zlasti, odkar se je nastanil na Pomorski postaji. Na uspeh prodajne razstave pa je opozoril tudi predstavnik tržaške Trgovinske zbornice Giulio Petrucci, ki je naglasil, da si je lanski sejem ogledalo več kot deset tisoč obiskovalcev.

Na letošnjem, ki je sicer sedmi, vendar šele drugi v organizaciji Promotrieste, sodeluje več kot 40 razstavljalcev, ki so v veliki večini iz Trsta. Razstava se pravzaprav deli na tri dele: v prvi hali se predstavlja antikvariat v pravem pomenu besede, v drugi so na ogled stari, bolj ali manj dragoceni predmeti, medtem ko so pol nadstropja višje prostor dodelili starim knjigarnam, ilustracijam ter grafikam.

Največje in seveda tudi najdražje dragocenosti so razstavljene v prvem delu. Na svoj račun bodo tam prišli ljubitelji starih slik, preprog, pohištva, porcelana, srebrnine in seveda nakita. Večina predmetov je s konca prejšnjega stoletja ali iz začetka tega stoletja. Po slogu jih zato lahko prštejemo v biedermajer in secesijo, ki jo sicer Italijani radi označujejo kot slog liberty. Ob teh »dunajskih spominih«, kot jim pravijo tuji ocenjevalci, pa je mogoče najti tudi kakšen bolj eksotičen predmet.

Se bolj pisana je ponudba v drugi hali, kjer je na ogled veliko zanimivih predmetov, ki imajo glede na dragocenosti iz prve hale spodbudno vrednost, da so cenejši in zato dostopnejši širši publiki. Iz kopice razstavljenega npr. padejo v oči nekoliko neobičajni predmeti, kot so lesene zibelke, ki so po zagotovilih starinarja iz Slovenije.

V obeh halah velja posebno pozornost nameniti pohištvu, po katerem je povpraševanja vedno več. Zanimivo je, da se zato njegova cena viša, istočasno pa niža, če jo primerjamo z našo raščajočo ceno modernega pohištva slovitnega dizajna. Pogled seveda pritegne tudi nakit, ki pa v nekaterih izjemno lepih primerkih dosega tudi zelo »lepe« cene.

Vsaj omembo in vaš ogled zaslužijo tretji del, kjer med starimi knjigami in grafikami lahko najdemo nevsakdanje darilce tudi za nekaj tisoč lir. Kot rečeno, bo razstava odprta do ponedeljka, in sicer danes in jutri od 10. do 13. ter od 15.30 do 19.30, v petek in soboto od 10. do 13. ter od 15.30 do 23. ure, v nedeljo neprekinjeno od 10. do 19.30, v ponedeljek pa od 10. do 13. ter od 15.30 do 19.30. (bip)

Socialisti o uporabi nekdanjega begunskega taborišča pri Padričah

Na srečanju med pokrajinskim tajnikom PSI Perellijem, podžupanom Seghenejem, občinskim odbornikom za urbanistiko Cecchinijem, predsednikom vzhodnokraškega rajonskega sveta Turittom in svetovalcem Purichem so obravnavali vprašanja v zvezi z uporabo območja bivšega begunskega taborišča pri Padričah. Turitto je ugotovil, da je problem običaj na slem tiru, kar je po eni strani preprečilo konkretne perspektive ponovne uporabe območja, po drugi pa je sprožilo napetosti in spore, ki so bili včasih tudi umetno napihnjeni.

Perelli je poudaril nujnost povezave in soočenja s krajevno skupnostjo o vseh možnostih uporabe begunskega taborišča. Po njegovim mnenju bi bilo treba najti povezave med nastajajočimi znanstvenimi strukturami in bivšim taboriščem, kjer bi lahko nastanili razne socialne, obrtne in športne objekte, vendar brez novih gradenj, pač pa ob strogem spoštovanju naravnega okolja. Obe tamkajšnji stvarnosti - krajevna in znanstvena - bi tako našli oblike medsebojnega bogatenja, ne da bi to pomenilo integracijo. Prav zato pa je potrebno soočanje s prebivalstvom.

Odbornika Seghene in Cecchini sta obravnavala nekatere specifične probleme in med drugim ugotovila, da je namestitev muzeja De Henriquez na tem območju za zdaj najboljša možna rešitev v pričakovanju alternativnih lokacij bliže mestnemu centru. Že zdaj pa je po njunem mnenju treba pripraviti splošni načrt o uporabi območja, kjer bi - seveda ob sodelovanju krajevne skupnosti - lahko zrasle gospodarske in družbene dejavnosti, povezane z Raziskovalnim centrom in s sinhrotronom, in kjer bi našli prostor tudi za pobude, ki bi se posebno zanimala tamkajšnje prebivalce.

Za restavrirano kavarno San Marco se začinja novo, bleščeče obdobje

Tisti del Trsta, ki je že obupno lačen »neuradne« kulture in sproščenega odnosa do nje, si bo kmalu vsaj delno opomogel. Čez dva tedna bodo namreč odprli prenovljeno kavarno San Marco, edini tržaški lokal, ki je skozi desetletja ohranil svojo prvenstveno vlogo shajališča, kjer so v sproščnem ozračju možni tako čisto običajen klepet kot bolj ali manj spontani kulturni dogodki, in ki je zlasti v zadnjih letih spet zaživel v blišču srednjeevropskih kavarn. Tudi od 3. novembra dalje, ko bodo kavarno slovensko odprli, bo San Marco ostala zvesta svojemu izročilu, saj bosta njen upravitelj Mario De Vita in zadruga, ki je v zadnjih nekaj letih skrbela za kulturne prireditve v njej, vztrajala na začrtani poti in še naprej tkala »srednjeevropske kulturne vezi«.

Preureditvena dela, ki so trajala šestnajst mesecev (skoraj leto več, kot so na začetku predvidevali), namreč niso izmaličila kavarne in njenega značaja (tako kot se je zgodilo s kavarno Tommaseo, ki je sedaj bolj podobna nočnemu baru). Novega so dodali res malo, v bistvu le lestence, ki so nadomestili stare in neprijetne neonske luči. Drugače pa so se restavratorji potrudili, da so ohranili staro udobno ozračje, kakršno smo poznali. Opravili so najnujnejša posodobitvena dela na električnem in grezničnem omrežju, predvsem pa so očistili stenske slikarije in okrase ter restavrirali marmornate mizice (prav to priča o skrbi, s katero so preuredili kavarno, saj bi jih stalo veliko manj, če bi kupili nove mizice). V tem svojem »arheološkem« delu pa so šli še dlje, saj so sneli »pustne« slikarije, s katerimi so v letih '30 pre-

krili freske nekaterih znanih tržaških slikarjev. Preureditvena dela sta financirala zavarovalnica Generali, ki je stalnica poslojaja, in upravitelj kavarne De Vita.

Kot rečeno, bodo v kavarni tudi v prihodnje prirejali raznolike kulturne dogodke. O njih so spregovorili na včerajšnji tiskovni konferenci, katere so se udeležili tudi upravitelj dunajskih zgodovinskih kavarn (vodil jih je predsednik Franz Gründwalt), predsednik avstrijskega združenja trgovcev Peter Langhammer in pomočnik avstrijskega trgovskega delegata v Trstu Jürgen Mahler. Želja po krepitvi vezi s srednjeevropskimi kavarnami bo odražala tudi otvoritvena slovesnost, o kateri je včeraj spregovoril scenograf in član zadruge za kulturne storitve kavarne Sergio D'Osma. Otvoritve se bodo udeležili dunajski, budimpeštanski in beneški župani, ob tej priložnosti pa se bo kavarna San Marco pobratila z znanima kavarnama Hungaria in Budimpešti in Florian v Benetkah. Kulturni spored bodo oblikovali igralce Omero Antonutti, ki bo bral Sabove in Giottijeve pesmi, stilist Ottavio Missoni, ki bo razstavil svoje tapiserije, ciganski ansambel kavarne Hungaria in dunajski baletniki.

Predsednik zadruge za kulturne storitve Gianni Fenzi pa je nazadnje napovedal nekaj nadaljnjih prireditev: nadaljevali bodo s srečanji z gledališkimi igralci, predstavljali knjige, prirejali koncerte in manjše gledališke uprizoritve, za mlade pa bodo prirejali ure branja časopisov in lutkovne predstave. Pri vsem tem, je poudaril Fenzi, pa želimo ovrednotiti vse komponente našega mesta, tudi njegove različne narodnostne komponente. (bg)

Na sliki (foto Križmančič) prenovljena notranost znamenite kavarne San Marco.

Pester dnevni red včerajšnje seje deželnega sveta V ospredju ekološka vprašanja in gradnje avtocestnih povezav

Včeraj se je na svojem sedežu v Trstu ponovno sestel deželni svet Furlanije-Juljske krajine, ki se je po programskih izjavah in diskusijah lotil »konkretnega« dela. Tako je bila na vrsti serija vprašanj, ki so jih svetovalci naslovili na posamezne odbornike. Govor je bil o okolju, o cestnih povezavah in o smučarskih središčih, ki se pripravljajo na novo zimsko sezono.

Prvi je moral odgovorjati prav odbornik za prevoze Di Benedetto, ki je moral pojasniti probleme, nastale zaradi nesreče na avtocesti. V nesreči se je iz tovornjaka izlila večja količina kemičnih snovi, ki bi bile lahko ogrožile prebivalstvo. K sreči ni prišlo do hujših posledic, posegel pa je oddelek za civilno zaščito iz Pordenona in tudi delavci KZE iz Portogruara. Vsekakor je nesreča ponovno opozorila na pereč problem prevažanja strupenih snovi. Na tem področju bi bila potrebna večja kontrola, saj je nedopustno, da tovornjaki prevažajo v cisternah strupene snovi brez posebnih dovoljenj in spremstva; cestna nesreča se tako lahko spremeni v katastrofo.

Prav tako je Di Benedetto odgovarjal na vprašanja cestnih povezav v Furlaniji in o novih avtocestnih odsekih, ki bodo povezovali razne kraje z osrednjima avtocestnima žilama, ki peljeta v smerih proti Benetkam in proti Trbižu. Isti odbornik pa je na

vprašanje listarja Gambassinija govoril tudi o novi družbi, ki sta jo ustanovila tržaško in koprsko pristanišče. Di Benedetto je zanikal, da bi lahko novoustanovljena družba pomenila tudi novo konkurenco. Dejstvo je, da morajo pristanišča nuditi ladjam vedno večje storitve, kar je veliko lažje v sodelovanju. V ta okvir sodi tudi avtocesta, ki naj bi povezovala Italijo z Reko. Zaradi finančnih težav, s katerimi se sooča Jugoslavija, še niso pričeli z izdelavo načrta, zato pa se je tudi dežela FJK odpovedala avtocestni povezavi med Padričami in Peskom in načrtuje manjše posege, ki naj bi olajšali turistični promet.

Podpredsednik deželnega odbora Francescutto je orisal deželno konvencijo med Občino Aviano in družbo Promotur za upravljanje vlečnic na Pincavallu. Kot je znano, se je turistično središča znašalo v težavah, zato je namen deželne uprave, da poseže. Deželni odbor namerava nameniti 600 milijonov lir za popravilo vlečnic. Francescutto je govoril tudi o načrtu velikega blagovnega centra Coopsette v Miljah. Naglasil je, da je načrt nesprejemljiv, ker v kraju, kjer naj bi objekt uresničili, ni primerne prostora. Deželna uprava pa itak ne namerava izdati dovoljenj za nove blagovne centre, dokler ne bodo sprejeli deželnega zakona o trgovini in trgovinah (pole-

mika med malimi trgovci in trgovskimi centri se vleče že dalj časa). Na včerajšnjem zasedanju sveta so med drugim izglasovali tudi tri nove zakone. Naj omenimo vsaj zakon o zamenjavi nepremičnin med deželno upravo in vojsko, ki zadeva tudi Prečnik.

Deželni svet se bo sestel tudi danes, na dnevnem redu pa je razprava o zakonskem osnutku o prenovitvi in zdravljenju aidsa. Gre torej za pereče vprašanje, kateremu se bo pridružila razprava o zakonskem osnutku, ki zadeva ostarele ljudi.

Uspešen poseg sen. Arduina Agnellija Na obzorju novi državni prispevki tržaški znanosti

V teh dneh stalne senatne komisije zaključujejo obravnavo predračunov posameznih ministrstev, o katerih se bo nato do 2. novembra izrekla senatna proračunska komisija, nakar jih bo obravnavala zbornica v plenarni razpravi o finančnem zakonu in o ukrepih, ki bodo finančni zakon spremljali.

Tržaški senator Arduino Agnelli je bil poročevalec za predračun šolskega ministrstva, posegel pa je tudi v razpravi o predračunu ministrstva za univerzo in znanstveno raziskovanje. Oglašil se je predvsem zato, da bi poudaril potrebo po ustanavljanju specializiranih muzejev, kakršen je oziroma naj bi bil Laboratorij znanstvenega imaginarija v Trstu, ki bi lahko odigrali dragoceno vlogo pri širjenju znanstvene kulture oziroma za seznanjanje širšega občinstva z znanstvenim raziskovanjem.

Agnelli se je poleg tega zavzel tudi za to, da bi država podprla konzorcij za upravljanje Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah. Po posvetovanju s funkcionarji raznih ministrstev je skupno s senatorko Manierijevo predložil tudi predlog, kako bi to izvedli. Predlog predvideva, naj bi padriškemu Centru za znanstvene in tehnološke raziskave dodelili redni letni prispevek v znesku najmanj 6 milijard lir in enako velik izredni prispevek za izpopolnitev posegov v okviru samega centra.

Kot piše v tiskovnem poročilu PSI, je predlog Agnellija in Manierijeve podprl poročevalec Adriano Bompiani in nato sprejel sam minister za univerzo in znanstveno raziskovanje Ruberti.

Maketa tržaškega sinhrotrona v Toulouseu

Predstavitve tržaškega sinhrotrona »Elettra« širšemu občinstvu v okviru salona znanosti in tehnologije Spazio 6, ki se je pred dobrim tednom zaključil na Tržaškem velesejmu, so bile zelo uspešne. Tako vsaj meni vodstvo družbe Sincrotrone Trieste, ki v svojem tiskovnem sporočilu navaja tudi število ljudi, ki si je projekt ogledalo. Lekcij o tržaškem sinhrotronu se je udeležilo kakih 1.500 višješolskih dijakov, skupno število študentov, ki si je ogledalo stand z maketo sinhrotrona, pa je znašalo 2.100. Dober je bil tudi obisk predavanj, ki so jih imeli načrtovalci sinhrotrona za šolnike.

Medtem pa je maketa sinhrotrona odpotovala v Francijo, točneje v Toulouse, kjer je od včeraj razstavljena na salonu visoke tehnologije SITEF.

Delovanje Deželnega centra za storitve

Tržaški župan Richetti je sprejel ravnateljica Deželnega centra za storitve (CRES) Giorgia De Marchija in se z njim pogovoril o rezultatih dveletnega delovanja te razvojne agencije v okviru Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah. Deželni center za storitve ima za cilj to, da pomaga majhni in srednje veliki industriji k uvajanju in razvijanju višjih tehnologij. V dveh letih se je njenih storitev poslužilo 500 podjetij, med temi 100 s Tržaškega. Center namerava svojo dejavnost v bližnji bodočnosti še povečati tudi s prispevki ES.

V petek posvet v Ul. San Nicolò Za boljše upravljanje z energijo

Krepitev občinskih podjetij za vodo, elektriko in plin oziroma njihovo povezovanje bo glavna tema petkovskega posveta, ki ima več prirediteljev. Glede na otipljiv pomen, ki ga ima za vse prebivalstvo smotrno upravljanje navedenih elementov, so se za posvet o tem vprašanju dogovorili KPI, PSI, sektorski organizaciji CGIL oziroma CISL ter interni sindikat tržaškega občinskega podjetja ACEGA.

Posvet bo v petek, 20. t. m., ob 16. uri v konferenčni dvorani tržaške Trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5. Srečanje nosi tudi precej dolg naslov, in sicer »Prednosti ustanovitve podjetja za elektriko, ki bi prešlo občinske meje - Vprašanje metana na območju pokrajine«. Razpravo bo uvedel Enio Gobbo, vodil jo bo Sergio Tremul, medtem ko se je bosta udeležila tudi predsednik tržaške Trgovinske zbornice inž. Giorgio Tombesi in občinski odbornik za industrijske storitve Edoardo D'Amore.

Zanimiva pobuda rajonskega sveta »Bonsai« navdušil obiskovalce razstave v palači Ferdinando

Tridnevna razstava mini drevesc, ki jim po japonsko pravimo bonsai (»bon« pomeni rastlina, »sai« pa vaza), v palači Ferdinando je privabila več tisoč gledalcev. Že sama postavitev razstave - priredila sta jo rajonski svet za Kjadin in Roccol ter Kulturni center v Ferdinando v sodelovanju s tržaškimi Bonsai Clubom - v tem zgodovinskem poslopju, ki si ga je le malokrat mogoče ogledati, je namreč predstavljala zanesljiv čar. A tudi mini drevesca imajo v Trstu očito veliko privržencev, ki niso hoteli zamuditi prve obsežnejše razstave teh svojevrstnih rastlin v našem mestu.

Razstavo je med drugimi obiskal tudi predsednik Italijanskega združenja Bonsai in italijanski predstavnik združenja European Bonsai Association Gianfranco Giorgi, ki je pohvalil izdelke tržaških privržencev bonsaia.

Na risarskem natečaju med dijaki te mestne četrti pa so zmagali dijaki šole Stuparich Marco Leoni, Anna Degrassi in Alberto Cozzi, dijaki šole Rismondo Monica Bonicardi, Piero Covacich in Fausta Lorenzon ter obiskovalci rekreativna Lucchini Yari D'Orso, Anna Gamboz in Niccolò Caroti.

Po uspehu te prireditve želijo člani rajonskega sveta za Kjadin in Roccol prirediti še eno podobno razstavo, prihodnji kulturni dogodek v Ferdinando pa bo (28. t. m.) koncert ženskih zborov San Pio X. in Herbert Svetel.

CGIL obsoja mačehovski odnos do SSG

Tržaška pokrajinska sindikalna zveza FILIS-CGIL je včeraj izdala tiskovno sporočilo v zvezi s časopisnimi vestmi, po katerih naj bi štirim gledališkimi hišam v Furlaniji-Juljski krajini razdelili poldrugo milijardo lir. Sindikat izraža namreč ob tem svoje veliko začudenje oziroma nestrinjanje z dejstvom, da je bilo pri tem hudo zapostavljeno Slovensko stalno gledališče.

Tako FILIS-CGIL kot Nova delavska zbornica CGIL iz Trsta hkrati zahtevata pojasnilo o tem, na kakšnih osnovah in po kakšnih kriterijih je deželni odbor sklenil razdeliti omenjeno vsoto oziroma dodeliti Slovenskemu stalnemu gledališču samo borno vstopo 20 milijonov lir.

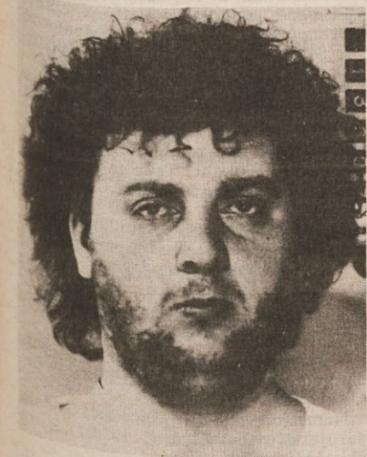
Sicer pa so omenjene sindikalne organizacije prepričane, da niti skupna vsota poldrugo milijarde lir ne odvarja dramatičnim potrebam teh pomembnih in dragocenih ustanov in zato vabijo vse ostale javne ustanove, naj se bolj vztrajno zavzemajo za to, da bi lahko vsaj delno rešili hude probleme, ki tarejo gledališke hiše v Furlaniji-Juljski krajini.

Od danes po avtocesti najhitreje 130 km na uro

Danes je začel veljati ministrski odlok o novih omejitvah hitrosti, ki ga je izdal minister za javna dela Giovanni Prandini v dogovoru z ministrom za prevoze Carlom Berninijem, potem ko je parlament menil, da so novi predlogi utemeljeni. Minister Prandini je med drugim posegel pri ministru za notranje zadeve Gavi, katerega je predložil najnost, da bi varnostne organe in karabinjerje pozvali k čim strožjemu nadzorovanju spoštovanja novih predpisov in določil o varnostnih pasovih. Podoben telegram je minister Prandini naslovil tudi na občine. Z novim odlokom bodo po avtocestah avtomobili do 1.100 kubikov in motorna kolesa do 350 kubikov smeli voziti največ 110 km na uro, močnejši avtomobili in motorna kolesa pa največ 130 km na uro; po navadnih cestah pa bo še naprej veljala omejitev 90 km na uro za vse.

Predvčerajšnjim pri Sv. Jakobu

Agenti aretirali mamilaša s pravcato zalogo mamil

Walter Parovel

Agenti letetečega oddelka tržaške kvesture so v ponedeljek ponovno spravili za zapabe svojega starega znanca, 33-letnega brezposelnega Walterja Parovela z ženjsanske rebri 15/1, in sicer pod obtožbo, da je posejval in prodajal mamilo.

Parovela, ki je že večkrat imel opravka s pravico zaradi najrazličnejših prekrškov, so agenti zasačili v ponedeljek popoldne v Ul. della Guardia, ko je pri sebi imel pravcato zalogo mamil. Policisti so bili sicer na občajnem obhodu, tako da se pravzaprav niso niti zmenili zanj. Njihovo pozornost je zbudilo dejstvo, da je Parovel, na plin svojega mopeda in se naglo oddaljil. To je seveda pritegnilo pozornost agentov, ki so mu začeli slediti. Ker jim z mopedom ni mogel zbe-

žati, je Parovel naenkrat pritisnil na zavore in se zatekel v vežo stanovanjske stavbe s hišno številko 44. Agenti so mu seveda sledili in ugotovili, da je v poštni predal skušal odvreči majhen zavojček.

Med osebno preiskavo so pri njem našli 1,7 grama hašiša in žepni nožič, v poštnem predalu pa so odkrili še pet vrečk, ki so vsebovale skupno 5,5 grama kokaina ter 24 tabletk sintetičnega mamila LSD.

Ker je bila bera osebne preiskave tako bogata, so šli še na njegov dom in ga ob prisotnosti staršev preiskali. Tako so v predalu Parovelove nočne omarice našli še 4,5 grama anfetamina. V stanovanju pa so odkrili tudi štiri radijske sprejemnike in oddajnike, za katere družina Parovel ni imela dovoljenja. Da ne bi poslabšal sinovega položaja, se je oče Pietro hitro znašel in agentom izjavil, da so radijski aparati njegova last.

Podvig tržaških speleologov

Skupina sedmih tržaških speleologov, ki so člani jamarske sekcije kluba Alpina, je postavila zavidljiv primat. Po 26 urah neprekinjenega spuščanja so namreč pristali v globini tisoč dvajset metrov. Novo odkrita jama sodi v območje Kanina in se nahaja prav na italijansko-jugoslovansko meji oziroma sega za 50 metrov na jugoslovansko ozemlje. Jamo pravzaprav sestavlja več vodoravnih galerij, ki so skupno dolge več kot dva kilometra in pol.

S skupino tržaških speleologov so pri tem podvigu sodelovali tudi speleologi iz Slovenije.

Nočni podvig mladega tatu končal v Koroneju

Ponedeljkov nočni podvig po tržaških trgovinah se je za 24-letnega Giovannija Magheta s Trga Foraggi 2 končal v Koroneju. Agenti letetečega oddelka tržaške kvesture so ga namreč zasačili s plenom, ukradenem v dveh središčnih trgovinah, in ga pod obtožbo, da je kradel v obremenilnih okoliščinah, prepeljali direktno v koronejski zapor.

Da se je v bližini Ulice Mazzini dogajalo nekaj nenavadnega, je policijo obvestil anonimen stanovalac, ki je okrog 2. ure zaslišal hrušč raztrešenih šip. Agenti letetečega oddelka so tako prihiteli v omenjeno ulico in po krajši preiskavi ugotovili, da so neznanzi razbili izložbi trgovin Prisco v Ul. San Spiridione in Giglio v Ul. San Nicolò.

Agenti so se takoj razpršili po bližnjih ulicah in na križišču med ulicama Mazzini in Cassa di Risparmio zasačili fanta, ki je odgovorjal opisu anonimnega stanovalca. Fant je med drugim imel pri sebi torbo, ki jo je pravkar ukradel v trgovini Giglio, tam blizu pa so agenti pod parkiranim avtomobilom odkrili tudi pet spodnjih hlač, ki jih je Maghet odvrgel, ko je opazil bližajoče se agente.

Včeraj zjutraj pod Montebellom

Komaj 18-letni mladenič ob življenje v predoru

V predoru pod Montebellom je včeraj zjutraj prišlo do srhljive prometne nesreče, v kateri je umrl komaj 18-letni motociklist Paolo Sanzin iz Ulice Zara 64. Fant se je nekaj pred 9. uro peljal z motorjem honda 125 po predoru v smeri proti Trgu Foraggi. Na mokrem cestišču pa ga je nenadoma zaneslo, tako da je izgubil nadzor nad dvokolesnim vozilom in padel na cestni tlak. Pri padcu se Sanzin ni hudo ponesrečil, imel pa je res usodno smolo, saj je v tistem trenutku pripeljala v isti smeri vespa 50, ki jo je upravljal mladoletni P. M. iz Ul. Mascagni. Zaradi slabe razsvetljave v predoru voznik vespe ni pravočasno opazil ponesrečenega fanta, ki je obležal na tleh, tako da je prepozno pritisnil na zavore in ga dejansko povozil. Pri tem je tudi P. M. padel s svojega vozila in se lažje ponesrečil.

Mimoidoči so na vrat na nos poklicali reševalce Rdečega križa, vendar so bila vsa prizadevanja zdravnika RK zaman. Zaradi številnih notranjih in zunanjih poškodb je fant izdihnil že med potjo v katinarsko bolnišnico.

Paolo Sanzin

Vespistu, ki se je potolkel po nogah, so v katinarski bolnišnici nudili samo prvo pomoč in ga odsvolili. Okreval bo v desetih dneh.

Izvide o nesreči so opravili mestni redarji, ki pa nadaljujejo s preiskavo, da bi ugotovili vzroke nesreče.

Nesprejemljivo ravnanje z ostarelimi

Tržaške krajevne uprave so spet na zatožni klopi zaradi neobčutljivosti, ki naj bi jo kazale v skrbstvu za ostarele, in to še zlasti v okviru preurejevanja bivše bolnišnice Gregoretti v dom za ostarele. Na zatožno klopi so jih včeraj javno postavila pokrajinska tajništva sindikatov CGIL, CISL in UIL, ki so se zbrala na zborovanju s predstavniki sindikatov upokojencev in sorodnikov pacientov Gregorettija.

Kot beremo v tiskovnem sporočilu, so udeleženci zborovanja, ki je bilo včeraj popoldne v na sedežu UIL v Trstu, izrazili oster protest zaradi vsak dan bolj nevzdržnih raz-

mer, v katerih živijo pacienti Gregorettija, in so odločno zavrnili sklep, ki ga je glede Gregorettija sprejelo vodstvo Tržaške krajevne zdravstvene enote in s katerim je pisno seznanilo sorodnike pacientov. V tem smislu so tudi poslali brzojavke predsedniku KZE, tržaškemu županu in deželni-ma odbornikom za zdravstvo in skrbstvo. Na zborovanju so sorodniki pacientov Gregorettija tudi ustanovili odbor, ki bo stal ob strani sindikatov in njihovih prizadevanjih za pozitivno rešitev tega vprašanja.

Počastili ga bodo na po njem poimenovani šoli

Priprave na proslavo 100-letnice rojstva književnika Karla Široka

Prizor s proslave ob poimenovanju šole v Ul. Donadoni

Osnovna šola Karel Širok v središčni Ul. Donadoni se pripravlja na prireditve, s katero se bo spomnila 100. obletnice rojstva zavednega slovenskega pesnika, pisatelja, plodnega prosvetnega in kulturnega delavca, ki se je rad ukvarjal še z novinarstvom, glasbo in dramsko umetnostjo, po katerem nosi ime. Karel Širok se je namreč rodil 26. oktobra 1889 v Šmartnem v Goriških Brdih, šola pa bo obletnico počastila v soboto, 28. t. m., ob 11. uri v svojih prostorih.

»Naša želja je,« so nam povedale učiteljice Maruška Kuret, Mirella Granduč in Barbara Kozmina (na šoli poučujeta še Elizabeta Kovic in Franko Mevlja, ki vodi dopolnilni pouk), »da bi bila proslava oddolžitve spomni na tega velikega Slovenca, ki se je vse svoje življenje boril za pravice svojega naroda, prestal mučenja in ječe, nakar so ga kot talca 5. januarja 1942 ustrelili v Dragi pri Begunjah. Zakopali so ga naskrivaj, na neznanem kraju, tako da še danes nihče ne ve, kje je njegov grob.

»Ko smo se pred tolikimi leti odločili za izbiro imena naše šole, je anketa med starši in slovenskim prebivalstvom tega predela mesta pokazala, da so se odločili za njegovo ime, ker so ga že poznali po njegovih pesmih in prozi in ker jim je predstavljal svetel zgled borca proti fašizmu, za mir v svetu, predvsem pa borca za pravice svojega naroda.«

V programu proslave bodo sodelovali prav vsi učenci, od prvega do petega razreda, ki se že vneto pripravljajo. Obsegal bo recitacije pesmi Karla Široka, nastop šolskega zbora, razstavo njegovih knjig in seveda kronološko njegovega življenja. Priprave so kot rečeno v polnem teku, učitelji pa bi radi pritegnili k njim čim več ljudi: starše, prijatelje šole pa tudi nekdanje učence in njihove starše.

»Veste, časi se zelo hitro spreminjajo, z njimi pa tudi učenci in starši, ki morda ne vedo vsega o tem našem priljubljenem literatu. Zato menimo, da bi bila tokratna proslava primerna priložnost za srečanje vseh, ki nam je slovenska šola pri srcu, pa tudi priložnost, da se obudijo spomini na tisti 19. marec leta 1978, ko je dobila naša šola ime po Karlu Široku.«

Danes šteje šola okrog 30 učencev. V njej poteka bogata in živahna dejavnost, ki se z dopolnilnim poukom podaljša tja do 16.30. »To je šola, ki deluje v središču mesta. Otroci niso med seboj tako povezani, kot na šolah v okolici Trsta. Zato pa starši zelo cenijo dopolnilni pouk, ki omogoča otrokom, da napravijo v šoli nalogo in da se potem ukvarjajo še z raznimi dejavnostmi, kot so priprava nekakšnega šolskega časopisa oziroma tednika z opisom pomembnejših dogodkov, poslušanje pravljic, ki jih učenci nato sami dramtizirajo in popestrijo z risbami ali lutkami, izdelava likovnih izdelkov, enkrat tedensko telovadba in še popoldnevi, ki jih preživijo z igranjem na igrišču, ki jim ga daje na razpolago tamkajšnje župnišče.

»Še posebno navdušeni so naši otroci za poskusno dejavnost, torej za razne poskuse iz kemije in fizike. Ko je na vrsti ta dejavnost, nikoli ne manjka udeležencev,« pravijo učitelji.

Ob poimenovanju šole pred 17 leti je bila lepa prireditve, na katero so vezani številni spomini. »Taktar smo pripravili bogat program: otroci so recitali in peli, skladatelj Aleksander Vodopivec pa je za tisto priložnost uglasbil tudi pesmi o polžku, ki jih učenci še danes radi prepevajo.«

Proslavo 100-letnice rojstva Karla Široka, ki je kot učitelj služboval tudi v Križu, Škedenju, Rojanu in nekaj časa tudi na Ciril-Metodovi šoli, bi učitelji in učenci radi obeležili tudi z izdajo brošure, ki bi obsegala podatke o Karlu Široku in njegovi dejavnosti, pa tudi podatke in spomine nekdanjih učencev in njihovih staršev na čas, ki so ga preživeli v tej šoli. »Z zbiranjem gradiva bi začeli takoj, da bi lahko brošuro izdali do konca šolskega leta. Proslava se nam zdi zato primerna priložnost, da se nas zbere čim več takšnih, ki nam je skrb za slovensko šolo vedno na prvem mestu in ki se želimo s primerno brošuro oddolžiti tudi spomni na tako plodnega kulturnega delavca, ki je zapustil mladim toliko svojih pesmi, zgodb in povesti.«

Ko smo odhajali, smo med prispevki za tedenski časopis zasledili zapis prvošolčka, ki je z velikimi črkami napisal: »Rad hodim v šolo« in šolsko poslopje še narisal.

NEVA LUKEŠ

gledališča

ROSSETTI
Gledališka sezona 1989-90 - Tržaški Teatro Stabile sporoča, da so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrjevanja starih pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Danes ob 16. uri ponovitev W. Shakespearevega dela RIHARD III v režiji Gabriele Lavié. V abonmaju odrezek št. 1. Vstopnice so na prodaj pri osrednji blagajni v pasaži Protti.

VERDI
Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrjevanja starih abonmajev.

Simfonična sezona 1989-90 - Jutri 19., v petek, 20. t. m., ob 20.30 (red A in B) ter v soboto, 21. t. m., ob 18. uri (red S) simfonični koncert pod vodstvom S. Argirisa, pianist H. Francesch.

V ponedeljek, 23. t. m., ob 20.30 izredni koncert italijanskega mladinskega orkestra. Dirigent C. Melles. Na sporedu bodo Schubertove, Beethovne in Brahmsove skladbe.

TEATRO CRISTALLO - LA CONTRADA

Nocoj ob 20.30 ponovitev dela CO IERIMO PUTEI..., variete Carpinterija in Faragune.

Gledališka sezona 1989-90 - Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti in pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrditve starih abonmajev.

GLEDALIŠČE SCUOLA DEI FABBRI
Zaradi izrednega uspeha je Zadruga La Collina podaljšala uprizoritve Kroetzovega dela ROBE DE OMINI do sobote, 21. t. m., vsak dan ob 20.30 in v nedeljo, 22. t. m., ob 16. uri. Režija Mario Ursič, nastopata Miranda Caharija in Claudio Misculin.

kino

ARISTON - 17.30, 22.15 *Il barone di Munchausen*, i. Oliver Reed, Valentina Cortese.

EXCELSIOR - 17.00, 22.15 *Rito d'amore*, i. Valerie Bush, Larry Huckmann, □

EXCELSIOR AZZURRA - 17.15, 21.45 *Storia di ragazzi e di ragazze*, r. Pupi Avati.

NAZIONALE I - 16.15, 22.15 *Karate Kid III - La sfida finale*.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 *Leviathan*.

NAZIONALE III - 16.15, 22.00 *Super maschio per mogli viziose*, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 *La bestia*, r. Valerian Borowczyk, □□

GRATTACIELO - 17.30, 22.00 *Indiana Jones - L'ultima crociata*, i. Harrison Ford, Sean Connery.

MIGNON - 17.00, 22.15 *La più bella del reame*, i. Carol Alt, □

EDEN - 15.30, 22.00 *Intimità bestiali di mia moglie*, porn., □□

CAPITOL - 16.30, 22.00 *Arma letale 2*.

LUMIERE FICE - 17.30, 22.15 *Gorilla nella nebbia*, i. S. Weaver.

ALCIONE - 17.00, 22.15 *Palombella rossa*, r.-i. Nanni Moretti.

RADIO - 15.30, 21.30 *Approcci*, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

solske vesti

Uradni list št. 74 z dne 29. 9. 1989 prinaša popravljeni razpis natečaja za petletno dodelitev učnega osebja deželne mu pedagoškemu zavodu IRRSAE. Razpis in informacije so na razpolago na sedežu Sindikata slovenske šole, Ul. Carducci 8/II, v torek in četrtek od 11. do 12. ure, v sredo od 16. do 17. ure. Rok za predstavitve prošenj zapade 29. oktobra.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava sezone 1989-90
FRIEDRICH SCHILLER
Spletke in ljubezen
REŽIJA ZVONE ŠEDLBAUER

PONOVITVE: jutri, 19. oktobra, ob 20.30 - RED E, v soboto, 21. oktobra, ob 20.30 - RED F in v nedeljo, 22. oktobra, ob 16. uri - RED G.

Prodaja abonmajev in vstopnic od 10. do 12. ure ter eno uro pred pričetkom predstav, Kulturnem domu v Ul. Petronio 4, tel. 734265.

Novost sezone: po vsaki predstavi bo odprt bar KGB!

razna obvestila

KD Kraški dom - Repentabor organizira začetniški tečaj standardnih in latinsko-ameriških plesov, ki ga bo vodil David Poljšak. Začel se bo 20. t. m. in nadaljeval vsak petek od 20.30 do 22.30. Vpisuje Bogdan Ravbar, tel. 327171, od 13. do 16. ure.

SKD Vigred priredi 4-mesečni šiviljski tečaj z Adrijano Regent. Za vpisovanja in informacije tel. na št. 201102 od 18. do 20. ure.

50-letniki z Opčin, iz Banov in od Ferlugov ponovno sklicujejo sestanek v petek, 20. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ in Dijaški dom Srečko Kosovel v Trstu prireja zimovanje na Rogli od 27. decembra 1989 do 4. januarja 1990 za mladino od 12. do 17. leta. Vpisovanje na sedežih SKGZ v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, III. nadstropje, tel. 744249 in v Gorici, Ul. Malta 2, tel. 531644, vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 18. ure, razen ob sobotah.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom Jutri, 19. oktobra 1989, ob 20. uri srečanje za dekleta in žene OB PLETENJU ŠE KAJ. Vljudno vabljenje.

KD Kraški dom obvešča, da bo jutri ob 20.30 v Bubičevem domu v Repnu prvi informativni sestanek o tečaju angleščine.

KD Kraški dom obvešča, da se bo v torek, 24. t. m. pričel tečaj joga. Vodila ga bo Bruna Škabar, pri kateri poteka tudi vpisovanje in sicer do sobote, 21. t. m. (tel. 327488). Tečaj se bo odvijal v občinski telovadnici v Repnu s pričetkom ob 20. uri.

Osnovna šola M. Gregorič-Stepančič pri Sv. Ani prireja tečaj slovenščine za odrasle. Tečaj bo v šoli ob torkih od 20.00 do 21.40. Zanimani naj telefonirajo na šolo od 8. do 16. ure na št. 812214.

V Barkovljanskem društvu, Ul. Cerreto 12 bo v petek, 27. t. m., ob 20. uri prof. Jože Pirjevec predaval na temo PRVA DRUGA IN TRETJA JUGOSLAVIJA. Vabljeni.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 18. oktobra 1989
TRAVICA

Sonce vzide ob 6.25 in zatone ob 17.15 - Dolžina dneva 10.50 - Luna vzide ob 19.23 in zatone ob 11.17.

Jutri, ČETRTEK, 19. oktobra 1989
STOJGOJ

PLIMOVANJE DANES: ob 4.29 najnižja -17 cm, ob 10.30 najvišja 47 cm, ob 17.31 najnižja -52.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13,8 stopinj, zračni tlak 1031,1 mb ustaljen, brezvetrije, vlaga 74-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 17,6 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Tommaso Ramella, Valentina Giordano, Andrea Rizzi, Nicholas Coccoluto, Andrei Cirielli, Michele Ignoto, Laura Samani, Valentina Porcheddu.

UMRLI SO: 75-letna Beatrice Pascolutti vd. Cortigiani, 82-letni Albino Furlan, 85-letni Bruno Ienco, 51-letna Daniella Gotti, 79-letni Bruno Goruppi, 89-letna Maria Salamon vd. Bertelli, 66-letni Umberto Solazzi.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 16., do sobote, 21. oktobra 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41.

FERNETIČI (tel. 416212), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

FERNETIČI (tel. 416212), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

FERNETIČI (tel. 416212), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

GLASBENA MATICA TRST

Koncertna abonmajska sezona 1989-90

Danes, 18. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Slovenski kvintet trobil

Na sporedu: Purcell, Händel, Holmes, Rathburn, J. S. Bach. Horowitz, Joplin.

Predprodaja vstopnic v Pasaži Protti - Utat. Vpisovanje abonmajev na GM od 10. do 12. ure.

Po koncertu bo od 22. do 1. ure odprt bar KGB.

koncerti

Glasbena matica Trst - Koncertna sezona 1989-90 - Vpisovanje abonmajev na GM, Ul. R. Manna 29, še danes, 18. t. m., od 10. do 12. ure.

Verdi
V ponedeljek, 30. t. m., ob 21. uri bo v gledališču Verdi koncert skupine THE MODERN JAZZ QUARTET v organizaciji tržaške pokrajine, odborništva za kulturo in javno vzgojo ter pod pokroviteljstvom predsednika deželne sveta Furlanije-Juljske krajine.

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 30. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil KVARTET BORODIN.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je na ogled razstava slikarjev FRANZA BERGERJA, VALENTINA OMANA, ROBERTA PRIMIGA in THOMASA WÖRGÖTTERJA.

V pritličnih prostorih Tržaške kreditne banke - Ul. Filzi 10 - so na ogled dela avstrijskih slikarjev FRANCA BERGERJA in ROBERTA PRIMIGA.

V Kraški galeriji in Repnu razstavlja svoja dela slikar DEMETRIJ CEJ. Razstava je odprta vsak dan od 11.00 do 12.30 in od 14.00 do 18.00.

V sejni dvorani Bibliotece Statale del Popolo v Ul. Rosario 2 je na ogled razstava ilustracij za otroke pod naslovom ILUSTRACIJE FULVIA TESTE v organizaciji Študijskega centra za mladinsko literaturo A. Alberti.

Na Gradu sv. Justa je do 25. t. m. na ogled razstava nemškega slikarja M. MATHIASA PRECHTLA.

V galeriji S. Michele - Ul. S. Michele 8 - razstavlja še jutri, 19. t. m., svoja dela slikar STEFANO COMELLI.

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8 - bo do 12. novembra razstavljal JEAN-MICHEL FOLON. Razstava je odprta vsak delavnik od 17. do 20. ure.

V galeriji Cartesius razstavlja do 26. t. m., svoje grafike tržaška umetnica ELETTRA METALLINO.

V galeriji Il Tribbio je na ogled do 27. t. m. razstava slikarja JORGEJA GARZOLINIJA.

V galeriji Malcantone je do 27. t. m. odprta razstava ANNAMARIE D'ONOFRIO DI BIASE.

Na sedežu Letovišarske ustanove v Miljah bo v petek, 20. t. m., ob 18. uri odprte razstave grafičnih listov akademskega slikarja HAMA ČAVRKA. Razstava bo trajala do 1. novembra.

izleti

Bi se nam radi pridružili dne 27., 28. in 29. t. m. na izlet v Medjugorje? Za informacije in vpisovanja tel. na št. 200150-200382 od 18.00 do 20.30.

Zveza vojnih invalidov NOV, Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja in Društvo slovenskih upokojencev obveščajo udeležence izleta na Reko in Krk, da je odhod avtobusov v petek, 20. t. m., ob 7. uri s Trga Oberdan (deželna palača).

SPDT prireja v petek, 27., in v nedeljo, 29. t. m., izlet v MARANO LAGUNARE. Nedeljski izlet je že zaseden, za petek pa je na razpolago še nekaj mest. Vpisovanje je v uradih ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad.) do vključno petka. Vpisati se je treba osebno, cena izleta pa je 40 tisoč lir, ki vključuje prevoz z avtobusom, vožnjo z ladjo po laguni in kosilo. Vabljenil!

Darujte v sklad Mitje Čuka

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1371,750	1355.—
Nemška marka	735,630	732.—
Francoski frank	216,460	214.—
Holandski florint	652,310	648.—
Belgijski frank	35,029	34,50
Funt sterling	2162,700	2140.—
Irski sterling	1960,000	1935.—
Danska krona	188,730	185,50
Grška drachma	8,249	7,70
Kanadski dolar	1158,750	1120.—

Danes bo ugasnila 10. svečka naša draga
MIRIAM
Vse najboljše ji želijo
mama, očka in mala Marta

Danes praznuje 50. rojstni dan
ADA HLABIAN
Iz srca ji voščijo mož Darjo, sin Edmund, hči Elena z Marinom, vnuk Dejan pa ji pošilja koš poljubčkov.

V Dolini naša draga
ADA HLABIAN
50. rojstni dan slavi.
Vse najboljše ji želijo
mama Marija, oče Albin, Boris in Sandro

S prihodom
VERONIKE in GABRIJELA
jih je sedaj pri Brajkovih toliko, da se bodo morali prevržati s kombijem. Vso srečo na življenjski poti želimo lepi družini
kolegi TKB-jevci

Ob rojstvu prvorojenca
ERIKA
izrekajo iskrene čestitke Bojani in Andreju
kolegi in predsedstvo SDGZ

čestitke

Draga DARIA! Za tvoj rojstni dan ti želim, da bi se vse tvoje želje izpolnile. Z vsem srcem ti želim mnogo zdravja, sreče in veselja. Samoa

mali oglasi

PRODAM BMW R 100 RS, l. 1984, prevoženih 35000 km, rdeče barve. Tel. (0481) 882019 ob 20. uri.

PRODAM opel corsa 1000 po zelo ugodni ceni zaradi vojaških obveznosti. Tel. 51370.

PRODAM BMW 320, l. 1980, v dobrem stanju. Tel. 299726 ob urah obedov.

PRODAM prodajalno sadja in zelenjave v centru mesta z licenco in opremo. Tel. 228390.

PRODAM alfo 33 QV, letnik 1986, v odličnem stanju. Tel. 327438.

PRODAM akacija v in hrastova drva po ugodni ceni. Tel. v večernih urah na št. (0481) 884161.

PRODAJAMO licenco za obratovanje v gostinstvu in za tobakarno. Tel. na št. 232505 v večernih urah.

PRODAM vespo 125 letnik '64 v dobrem stanju, brez evidencne tablice in čelada za 1.200.000 din. Tel. 229246.

SAMOPOSTREŽNA trgovina išče vajenca. Tel. na št. 228729 v večernih urah.

PODJETJE s sedežem v Milanu išče mladega, energičnega elektrotehničnega inženirja s stanovanjem v Milanu za prodajo po Jugoslaviji. Pismene ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Drevored 24 Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro "Zamejce".

ZAPOSLOVITEV, tudi part time, na reklamnem področju z možnostjo dobrega za služka nudimo osebam za lastnim avtomobilom. Najnižja starost 25 let. Interesenti naj se javijo v Ronkah, Ul. Roma 76, jutri, v ponedeljek, 16. t. m., ob 17. uri.

DARUJEM pult še v dobrem stanju. Tel. 943388.

SLOVENSKO PODJETJE išče elektronskega tehnika z znanjem informatike. Pismene ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Tehnik".

NEPREMIČNINSKA družba išče uradnico/uradnika z višješolsko izobrazbo. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Nepremičninska družba«.

DVA MILIJONA lir da tuj zbiratelj za lepak Radenske vode s tekačem. Tel. 572734.

MLAD PAR išče zemljišče v najem na Krasu ali v okolici Trsta za parkiranje prikolice. Tel. na št. 828251.

PRENOVLJENO gostilno dajem v najem. Tel. 824685 v uradnih urah.

pris

Pričetek 2. akademskega leta visokošolskega tečaja v Gorici

V prostorih malega semenišča, ki ga je odkupila Tržaška univerza in ki ga bodo postopoma preuredili v univerzitetno središče, je bila včeraj dopoldne slovesnost ob začetku 2. akademskega leta za slušatelje dveletnega tečaja za operaterje v turizmu.

Skoraj petdeset slušateljev bo prihodnje leto dokončalo študij in tudi opravilo predpisano prakso, prav toliko pa so jih sprejeli v prvi letnik.

Lekcije se bodo pričele čez kakšen teden, kajti urejanje in opremljanje prostorov še ni opravljeno.

»Kljub temu smo se odločili, da se akademsko leto uradno prične«, je na slovesnosti dejal prof. Giacomo Borruso, ki je zastopal rektorja. Borruso je posebej naglasil specifično usmeritev visokošolskega tečaja. V tem pogledu opravlja Gorica pionirsko nalogo.

O usmeritvi pouka in o organizacijskih zadevah je podrobneje govoril ravnatelj univerzitetnega tečaja prof. Giorgio Valussi, ki je orisal tudi priprave na uresničitev pobude, ki je med prvimi v Italiji in po kateri se vzgledujejo tudi v Venetu (Ca' Foscari), Toskani in Milanu.

Ker gre za novost in je dejavnost ter usmeritev šole razmeroma slabo poznana, je Valussi pretežno del svojega posega posvetil prav opisovanju dejavnosti, organizaciji dela na šoli, statusu diplomantov in možnostim zaposlitve. Tako je recimo Univerza povabila k sodelovanju vseh 84 turističnih uradov in dežel in vse avtonomne letovišarske ustanove, bodisi kar zadeva organizacijo delovne prakse za prvo skupino diplomantov, bodisi glede kasnejših možnosti zaposlitve in

tudi sodelovanja pri prilagajanju in usklajevanju programov študija.

Čeprav gre za novost, pa so bile priprave na odprtje tečaja zelo dolge, je povedal Valussi. Na Tržaški univerzi so o taki obliki usmerjenega izobraževanja začeli razpravljati že konec leta 1982 in so za vzgled vzeli posebno šolo za turistične operaterje v Riminiju. Dve leti zatem je bil pripravljen prvi statut, ki je bil v dokončni obliki potrjen in objavljen lani poleti.

Vsak začetek spremlja tudi težave. Tako pogrešajo lingvistični laboratorij, naprave za informatiko, knjižnico itd. Učni kader je po besedah prof. Valussija odličan (okrog trideset profesorjev, od teh dvanajst v rednem sta-

ležu), čeravno bi bilo treba za še boljše uspeh rešiti tudi nekatera vprašanja nagrajevanja.

Naj povemo še, da je bilo tudi letos več prošelj, kakor je bilo število razpoložljivih mest (50) in da so selekcijo opravili na izpitu v začetku oktobra.

Sola je po svoji naravi usmerjena v mednarodno okolje, mednarodna pa je tudi glede na prisotnost študentov. Poleg domačih so bili namreč sprejeti tudi študenti iz Jugoslavije (sedem) in Grčije (en).

Udeležence slovesnosti ob začetku novega akademskega leta sta nagovorila tudi goriški župan Scarano in odbornik na pokrajini Mirko Spazzapan. (Na sliki - foto Bumbaca - udeleženci včerajšnje slovesnosti).

Tržiški ladjedelnici naročilo za sto milijard vredno ladjo

Družba Fincantieri je včeraj sporočila, da so si zagotovili še eno pomembno naročilo za tržiško ladjedelnico. V Trzinu bodo namreč zgradili novo ladjo velikanka. Vrednost tega novega pomembnega naročila presega sto milijard lir. Ladjo je državni ustanovi IRI, v okviru katere deluje Fincantieri, naročila družba Athesis iz Genove, ki deluje v Italiji kot zastopnik nemške družbe Krupp.

Ladja, ki jo bodo gradili v Trzinu bo tipa "ore-carrier" z nosilnostjo 260 tisoč ton. Šlo bo torej za tretjo ladjo s podobnimi značilnostmi, ki so jih v zadnjem času naročili v Trzinu: podobno ladjo že izdelujejo po naročilu družbe italijanske Sidemar, pred nekaj dnevi pa so z isto družbo sklenili pogodbo za izdelavo druge tovrstne ladje.

Tri ladje bodo največje ladje za blagovni promet, kar so jih kdajkoli zgradili v Italiji. Dolge bodo po 312 metrov, široke pa 54. Ladja, ki jo bodo izdelali po naročilu družbe Athesis bo plula na relaciji Brazilija-Rotterdam-Taranto. Na osnovi poslovnega dogovora med italijansko družbo Ilva in nemško Krupp bo prevažala v Evropo rudnine iz Brazilije.

dejavnosti na Goriškem, se bo Marko Lutman pogovoril s predsednikom TO ZSSDI za goriško pokrajino prof. Aldom Ruplom o posvetu, ki se je prejšnji četrtek odvijal v Kulturnem domu v Gorici.

Ogenj poškodoval dva avtomobila

Včeraj ponoči in zjutraj je ogenj v Gorici povzročil večjo škodo na dveh avtomobilih. Gasilce so najprej okrog 1.15 ponoči poklicali v Tržaško ulico, kjer je gorel lancia beta Massimiliana Cecovinija iz Ločnika, Ul. Cicuta 6.

Nekaj ur kasneje, okrog 9. ure, so morali še v Ul. Baiamonti, kjer je pred hišo št. 14 gorel alfa romeo giulietta 1800, last Vincenza Sblendoria iz Gorice. Voznik je povedal, da je takoj po vžigu motorja opazil dim, ki se je vil iz motorja.

V obeh primerih je škoda precejšnja, saj je ogenj tako na lancii kot na giulietti uničil motor in poškodoval druge dele avtomobilov. Vzrok požarov gre najbrž iskati v kratkih stikih.

Na goriškem valu

Ob 14.30 se bo na radiu Trst A odvijalo tedensko srečanje z goriškimi sodelavci in poslušalci. Pregled kulturno-prosvetne dejavnosti bo podal Marko Čubej, Aleš Waltritsch bo govoril o sejmju Motor Expò Racing, daljši pogovor pa smo namenili 30. obletnici Zveze slovenske katoliške prosvete. Po običajnem pregledu športne

razna obvestila

SMReKK vabi jutri, 19. t. m., ob 20.30 v Kulturni dom na predvajanje diapozitivov Poletje '89. Sodelujejo Rajko Petejan - Filipini, Tatjana in Mauro Guadagnino - Kanada, Rafko Butkovič in Marko Jarc - Čile in Peru, Herman Kosič - Korzika.

KD JADRO v Ronkah prireja 3. tečaj klekjanja. Odvijal se bo ob sredah med 15. in 17. uro. Pohitite s prijavi, ker se bo tečaj pričel v prihodnjih tednih.

Kritike prijavi policajja ki ni kaznoval kolesarja

»Policajju Paolu Curciju izrekam svojo solidarnost in upam, da bodo sodni organi čimprej arhivirali postopek, ki so ga morali odpreti proti njemu.« Tako je na ponedeljkovi občinski seji dejal župan Scarano v zvezi s skoraj grotesknim dogodkom, ki se je pripetil pred nekaj dnevi v Gorici.

Mestni redar Paolo Curci je nekega dne - bila je nedelja okrog 9.30, ko torej po mestu res ni velikega prometa - ustavil kolesarja, ki se je peljal po Korzu Italia na pasu, ki je namenjen pešcem. Curci je kolesarja - šlo je za predsednika UGG Benita Zollio - ustavil, ga opomnil in mu ukazal, naj nadaljuje peš.

Toda nekaj dni kasneje je na poveljstvo mestnih redarjev prišlo pismo neke goriške občanke, ki ja zahtevala, naj proti Curciju postopajo zaradi neizpolnjevanja uradnih dolžnosti, torej v kazenskem zakoniku predvidenega prekrška. Ženska navaja, da naj bi policaj, medtem ko je govoril z Zollio, popolnoma spregledal drugega kolesarja, ki se je peljal po pasu za pešce, medtem ko bi ga moral kaznovati z globo. Ker je v pismu šlo za prijavo kazenskega prekrška, so ga pač morali predati sodnim organom, ki so uvedli preiskavo. Policija je že zaslila Curcija in druge pri tej zadevi soudeležene osebe.

Morebitni kazenski pregon policajja je na seji občinskega sveta javno ožigosal komunist Busolini in izrekel so-

lidarnost Paolu Curciju. Pri tem je še opozoril na pomanjkanje prog za kolesarje v mestu: vse dokler ne bo občinska uprava zagotovila kolesarjem varnih in izključno njim namenjenih vozniških pasov, je dejal Busolini, naj se kolesarji kar peljejo po pločnikih in sprehajališčih za pešce.

Župan je sicer spregledal te kritike na račun uprave, pač pa tudi sam odločno zagovarjal ravnanje mestnega redarja. Z ostrimi besedami je ožigosal pisno prijavo proti njemu in dejal, da bi tudi sam ravnal natanko kot Curci, saj je nesmiselno preganjati kolesarje, zlasti ko ne povzročajo nobene nevarnosti za pešce.

Padel z lestve

Včeraj okrog 19.30 je v Šlovrencu Mario Franco nerodno padel z lestve. Ponesrečenec je bil namenjen po leseni lestvi na domač senik v Ul. Udine 37, ko je izgubil ravnotežje in padel z višine štirih metrov na tla. Franca so z rešilcem prepeljali v goriško splošno bolnišnico, kjer so kasneje zdravniki odredili njegov prevoz na neurokirurški oddelek tržaške splošne bolnišnice na Katinari. Zdravniki so si zaradi močnega udarca v glavo in morebitnih zlomov pridržali prognozo, sicer ponesrečenec ni v smrtni nevarnosti.

Pričetek gledališke sezone v znamenju zmernega optimizma

V ponedeljek in s ponovitvijo sinoči, se je pričela tudi na Goriškem letošnja sezona Slovenskega stalnega gledališča. Prva igra v abonmamskem sporedu, drama Friedricha Schillerja Spletke in ljubezen, v režiji Zvoneta Šedlbauerja, je privabila v Kulturni dom lepo število občinstva. Po polno zasedeni dvorani lahko sodimo, da je bila akcija za vpis abonmajev uspešna.

Pred ponedeljkovo predstavo, prvo v novi sezoni, smo v Kulturnem domu zabeležili nekaj vtisov. Miladin Černe: »Mislim, da je letošnji program zelo pester, lep in upam, da se bodo ljudje odzvali še v večjem številu, ker je SSG naše gledališče in ga zato moramo podpreti. Schillerjeva uvodna igra pa je bila nedvomno posrečena izbira tržaškega gledališča«. Dorica Makuc: »Želim si, da bi bila letošnja sezona tako dobra kot lanska«. Elda Nanut: »Lansko leto se mi je zdelo vse pozitivno, upajmo, da bo tako tudi letos ali pa celo še več«. Nada Sancin: »Pričakujem si veliko. Mislim, da bomo danes videli dobro predstavo, vsaj po tem kar sem o njej brala. Nedvomno pa je že velik uspeh, ker je danes dvorana polna. To je dober začetek in veliko voščilo«. Nataša Sirk: »Letos je prvič, da sem se odločila za abonma. Upam, da bom od tega čimveč odnesla«. Sten Vilar: »Komaj sem čakal, da bom videl premiero. Vsak začetek je najtežji, vsekakor pričakujem nekaj novega in novo doživetje«. Edmund

V predverju pred pričetkom predstave

(Foto Čubej)

Košta: »Na premiero prihajam z zelo lepim in dobrim občutkom, še posebej pa, ker sem videl, da je pripeljal s Krasa poln avtobus mladine. To je najlepše voščilo za letošnje delovanje Kulturnega doma in SSG«. Mirka Brani: »Na premiero pride vedno z dobrimi in veselimi občutki. Upam, da bodo letos predstave lepe in navdušujoče«.

Začetek je torej v znamenju optimizma. Ob koncu želimo dodati še to: tudi tisti, ki se še niso odločili za abonma, lahko v naslednjih dneh poskrbijo za vpis. Na razpolago je blagajna Kulturnega doma, obrnejo pa se lahko tudi do poverjenikov po društvi. Gledališče jim bo zamujeno predstavo skušalo nadoknaditi tako, da bodo imeli popust pri izvenabonmamskih predstavah.

Novembra v Gorici Kongres Društva Filologica friulana

Predsednik in podpredsednik Furlanskega filološkega društva - Società filologica friulana, Alfeo Mizzau in Eraldo Sgubin, sta obiskala župana Scarana in ga seznanila s programom skorajšnjega kongresa društva, ki bo letos sovpadal s proslavo 70-letnice ustanovitve. Kongres bo 26. novembra v Gorici, kjer je bila FF ustanovljena leta 1919.

Prav med Furlani na Goriškem je bilo več ustanovnih članov društva.

Prof. Eraldo Sgubin je županu prikazal tudi vsebino publikacije, ki jo je izdalo društvo ob kongresu in v počastitev 70-letnice ustanovitve.

Občni zbor števerjanske SSK

V Števerjanu bo v petek, 20. t. m., ob 20. uri občni zbor tamkajšnje sekcije Slovenske skupnosti. Zasedanje bo v Sedejevem domu z naslednjim dnevnim redom: izvolitev predsedstva, pozdrav predsednika sekcije, pozdravi gostov, poročilo tajnika sekcije, razprava, izvolitev novega odbora, slučajnosti.

Kasacijsko sodišče: oporečniška propaganda ni kaznivo dejanje Dokončno oproščeni goriški oporečniki

Kasacijsko sodišče v Rimu je v ponedeljek razveljavilo razsodbo tržaškega prizivnega sodišča, ki je 2. marca letos obsodilo tri goriške oporečnike na 4 mesece zapor, ker da so hujskali ljudi, naj ne plačujejo davkov, namenjenih oboroževanju. Prvi kazenski odsek kasacijskega sodišča (preds. Carnevale, por. Dell'Anno) ni odredil ponovitve prizivnega procesa, pač pa ga je kratkoma razveljavil in s pravno močno razsodbo oprostil obtožence. Trije obtoženci, 39-letni Mario Leghisa ter 43-letna Renato Fiorelli in Giuseppe Ieusing, so bili tako dokončno oproščeni.

Dogodek, zaradi katerega so jim sodili, se je pripetil marca 1987, ko je skupina oporečnikov demonstrirala pred davčno izterjevalnico v Gorici in delila letake, s katerimi so vabili ljudi, naj ne plačujejo 5,5 odstotka davkov, kolikor znašajo sredstva za vojsko v državnem proračunu. Na prvostopenjskem procesu so jih goriški sodniki oprostili, češ da je bilo vabilo posredno in nikjer na letakih ni bilo zapisano, da ljudje ne smejo plačevati davkov. Prizivno sodišče v Trstu pa je marca letos razveljavilo to razsodbo in

spoznalo obtožence za krive hujskanja ljudi, naj kršijo norme javnega reda. Odtod priziv kolegija branilcev obtožencev (odv. Chirco, Maniaco, Mellini in Ramadori) na kasacijsko sodišče in končna oprostilna razsodba.

»Razsodba je izredno pomembna«, nam je včeraj povedal odv. Roberto Maniaco, »ker je z njo kasacijsko sodišče prvič v Italiji razsodilo, da je oporečniška propaganda povsem legitimna. Razveljavitev obsodbe namreč pomeni, da po mnenju kasacijskih sodnikov dejanja obtožencev ne pred-

stavlajo hujskanje h kršenju zakonov, pač pa legitimno propagando«. Poleg tega je razsodba potrdila stališče goriških sodnikov, ki so pred nedavnim ponovno oprostili skupino dvanajstih oporečnikov glede vsebine propagandnih letakov, ki so jih novembra lani delili v Redipuglii.

»Razsodba nam omogoča nadaljevanje naše kampanje s konstruktivnimi cilji in brez strahu pred kazenskimi posledicami«, je včeraj izjavil Renato Fiorelli v imenu goriškega Koordinacijskega odbora oporečnikov.

PRIZNANO POGREBNO PODJETJE

F. Preschern

Sedež: GRADIŠČE OB SOČI - Ul. Aquileia 13 - tel. 99155

AGENCIJE

GORICA - Ul. Vittorio Veneto 137 - tel. 532424

KRMIN - Drev. Venezia Giulia 57 - tel. 60303

RONKE - Ul. San Lorenzo 15 - tel. 778380

DEŽURNA SLUŽBA (24 ur na 24) - tel. 93515

kino

Gorica

CORSO Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »Indiana Jones - l'ultima crociata«. M. Ford in S. Connery.

VERDI 18.00-22.00 »Storie di ragazzi e ragazze«.

VITTORIA 17.30-22.00 »La calda signora dietro la porta«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

TEATRO COMUNALE - OBČINSKO GLEDALIŠČE Zaprto.

Nova Gorica

SOČA - Nova Gorica 18.00-20.00 »Avtocesta strahu«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI D'Udine - Trg sv. Frančiška 4 - tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Al Redentore - Ul. Fratelli Roselli 23 - tel. 410340.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Aurelia Taver-na iz bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče, ob 11. uri Ermelinda Crasseviz vd. Boschin iz bolnišnice Janeza od Boga vd. cerkev sv. Justa in na pokopališče v Štandreu, ob 13.15 Nadia Vittor por. Toso iz splošne bolnišnice v Romans.

Ponedeljkov tržaški koncert največjega živečega violončelista Nenadkriljivi Mstislav Rostropovič

Mstislav Rostropovič v Trstu (foto Križmančič)

Trst nima pogoste sreče, da bi ga obiskali umetniki najvišjega ranga, zato pa je že samo ime Mstislava Rostropoviča, nesporno največjega živečega violončelista, zadostovalo, da se je prostorno in slavnostno okrašeno Verdijevo gledališče po dolgem času spet skoraj do kraja napolnilo za dobrodelni koncert, ki ga je tržaškim ljubiteljem glasbe ponudila Cpl (Concessionaria di pubblicità) pod pokroviteljstvom deželne uprave s sponsorizacijo Hranilnice in posojilnice in deželne finančne družbe Friulie. Z Rostropovičem je nastopil komorni orkester »Paul Kuentz« iz Pariza pod taktirko svojega ustanovitelja Kuentza. Na sporedu so bili Mozartova Simfonija v C-duru »Jupiter« K 551, Schumannov Koncert v A-duru op. 129 za violončelo in orkester ter Haydnov Koncert v C-duru za violončelo in orkester.

Osrednja osebnost koncerta je bil razumljivo virtuoz Rostropovič in užitek, ki ga je s svojim mojstrskim muziciranjem nudil občinstvu, je bil prvovrsten. Čeprav v orkestru morda ni imel najbolj razpoloženega soizvajalca, a zato seveda še vedno na visoki ravni, je Rostropovič zlasti v Haydnovem baročnem koncertu, ki sodi v njegovem repertoarju med najbolj priljubljene skladbe v zadnjih dvajsetih letih, izpričal malodane neverjetno suverenost v obvladanju glasbila in zračnosti z njim, ki se odraža v skrajni lahkotnosti muziciranja v enem samem neprekinjenem interpretativnem loku z virtuozno tehniko prstov, intonacijsko preciznostjo v vseh legah in vseskozi čistim dotiku loka s strunami, ki mu pojejo z močno vsebinsko emotivnostjo. Brillantnejše in stilno čistejšo izvedbo si skratka ni mogoče predstavljati in moč njegove umetniške osebnosti je kar potegnila za seboj tudi orkester, ki je muziciral bolj doživeto kot na primer v

Schumannovem Koncertu, v katerem pa je tudi sicer odmerjena violončelu vodilna vloga, orkestru pa bolj spremljevalna. A tudi pri Schumannu je prišla do polne veljave intenzivna romantična spevnost godala v Rostropovičevih rokah, ob kateri se poslušalec komaj zave virtuozističnih fines, s katerimi mojster gradi in oblikuje svoje interpretacije.

In če je bil potreben še kak dokaz violončelistove muzikalne absolutnosti, potem ga je v zvrhani meri dodal s poklonom še dveh Bachovih skladb, Sarabande v d-molu in Bourree v C-duru, ki ju je podal z globoko duhovno poglobljenostjo in meditativno predanostjo.

V uvodu je orkester pod vodstvom Paula Kuentzeja izvedel Mozartovo Simfonijo v C-duru K 551 »Jupiter«, skladbo preproste pa vendar veličastne tonalnosti, ki sprošča izjemno arhitekturno monumentalnost v dosledni izrazni čistosti skozi vse štiri stavke Allegro vivo, Andante cantabile, Minuetto in Allegro molto s končnim fugatom. Orkester je skladbo pod rutiniranim dirigentovim vodstvom podal z lepo zvočno plemenitostjo tako godal kot pihal in trobil, a je izvedba vendarle zapustila občutek nekakšne zadržane veličastnosti in zastrte barvitosti.

Aplavzi, velikemu mojstru Rostropoviču predvsem, se kar niso hoteli poleči in ob za take mojstre kar neobičajni radodarnosti, se je Rostropovič predstavil tudi kot človek preproste humanosti in simpatične živahnosti, mimogrede pa tudi odločnosti, ko je z ostro gesto nagnal fotografe iz stranske lože, ki so očitno motili njegovo zbranost.

JOŽE KOREN

Slovo od Danila Kiša avtorja Enciklopedije mrtvih

V Beogradu se bodo danes poslovili od Danila Kiša, velikega srbskega pisatelja, ki je v nedeljo v 54. letu starosti preminil v Parizu po dolgi neozdravljivi bolezni. V jugoslovansko glavno mesto so ga prepeljali na njegovo izrecno željo, saj je bil zadnja leta razpet med Parizom, kjer je pisal svoje poslednje stvaritve, in Beogradom, kjer je leta 1962 izšel njegov prvi roman Mansarda.

Kiš je bil eden najpomembnejših jugoslovanskih književnikov druge polovice dvajsetega stoletja. Njegova dela so bila prevedena v številne jezike, z zbirko nove Enciklopedije mrtvih (1983), ki je postala prava uspešnica, pa si je pridobil mednarodni sloves. Mnogi literarni kritiki in izvedenci so ga postavljali ob Nabokova in Borgesa, nekateri so celo napovedovali, da bo v devetdesetih letih posegel po Nobelovi nagradi. Bila so to kar se da laskava priznanja za nekdanjega fantiča, ki se je moral med drugo svetovno vojno zateči iz rodne Subotice v izgnanstvo na Madžarsko, da se je izognil nacistični protijudovski gonji, katere žrtev so bili tudi njegovi starši.

Po vojni je živel v Vojvodini in v Beogradu, predaval pa je tudi na številnih evropskih univerzah. Prvo priznanje je postal leta 1972 z romanom Peščena ura (prejel je Ninovo nagrado), njegovo najboljšo delo pa je menda prav knjiga novel Grobnica za Borisa Davidoviča, ki je izzvala val negodovanja in tudi obtožbo, da gre za plagiat. Kiš je svojim nasprotnikom odgovoril po svoje — s polemično knjigo Ura anatomije.

Po široki razpravi pripravili ustrezní predlog

V Ilirski Bistrici skrb za kulturno dediščino

V Ilirski Bistrici so po široki razpravi in sodelovanju z novogoriškimi zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine pripravili predlog odloka o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na njihovem območju. Akt bodo kmalu obravnavali tudi delegati občinske in kulturne skupnosti.

Najpomembnejše posledice bo imel odlok prav gotovo za območje krajinskega parka Snežnik, ki med drugim vključuje tudi naravna rezervata Snežnik-Ždročle in Zatrep ter več edin-

stvenih naravnih, arheoloških in umetnostno-zgodovinskih spomenikov.

Več skrbi kot naravni spomeniki pa Bistričanom povzročajo kulturne in zgodovinske znamenitosti, ki zaradi pomanjkanja denarja v glavnem nezadržno propadajo. To velja tako za staro jedro Bistrice kot za naselje Prem s cervkijo sv. Helene in dokaj dobro ohranjenim gradom. Njegova obnova se je ustavila nekje na sredi in zato zanj občinarji že nekaj časa zaman iščejo dobrega (in predvsem dovolj bogatega) gospodarja.

Odlok bo vsaj na papirju vzpostavil strog in podroben varstveni režim. Vendar se zdi, da ga bo težko uresničiti brez rednega in doslednega nadzora, pa tudi brez večje in bolj množične naravovarstvene in splošne kulturne osveščenosti prebivalcev. Ne nazadnje pa naj bi obravnava tega akta spodbudila tudi pripravljanje krajinskih zasnov za snežniško območje, ki naj bi končno enkrat za vselej končale prepire okrog usode in razvojne prihodnosti tega priljubljene izletišča in rekreacijskega območja.

JANEZ ODAR

Na seji upravnega odbora vrsta aktualnih vprašanj

Društvo slovenskih pisateljev o bližnjih volitvah v Sloveniji

Pretekli teden je bila na seždu v Ljubljani seja upravnega odbora Društva slovenskih pisateljev. Ob precej natrpanem dnevnem redu je odbornikom uspelo rešiti ali se poglobljeno pogovoriti o marsikaterem kočljivem vprašanju. Velik del pogovora je zajela diskusija, ali naj se Društvo slovenskih pisateljev predstavi na bodočih volitvah (spomladi 1990) kot samostojna stranka ali ne. Zaenkrat so se slovenski pisatelji odločili, da ostane njihova organizacija nad dogajanjem, da ohrani svojo moralno moč in dostojanstvo, saj je s tema dvema vrednotama v zadnjih letih pokazala, da je lahko uspešen katalizator zapletenih in delikatnih sprememb v družbeno-političnem kontekstu današnje slovenske in jugoslovanske družbe. Nato je stekel pogovor, kako naj se slovenski pisatelji ravna po 1. januarju 1990, ko bodo ukinjene interesne skupnosti (torej tudi kulturna skupnost). Društvo slovenskih pisateljev ni zavzelo stališča, vendar je sklenilo aktivno sodelovati na sestankih na najvišjih ravneh, kjer se bo odločalo o organiziranju slovenske kulture v spremenjenih (novih) razmerah.

Upravni odbor DSP je soglasno sprejel in potrdil ustanovitev podružnice na Primorskem ter potrdil naziv Zdrženja književnikov Primorske ter posebni položaj združenja, ki zaradi specifičnih razmer na Primorskem (na obeh straneh meje) vključuje tudi književnike, ki še niso člani DSP. Predsednik Zdrženja oz. podružnice je po statutu DSP tudi član upavnega odbora Društva slovenskih pisateljev.

Upravni odbor DSP je soglasno sprejel in podprl zamisel Franceta Pibernika za odkritje plošče pesniku Francetu Balantiču, z željo, da bi podobna priznanja bili deležni tudi drugi »odpisani« slovenski književniki.

Komisija za sprejem novih članov je med drugim dala povoljno mnenje za tržaškega pisatelja Rafka Dolharja in ga je upravni odbor sprejel v Društvo slovenskih pisateljev. Od vrste drobnejših vprašanj, o katerih je tekla razprava, je upravni odbor DSP bil mnenja, da bi zalozbe nove izdaje slovenskih pisateljev predstavile najprej na seždu DSP, po en izvod vsakega dela pa naj bi postal dolžnost, tako kot za knjižnice. (ris)

Še »Robe de omini«

Robe de omini, drama nemškega dramatika F. X. Kroetzja, ki jo je v režiji Maria Uršiča postavila zadruža La Collina, je doživela v Trstu topel sprejem občinstva. Zato bodo delo, v katerem nastopata Miranda Caharija in Claudio Misculin, ponovili še danes, jutri, 20., in 21. t. m., ob 20.30, v nedeljo pa ob 16. uri v gledališču v Ul. Fabbri 2.

Ponedeljek, 2. oktobra

Ob šestih let z aerodroma v Ronkah, ob 7.00 pristanek v Budimpešti, ob 10.00 v Pragi. Hvala Bogu, Evropa končno spet dobiva svoj pravi obraz. Na letališču me čaka asistent, ki ne skriva, kljub vljudnosti, da mu ta corvée - namreč sprejemati tuje goste - ni prav všeč. Da ga malo potolažim, se zanimam za njegovo raziskovalno delo. Tako na potu do Prage zvem marsikaj o razvoju prometa na Češkem v zadnjih dveh desetletjih. Namestijo me v domu za inozemske docente, ki je dva koraka od Vaclavskih namesti, torej v samem srcu mesta, v prijetni palači, ki so jo na novo preuredili. Svojemu spremljevalcu povem, kaj bi rad v arhivih videl, in ga prosim, naj na fakulteti poišče, kje naj se javim. Ko se ločiva, grem najprej v gledališče Na Zabradi, kjer je zaposlen kot dramaturg Karel Steigerwald. Njegov naslov sem dobil od Liehma, češkega emigrantskega intelektualca, ki živi v Parizu. Steigerwald je sicer človek srednjih let, a nekaj mladostnega ima na sebi in je takoj pripravljen pomagati. Liehm se ni motil, ko je dejal, da me pošilja k najboljšemu človeku.

Izkaže se tudi, da je bil Steigerwald v Vilenici, kamor pa je prišel šele zadnji trenutek, tako da se tam nisva srečala. Vsekakor je Vilenica pomemben adut v tem navezovanju stikov, zglejda, da je v češkem prostoru že postala pojem, o katerem ni treba posebej razlagati. Steigerwaldu povem, da bi v tednu, ko bom v Pragi, rad spoznal, kaj je novega v češkem gledališču. In on me takoj povabi, naj že zvečer pridem k njim na predstavo.

Hodim po sledih svojih prejšnjih vандрanj po Pragi. Čez Karlov most v Malo Strano do cerkve sv. Miklavža, kjer sem bil pred dvajsetimi leti na koncertu in kot v nekakšnem razsvetljenju razumel, kakšno estetsko-ideološko vlogo je v okviru protireformacije imel barok. Potem nazaj v Staro mesto do hotela Pariz, kjer je ena od mojih dveh najljubših praških restavracij. Pred nekaj leti so obnovili njeno secesijsko notranjost in sedaj je vsa razkošna od svojih tirkiških mozaikov. V zadnjem času so mestno središče občutno restavrirali (pravijo z denarjem UNESCO) in vrnilo stari blišč ne samo baročnim in neoklasičnim palačam, temveč tudi celi vrsti lepotic začetka stoletja. Njihovih zlatih štukatur, pastelnih barv, fresk in cvetličnih motivov preprosto ni mogoče pre-

Praški dnevnik

Jože Pirjevec

zreti. Kako so bili optimistični, kako so verjeli v svoje vrednote njihovi meščanski graditelji!

Na Vltavi je pod večer vse belo od galebov, ki se zbirajo v jate in pripravljajo spat. Gledališče Na Zabradi je v stari hiši, ki me očara s šarmom svojih stoletij, čeprav so njeni prostori tesni in skromni. Igrajo pantomimo Nos, zabavno metaforo o dobrem in zlem, o neskončni igri cloveških clownov. Ladislav Fialka, vodja skupine, je liričen, zabaven in nekoliko akademski. Mlajši sodelavci so bolj nepredvidljivi in razigrani. Publika je navdušena.

Torek, 3. oktobra

Z univerze so mi sporočili, da so papirji, za katere se zanimam, v arhivu zunanega ministrstva. Naj grem v palačo Černin in se tam predstavim z njihovim spremnim pismom. Grem na vse zgodaj brez prave vere, a vendar s kancem upanja, saj sem jim predmet svoje raziskave že pred meseci sporočil. Palača Černin je nedaleč od Hradčanov - impozanten, v renesančnem slogu grajen dvor s plemenitim pročeljem. Vstopim in se najdem v veliki vhodni veži, od koder dve stopnišči vodita v zgornja nadstropja. Med njima vojak, ki kontrolira prepustnice, na desni vratarjeva loža. Grem k vratarju in mu povem, da bi rad šel v arhiv. Reče mi, naj telefoniram na to in to številko. Telefon je ob vhodnih vratih. Telefoniram in oglašim se uslužbenec, ki mi v polomljeni nemščini pove, da se moram javiti pri direktorici arhiva dr. Korihovi. Ta pa pride šele ob desetih. V redu, storil bom tako, toda, ali ne bi bilo mogoče, da že njemu prej povem, kaj hočem? Ne, to bi bilo preveč osebno.

Prav, izabil bom čas za sprehod po Petrinškem parku, ki se dviga nad Hradčani. Zakorščim po lepih gospodskih ulicah in se veselim praškega baroka. Nato zavijem v hrib proti as-

tronomskemu observatoriju skozi sadovnjak. Neko dekle pobira zrela jabolka, ki leže v travi. Ko me zagleda, ji je nerodno in me po rusko vpraša, ali je dovoljeno. Zakaj pa ne? »V Sovjetski zvezi namreč ni«, hiti pojasnjevati. Podatek o življenju v sovjetskem paradizu, za katerega nisem vedel.

Ko se vrnem v zunanje ministrstvo, telefoniram dr. Korihovi. Komaj rečem nekaj besed, spusti telefonsko slušalko na vilice, kot da bi jo pičila kača. Še enkrat zavrtim številko - telefon zvoní in zvoní, a nihče se ne javi. Grem k vratarju in mu rečem, da želim govoriti z dr. Korihovo. Po nekaj poskusih jo končno prikljče in spet jo imam na telefonu. Povem ji, za kaj gre. Naj počakam, odgovarja, prišla bo v vežo. Grem na nasprotno stran, kjer so fotelji in se v enega zasidram. Čakam. Na koncu se pojavi mlajši moški, ki me suho vpraša, kaj hočem. V istem tonu mu odgovarjam, da pišem zgodovino Jugoslavije in da me zanima korespondenca med jugoslovanskimi politikami iz dvajsetih in tridesetih let in Čehi. Moja zahteva ga zabava, kot da bi si želel luno. To ni mogoče kar tako, treba je vložiti prošnjo, preden jo odobrijo, če jo, mine precej časa. Protestiram, da sem na fakulteto že pred meseci sporočil temo svoje raziskave in jo v septembru še enkrat pisмено predstavil. S fakultete niso dobili nobenih informacij. Pa naj prinese formular, da vložim prošnjo; če treba, sem se pripravljn pred kancem leta tudi vrniti. Gre po formular, še prej pa me vpraša, v katerem jeziku sem govoril z dr. Korihovo. Po nemško in prav dobro sva se razumela, a vtis sem imel, da se me je ustrašila.

Ko se vrne, je dosti bolj vljuden. Opraviči se mi in nekaj onegavi, da me je dr. Korihova zamenjala za raziskovalca, ki že ima dovoljenje. Te besede preslišim in mu naredim kratko pridigo o pomenu mednarodnega sodelovanja, ki naj ne bo

samo deklarativnega značaja. Povem tudi, da bom o vsem poročal svojemu rektorju. Ločiva se skoraj prisrčno - pri njih je pač takšen red.

Z delom torej ne bo nič: šel se bom turista, konec koncev je Praga vredna petih, šestih dni.

Ob dveh pride dr. Pelikan. Pri tridesetih je in nad mojo avanturo v arhivu sploh ni začuden. Pri njih je pač tak red. Pelikan poučuje zgodovino socialističnih dežel in kar dobro govori rusko (vsekakor bolje od mene). Sledi tudi razmeram v Jugoslaviji in mi obljublja, da bo pripravil bibliografijo tega, kar je na to temo izšlo v zadnjih letih na Češkem. Pri njih ni nikogar, ki bi se z Jugoslavijo specifično ukvarjal. Zadnji je bil profesor, ki so ga leta 1968 odžagali in ga poslali delat v fabriko.

Uboga Karlova univerza - prva univerza v srednji Evropi, eno od evropskih intelektualnih žarišč. S kriminalno lahkotnostjo so jo oblastniki po letu 1968 oropali najboljših moči, ne da bi se zavedali, kakšno rano zadajajo celemu narodu. Ali bodo kdaj poklicani na odgovor? A tudi če bodo, narejene škode ni mogoče popraviti.

Zvečer grem v Realističké divadlo, kjer mi je Steigerwald priskrbel karto. Gledališče je precej daleč od centra in, da ne bom iskal, vzamem taksi. Seveda desetminutno vožnjo preplačam, a obenem tudi izrabim priliko, da zamenjam nekaj denarja. Uradni kurz je 100 DM — 500 kron. Taksi mi za isto vsoto da 2100 kron (in če bi se pogajal, bi dobil še kaj več). Taksiisti so imeniten pokazatelj razmer. Kadar zaračunajo, kolikor hočejo in se bavijo z menjavo denarja, je gotovo, da je država na psu.

Realističké divadlo. Na sporedu je komedija z naslovom Figaro, ki jo je pripravil in postavil na oder režiser Križ. Gre za collage iz Beaumarchaisa in Oedöna von Horvatha, v kateri se dogajanje iz lahkotnosti Matičkovega veselega dne prevesi v tesnobo Figarojeve razproke. Seveda brez političnih poant ne gre, čeprav jih lahko le mestoma ujame: problem revolucije, njenega udejanjanja in utapljanja v sivino vsakdana, Figarovega bega in povratka domov.

Bolj od igre same me zanima poznejše diskusija v obrekovalnici. Sedimo pri kozarcu vina, igralci, nekateri še v maski, odhajajo in prihajajo, in s Steigerwaldom, njegovo lepo ženo (Madžariko), s Križem in direktorjem gledališča govorimo dolgo v noč o gledališču, o literaturi, o Češki, o nas.

(Se nadaljuje)

Danes glavna prva tekma 2. kola v evropskih nogometnih pokalih

V ospredju pozornosti Milan - Real Madrid

Pokal pokalnih prvakov

Sampdoria neverjetno iztržila izenačenje

Borussia - Sampdoria 1:1 (0:0)

STRELA: Wegmann (B) v 63', Mancini v 89'.

BORUSSIA: Beer, Schulz, Kutowski, Kroth, Helmer, Mcleod, Lusch, Zorc, Driller, Moeller, Mill (v 46' Wegmann).

SAMPDORIA: Pagliuca, Mannini, Carboni, Pari, Vierchow, Pellegrini, Victor (v 73' Lombardo), Katanec, Vialli, Mancini, Dossena (v 77' Salsano).

SODNIK: Spirin (SZ), KOTI: 12:2 za Borussia. OPOMIN: Mannini, Carboni, Mancini. GLEDALCEV: 50 tisoč.

DORTMUND — Boškova Sampdoria je z veliko dozo sreče (vendar kaj sreča ne pomaga tistem, ki si jo zaslužijo) izenačila v Dortmundu na prvi tekmi osmine finala pokala pokalnih zmagovalcev ter lahko gleda na povratno tekmo z veliko dozo optimizma, saj ji sedaj zadostuje že izenačenje z 0:0 za napredovanje. Vendar pa današnja tekma nikakor ni bila lahka za Viallija in tovariše. Emblematično je namreč dejstvo, da je Boškova ob koncu tekme svojim igralcem naravnost odšteval minute, ki so manjkale do zaključka sinočnje muke. In bili smo pri izidu 1:0 za domačine...

Sicer pa se je odločilni dogodek srečanja pripetil le minuto pred iztekom srečanja, ko je po napačnem posredovanju nemških branilcev žoga nepriznana in nenadejano prispela do odličnega Mancinija, ki je hladnokrvno premagal sicer solidnega vratarja Beera.

Skozi celotno tekmo so imeli domačini teritorialno premoč, vendar pa so tokrat dokazali, da je naziv "nogometnih kovačev" dokaj primeren za enajsterice iz Dortmundu. Tehnika večina nogometišev Borussia je namreč zelo povprečna, pa tudi veliko so grešili. Atletsko pa so bili izredno pripravljeni in prav temu se morajo zahvaliti, da lahko še upajo v napredovanje.

POKAL PRVAKOV		
Osmina finala	1. tekma	2. tekma
Malmoe (Šve.) - Malines (Bel.)	danes	1.11.
Marseille (Fr.) - Aek Atene (Gr.)	danes	1.11.
Sparta Praga (ČSSR) - Sredets (Bol.)	danes	1.11.
Milan (It.) - Real Madrid (Sp.)	danes	1.11.
Dnjeper (SZ) - Tirol Innsbruck (Av.)	danes	1.11.
Bayern (ZRN) - Nentori 17 (Alb.)	danes	1.11.
Steaua Bukar. (Rom.) - Eindhoven (Niz.)	danes	1.11.
Honved (Madž.) - Benfica (Port.)	danes	1.11.

POKAL POKAL. ZMAGOVALCEV		
Osmina finala	1. tekma	2. tekma
Anderlecht (Bel.) - Barcelona (Sp.)	danes	1.11.
Groningen (Niz.) - Partizan BG (Jug.)	danes	1.11.
Admira (Av.) - Ferencvaros (Madž.)	danes	1.11.
Borussia Dortmund (ZRN) - Sampdoria (It.)	1:1	1.11.
Monaco (Fr.) - Dinamo Berlin (NDR)	0:0	1.11.
Valladolid (Sp.) - Djurgarden (Šve.)	danes	1.11.
Panathinaikos (Gr.) - Dinamo (Rom.)	danes	1.11.
Torpedo Mosk. (SZ) - Grasshoppers (Švi.)	danes	1.11.

RIM — »Razpolovljeno predstavništvo« v evropskih nogometnih pokalih bo danes merilo moči v zadnjem jesenskem kolu pred zimovanjem (le v pokalu UEFA bodo kot ponavadi igrali tudi decembra). Od današnjih tridesetih dvobojev je težko vnaprej napovedati favorita, močnejše tekme med münchenškim Bayernom in Nentorijem iz Tirane ima že znanega zmagovalca.

Prvo kolo je zdesetkalo vrste »Pepel« in obveljal je zakon močnejšega. Vseeno so mnoge znane enajsterice že izpadle, med temi Inter, Göteborg in Ajax. Ekipe iz Zvezne republike Nemčije, Sovjetske zveze, Belgije, Francije in Avstrije so vse brez izjeme premostile prvo oviro, s scene pa je izginilo kar enajst držav: Poljska (štiri izločene ekipe), Danska, Turčija, Irsko, Norveška, Severna Irsko, Islandija, Ciper, Luksemburg in Mlata (tr), Wales (ena).

Italijanske ekipe so po poti že izgubile dva od sedmih predstavnikov in jih danes čakajo nasprotniki različne jakosti. Osrednja tekma bo prav gotovo na stadionu San Siro, kjer se bosta pomerila lanska polfinalista Milan in Real Madrid. Neracionalno izdelan sistem zrebanja (brez nosilcev skupin) je postavil drugo pred drugo dve od najmočnejših ekip v pokalu prvakov in v obeh taborih močno obžalujejo, da je do tega srečanja prišlo že v 2. kolu, saj bo eno društvo tako prikrajšano za bajne zasluge, ekipa pa bo ostala brez enega od glavnih ciljev sezone. Lani je Milan dosegel zgodovinsko zmago s 5:0, kar je verjetno neponovljiv uspeh. Milančani zdaj niso v pravi formi in jih pesti cel kup poškodb. Drevo se igra v povsem spremenjenih okoliščinah, tudi in predvsem zato, ker je to šele prva tekma in Milan nima za sabo prednosti gola, doseženega na stadionu

POKAL UEFA		
Šestnajstina finala	1. tekma	2. tekma
Bruges (Bel.) - Rapid Dunaj (Av.)	danes	1.11.
Florentina (It.) - Sochaux (Fr.)	danes	1.11.
Sion (Švi.) - Karl Marx Stadt (NDR)	jutri	1.11.
Koln (ZRN) - Spartak Moskva (SZ)	danes	1.11.
Zaragoza (Šp.) - Hamburg (ZRN)	danes	31.10.
Paris SG (Fr.) - Juventus (It.)	danes	1.11.
Crvena zvezda (Jug.) - Žalgiris (SZ)	danes	1.11.
Hibernian (Škot.) - Liege (Bel.)	danes	31.10.
Antwerpen (Bel.) - Dundee Un. (Škotska)	4:0	31.10.
Dinamo Kiev (SZ) - Banik Ostrava (ČSSR)	danes	1.11.
Rovaniemi (Fin.) - Auxerre (Fr.)	danes	31.10.
Werder Bremen (ZRN) - Austria (Av.)	danes	31.10.
Zenit Leningrad (SZ) - Stuttgart (ZRN)	danes	1.11.
Wettingen (Švi.) - Napoli (It.)	danes	1.11.
Porto (Port.) - Valencia (Šp.)	danes	1.11.
Wien (Av.) - Olympiakos (Gr.)	2:2	2.11.

● četrtina finala bo 7. in 21. marca; polfinale 4. in 18. aprila.

Bernabeu v Madridu. Zato bi bili v Milanovem taboru že zelo zadovoljni, če bi Reala premagali z 1:0.

Ostalih ekipam s Polotoka bi moralo biti lažje. Napoli v Švici res ne bi smel naleteti na enakovrednega nasprotnika, morebiten spodsrljal pa bi lahko še vedno nadoknadil čez petnajst dni v Neaplju. Wettingen je sicer baje zelo neugodna ekipa, ki predvaja oster nogomet.

Florentina bo na nevtralnem igrišču v Perugii (zaradi obnovitvenih del na stadionu v Firencah) gostila francoski Sochaux, ki ga trenira Jugoslovan Takač. Čeprav je Giorgijevo moštvo v krizi, Baggio pa še pod vplivom kritik zaradi slabega nastopa z azzurri, bi moralo le doseči uvrstitev v osmino finala.

Juventus pa bo drevi nastopil v Parizu proti Saint Germainu, za katerega pravijo, da v prvenstvu igra zelo slabo, toda tudi v Turinu s svojo ekipo niso kaj prida zadovoljni. Za Francoze, ki jih trenira Jugoslovan Tomislav Ivič (v ekipi pa igra modra Susić in Vujović), je pokal priložnost za oddolžitev, zato je Juventusov predsednik Boniperti pred tekmo zelo zaskrbljen.

Veliko vprašanje je, ali bo Jugoslavija po 2. kolu sploh še ohranila kakega svojega predstavnika. Partizan (pokal pokalnih zmagovalcev) bo gostoval na nizozemskem proti nevarnemu Groningemu, Crvena zvezda pa bo v Beogradu merila moči s sovjetskim Žalgirisom. Nasprotnika jugoslovanskih ekip nista zelo znana, toda izhajata iz držav s priznanim nogometno šolo.

TV SPORED

Milan - Real (Raiuno ob 20.30); Fiorentina - Sochaux (Raidue ob 17.00); Paris SG - Juventus (Raitre ob 19.15); Wettingen - Napoli (Italia 1 ob 20.30).

Dvoboj kandidatov za SP

A. Karpov in Timman finalista

LONDON — Bivši svetovni šahovski prvak Anatolij Karpov in nizozemski velemejster Jan Timman sta finalista dvoboja kandidatov za izzivalca svetovnega prvaka Garrija Kasparova. Srečala se bosta maja prihodnjega leta, zmagovalc pa bo naposled naskakoval Kasparovov svetovni prestol.

Včeraj je torej bil v Londonu razburljiv dan, saj sta se obe odločujoči in zadnji partiji dvoboja zaključili z odločitvijo. Vendar če pa je Timmanova zmaga povsem zaslužena, saj je bil skozi celotni dvoboj boljši od sicer nadvse presenetljivega Jonatana Speelmana, ki ni še pred kakim letom pomenil ničesar v svetovni šahovski hierarhiji, pa je zmaga bivšega prvaka nezaslužena.

V celotnem meču je bil namreč slabši nasprotnik od odličnega rojaka Artura Jusupova, v treh tekmah pa je bil celo izgubljen. Včeraj pa je prvič zaigral resnično dobro. Imel je namreč bele figure in takoj jurišal na nasprotnikovega kralja. Nato je celo žrtvoval figuro, katero je moral nato pred matnimi grožnjami Jusupov vrniti, vendar pa je kmalu Karpov tudi realiziral svojo prednost in osvojil partijo in zmago v dvoboju s 4,5:3,5.

Timman pa je s črnimi figurami izkoristil izredno blede igre Speelmana, ki se je očitno nasprotnika zbal, kar ga je seveda drago stalo. Dokaj hitro je izenačil pozicijo ter nekaj potez kasneje strl sicer genialnega šahista. Timman je tako osvojil partijo in zmago v dvoboju z identičnim izidom, kot Karpov: s 4,5:3,5.

Poraza Stefanela in S. Benedetta

LIVORNO, BOLOGNA — V petem kolu italijanskega košarkarskega pokala je sinoči v Livornu domača ekipa Garesio 2000 premagala tržaški Stefanel s 100:94 (54:60), v Bologni pa je domači Knorr premagal goriški San Benedetto s 98:89 (41:50). Obe ekipi se nahajata na dnu lestvice svoje skupine z dvema oz. z nič točkami.

Zmaga IMT nad Jugoplastiko

BEOGRAD — V antcipiranem srečanju tretjega kola prve jugoslovanske košarkarske lige je sinoči v Beogradu domači IMT tesno premagal splitsko Jugoplastiko s 81:80 (37:38). To je vsekakor presenečenje, saj so Splitski prvi favoriti prvenstva.

Na mednarodnem tekmovanju v Fonzasu

Zahtevno za rolkarje Grmade Hobles

V nedeljo so se rolkarji Grmade Hobles udeležili mednarodnega tekmovanja v Fonzasu. Tekma se je odvijala v zelo vzpenjajočo reber iz Felter do prelaza Croce Daune. Grmada-Hobles se je udeležila tekmovanja v okrnjeni postavi, namreč samo s tremi atleti. Tem sta se pridružila dva jugoslovanska rolkarja in sicer Niko Svolsak iz Škofje Loke ter Franc Kavka iz Domžal. Tekmovanja se je udeležilo 255 tekmovalcev, med katerimi so bili tudi svetovno znani nordijski smučarji kot mitični Sittonen, De Zolt, Polvara, Puglie, Dal Sasso in mnogi drugi. Naši atleti so bili prisotni v kategorijah cicibanov in pionirjev.

Mlajša cicibana Umek in Pipan sta morala na tem tekmovanju zaradi mednarodnega pravilnika prestopiti v višjo kategorijo cicibanov. V isti kategoriji je tekmoval tudi Erik Iori, ki se je uvrstil na 7. mesto, Umek in Pipan pa na 12. oziroma 15. mesto. V kategoriji pionirjev sta se Svolsak in Kavka uvrstila na 15. oziroma 18. mesto.

CICIBANI

1. Flavio Vaccaretti 14'06"01 (GS Bassano), 7. Erik Iori 16'49"00, 12. Jan Umek 19'25"03, 15. Vasilij Pipan 20'51"00 (vsi Grmada-Hobles).

obvestila - obvestila

ZŠSDI vabi vsa športna društva s Tržaškega na sestaneke o športni rekreaciji, ki bo jutri, 19. t. m. ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

SMUČARSKA SEKCIJA SZ OLYMPIA

vabi otroke in vse, ki jih zanima smučarska dejavnost, na predsmučarsko telovadbo, ki se bo pričela v novembru. Sledilo bo učenje in treniranje na snegu. Prijave in podrobnejše informacije v športni trgovini Kosič K2 v Gorici, Raštel 21 (tel. 531884). SZ Olympia bo letos pridelala tudi otroško telovadbo.

SK BRDINA

sporoča, da bo tradicionalno zimovanje na Pohorju v hotelu Habakuk od 26.12. do 2.1.1990. Vpisovanje in pojasnila na sedežu društva (Opčine - Proseška ul. 131) vsak četrtek od 19. do 21. ure. Glede na omejeno število mest, prosimo zainteresirane, da se čimprej prijavijo.

Nadalje sporoča, da bo rekreacijsko-predsmučarska telovadba ob sredah in petkih od 19.30 do 21. ure v sezanski telovadnici.

PIONIRJI

1. Maurilio De Zolt 38'34"03 (Vigili fuoco Belluno), 15. Niko Svolsak 51'16"08, 18. Franc Kavka 54'57"02. (Ervin Iori)

Trofeja Aldo Picciulin

Začetek kvalifikacij

V soboto, 21., in nedeljo, 22. t. m., bo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici namiznoteniško tekmovanje za trofejo "Aldo Picciulin". Tekmovanje, ki ga prireja goriško športno društvo Azzurra, bo letos že 9. zapovrstjo in je prva preizkušnja kvalifikacijskega dela državnega mladinskega prvenstva in tretje kategorije. Tekmovanja se bo udeležilo okrog 150 tekmovalcev iz naše dežele ter tuji igralci in igralke, ki nastopajo za deželna društva. V soboto se bodo dvoboji pričeli ob 15. uri, ko bodo nastopili posamezno dečki, naraščajniki in mladinci v ženski in moški konkurenci. Ob 16.30 bodo na sporedu srečanja ženskih in moških mladinskih dvojic.

V nedeljo ob 9. uri se bodo med seboj pomerile tretjekategorijne in tretjekategorijne, ob 11. uri bo tekmovanje v dvojicah v moški in ženski absolutni konkurenci in ob 12. uri tekmovanje v absolutni konkurenciji mešanih dvojic. Ob 15. uri bodo memorial zaključila tekmovanja v ženski in moški absolutni konkurenci. (mč)

ODSEK ZA REKREACIJO ŠK KRAS

obvešča, da bo rekreacijska telovadba za odrasle v torkih in petkih od 21.00 do 22.30 v Športno-kulturnem centru v Zgoniku. Vpisovanje in ostale informacije v tajništvo Centra ob ponedeljkih od 19. do 20. ure, tel. 229477.

SPDT

prirreja v nedeljo, 29. t. m., zanimiv naravoslovni izlet v Marano Lagunare. Na razpologo je še nekaj prostih mest. Vpisovanje je v uradih ZŠSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad.) do vključno petka. Vpisati se je treba osebno, cena izleta pa je 40 tisoč lir, ki vključuje prevoz z avtobusom, vožnjo z ladjo po laguni in kosilo. Vabljeni!

PLAVALNI TEČAJ LIPICA

ZŠSDI obvešča, da tudi 24. t. m., iz tehničnih razlogov, odpade plavalni tečaj v Hotelu Maestoso v Lipici.

ZŠSDI

obvešča, da bo jutri, 19. t. m., ob 20.30 v koči Pod Rupo v Repnu seja balinarske komisije. Dnevni red: drugo zamejsko balinarsko prvenstvo za dvojice.

Po tretjem kolu ženskega namiznoteniškega državnega prvenstva

Kras mora sedaj nadoknadi zamujeno

Presenetljiva Tanja Ravbar med igro

V tretjem kolu ženskega namiznoteniškega prvenstva za ekipni državni naslov se na lestvici že grupirajo ekipe, ki se bodo v play offu potegovala za državni naslov in druge manj srečne, ki se bodo poskušale izogniti izpadu iz A lige. V prvo skupino spadajo Barcelona, Vittoria in Verona, v playoutovski skupini pa se nahajajo Enigma, Kras in Ora Auer Platter. Čeprav je še preuranjeno govoriti o takšnih predpostavkah pred koncem prvega dela prvenstva, si pri Krasu ne zatiskajo oči pred dano realnostjo in bodo poskušali nekaj sedaj zamujenega popraviti v povratnem delu prvenstva. Kot smo že poročali, so Krasova dekleta izgubila v soboto na domačih tleh z Enigmo iz Messine. Tesen poraz z izidom 4:5 je bil naraven davek neizkušnosti pomlajene Krasove ekipe. V naslednjem kolu (4. 11. ob 10. uri) se bodo krasovke srečale v Zgoniku z bencenskim Ora Auer Platter.

IZIDI 3. KOLA

A SKUPINA: Surgelati Arena Verona - Barcellona P.G. 3:5, ŠK Kras - Enigma Messina 4:5, Ora Auer Platter - Vittoria Ragusa 3:5.

LESTVICA A SKUPINE: Barcellona P.G., Vittoria Ragusa 6, Surgelati Arena Verona 4, Enigma Messina 2, ŠK Kras, Ora Auer Platter 0 točk.

B SKUPINA: Comafer Coccaglio - Libertas Genova 5:3, TT Città della Calza - TT A 4 Verzuolo 5:1, TT Gar-

den Hotel Terni - Quattro Mori Cagliari 0:5.

LESTVICA B SKUPINE: Comafer Coccaglio 6, Libertas Genova, Quattro Mori Cagliari, TT Città della Calza 4, TT A 4 Verzuolo, TT Garden Hotel Terni 0 točk.

ŽENSKA B LIGA

Z gladkim 5:0 so odpravile krasovke ekipo Fincantierija v postavi Della Barca, Alessia Piani in Cristina Buttelli. Gostje so v Zgoniku igrale precej medlo in nezbrano, treba pa je reči, da so tudi krasovke igrale mnogo bolje in pokazale dosti več, kot na izgubljenem srečanju s Karneidom. To velja še zlasti za Martino Ravbar, ki ji še manjka iniciativne napadalnosti, kar se je zlasti pokazalo v njenem srečanju proti Della Barcovi, s katero sta odigrali tri sete. Biserka Simoneta je zelo prepričljivo premagala Pianijevo v prvem setu (21:9), v drugem pa si je nasprotnica revanžirala in tretji set je bil pravo napeto pričakovanje, v katerem je Pianijeva vodila do dvajsete točke. Krasovka ga je končno obrnila v svojo korist (23:21). V tej tekmi je priskočila na pomoč Sonja Milič, ki je brez težav osvojila dve točki, Simonetova prav tako dve in Martina Ravbar eno točko.

KRAS - FINCANTIERI 5:0

S. Milič - Buttelli 2:0 (21:6, 21:5), Simoneta - Piani 2:1 (21:9, 17:21, 23:21), M. Ravbar - Della Barca 2:1 (19:21, 21:16, 21:19), Simoneta - Buttelli 2:0 (21:7, 21:10), S. Milič - Della Barca 2:0 (21:7, 21:11).

OSTALI IZIDI 3. KOLA: Recoaro Agostini Bocen - Karneid 5:1, Azzurra Gorica je počivala.

LESTVICA: Bor Farco Trst 6, Recoaro Agostini Bocen, Karneid 4, Azzurra Gorica, Kras Zgonik 2, Rencio Bocen, Fincantieri 0 točk (Azzurra Gorica, Recoaro Agostini Bocen, ŠK Kras s tekmo manj). (j.j.)

V tretjem kolu ženskega namiznoteniškega prvenstva B lige je Bor Farco dosegel že tretjo zaporedno zmago in je tako ostal s polnim številom točk sam na vrhu lestvice. Mlade borovke letos res presenečajo, saj takega rezultatu. Domačinke so se namreč izredno ostro upirale Tržačankam, med katerimi so tokrat presenetile predvsem mlade igralke. Bersanova in Possegova sta namreč osvojili kar tri točke in sta obe premagali tudi najboljšo nasprotno igralko. Božičevi sta tako preostala le dva nastopa, da je z njima Bor Farco spet odnesel od mize ves izkupiček. (-boj-)

MOŠKA C LIGA

Pomlajena ekipa krasovcev je iz gostovanja v Estju prinesla tretjo zaporedno zmago. Srečanje z ekipo Rendetore so krasovci zaključili z izidom 1:5, saj jo sestavljata dva mlada neizkušena igralca, ki so jima bili naši fantje zlahka kos, kot pričajo tudi rezultati. Edino točko je Krasu odvzel najboljši nasprotnikov igralec Gambarin proti Marjanu Miliču, ki mu ni ležal nasprotnikov obrambni način igre. Krasovci si po tretjem kolu delijo na lestvici prvo mesto s CMM-jem in Fincantierijem.

RENDETORE - KRAS

Borsetto - Štoka 0:2 (16:21, 12:21), Mirandola - Mersi 0:2 (13:21, 8:21), Gambarin - Milič 2:0 (21:14, 21:12), Borsetto - Mersi 0:2 (6:21, 8:21), Gambarin - Štoka 0:2 (14:21, 19:21), Mirandola - Milič 1:2 (22:20, 19:21, 12:21).

IZIDI 3. KOLA: CMM Trst - Cassa Rurale Villazano 5:1, Azzurra Gorica - Alto Adige Bocen 4:5, Rendetore - Este - Kras Zgonik 1:5, Recoaro Agostini Bocen - Fincantieri 0:5.

LESTVICA: CMM Trst, Fincantieri Trst, Kras Zgonik 6, Cassa Rurale Villazano 4, Alto Adige Bocen 2, Azzurra Gorica, Rendetore Este 0 točk. (J. J.)

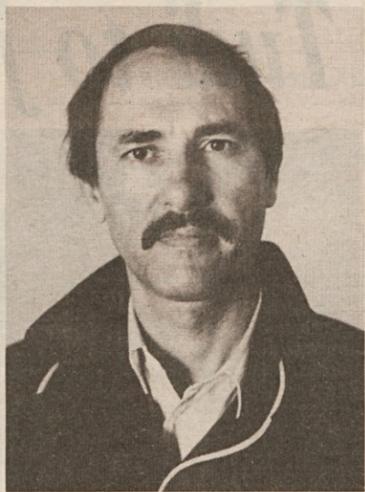
Na nedeljski regati »match race« v Tržaškem zalivu Uspeh Teloha v razredu meteor

Tržaški zaliv je bil tudi v nedeljo prizorišče dveh zanimivih jadrskih prirediteljev. Odborniki in člani SVBG so priredili regati Alpe-Adria kermese in match race.

Ti dve regati sta v bistvu nadaljevanje že dobro znanega jesenskega pokala. V nedeljo so tekmovali le posadke, ki so zasedle najvišja mesta na absolutni lestvici in lestvicah posameznih kategorij. Med selekcioniranimi je bila tudi najmanjša Čupina jadrnica, ki je na »Barcolani« v razredu meteor zasedla odlično 2. mesto. S to uvrstitvijo si je Dario Bensi zagotovil nastop na match-race regati. To je regata v kateri tekmujejo le dve jadrnici za vsako kategorijo. V malem tekmovalnem polju zmaga posadka, ki prispe dvakrat prva na cilj. Posadko Teloha sta poleg Bensa, sestavljala še Branko Briščik in David Poljšak.

V prvi preizkušnji so naši štartali odlično, vendar so zagrešili veliko napako pri obratu prve boje. Ta napaka jim je bila usodna, saj zamujenega niso nadoknadili. V revanži pa so bili jadrnici JK Čupa bolj zbrani in so po dobrem štartu vodili celo regato in zmagali.

Za določitev zmagovalca dvoboja je bila tako potrebna še tretja preizkušnja. Ta je bila najbolj napeta. Do polo-

Dario Bensi

vice tekmovalja je z minimalno prednostjo vodil Teloh, potem pa mu je le uspelo streti odpor zagrizenih tekmecev. Na cilj je prispel s 30 sekundami prednosti.

To je res lepo priznanje za JK Čupa in Darija Bensi, ki s svojim malim, a

hitrim Telohom že več let uspešno sodeluje na raznoraznih regatah. (D. P.)

Jesenski pokal v Kopru Sabadin (Sirena) soliden osmi

V tretji od štirih regat v seriji za Jesenski pokal, ki je bila v nedeljo v Koprskem zalivu, je v razredu optimist, ki je namenjen najmlajšim, nastopilo tudi sedem Sireninih tekmovalcev. Spet je bil med njimi najboljši nekoliko starejši in bolj izkušeni Nevio Sabadin, ki je po dveh preizkušnjah s šestimi in desetimi mestom dosegel skupno uvrstitev na osmo mesto, v drugi preizkušnji pa je bil na prvi orci celo v vodstvu. Ostali Sirenini člani, ki so še začetniki, a naglo napredujejo, so doslešli sledeče uvrstitev: 18. Alenka Pertot; 22. Andrej Močilnik; 28. Aleš Omari; 35. Katja Omari; 36. Danjel Leone; 37. Dario Košta. Zanje je v bistvu predvsem pomembno, da so regato izpeljali do kraja. Nastopilo je 45 tekmovalcev, med katerimi so bili praktično vsi najboljši jugoslovanski jadranci te kategorije. Zadnji sklop regat bo v nedeljo v Kopru.

Na Tržaškem UNDER 18

SKUPINA I

BREG - AZZURRA 2:2 (1:2)
STRELCA ZA BREG: Švara in avtogol.
BREG: Turco, Štefančič (Visentin), Ota, Sancin, Pečar, Zupin, Bandi, Crissani, Švara, De Franceschi, Bianchi, Giglifano, Kalc, Cividin, Majovski.

Brez dvoma bo sobotna tekma med Bregom in Azzurro ostala v spominu vseh prisotnih, saj smo bili pričrta zares zabavni tekmi. Že v tretji minuti so Brežani povedli in z gledalo je, da bo nasprotnik lahek plen domaćinov, a podcenjevanje jih je drago stalo. Azzurra je kmalu izenačila, čeprav je bil njen napadalec v off-sideju. Nato so Brežani ostali v desetih zaradi izključitve in minuto kasneje je domači branilec poslal z glavo žogo v lastno mrežo. V drugem polčasu so bili Brežani stalno v napadu, a zelo dober nasprotnikov vratar je ubranil vse strele in žoga se je odbila od vratnice in od prečke. Zaslužen zadetek so dosegli Brežani prav v poslednjih minutah, po napaki nasprotnikovega vratarja. Omeniti je treba slab dan sodnika ter dober nastop Turca, ki je po nekaj letih spet zaigral kot vratar. (E. B.)

OSTALI IZIDI 3. KOLA: CGS - Fortitudo 4:3, S. Sergio - Olimpia 1:0, Campanelle - Costalunga 1:2, Edile Ad. - Giarizzone 0:0, Muggesana - S' Nazario 1:1, Domio - Opicina 0:1.
LESTVICA: CGS, Edile Adr., Giarizzone 5, S. Sergio, Opicina 4, Fortitudo, Muggesana, S. Nazario, Costalunga 3, Domio, Azzurra, BREG 2, Olimpia 1, Campanelle 0.

SKUPINA H

PRIMORJE - MARIANO 4:1 (2:1)
STRELCA: Trampuš 3, Praselli 1.
PRIMORJE: Blason, Sterni, Praselli, Štefančič, Tomaž Tence, Zorzut, Maxi Tence, Ota, Trampuš, Ban.

Proti zelo šibki ekipi so naši osvojili prvi par točk v prvenstvu. Čeprav je bila igra naših povsem raztrgana in neorganizirana, so rdeče-rumeni prešli kmalu v vodstvo. Praselli je s strelom izven kazenskega prostora presenetil furlanskega vratarja. Drugi gol je padel po zaslugi Trampuža, katerega strel vratar ni ubranil.

V drugem polčasu so naši zaokrožili rezultat s čudovitim zadetkom Trampuža. Prvi je padel po odličnem predložitvi Maxija Tenceja, drugi pa direktno iz prostega strela s premočnim strelom. Naši bi lahko z večjo koncentracijo in voljo dosegli še kopico zadetkov. Najlepše prilicnosti so imeli Maxi in Tomaž Tence. Pohvalo zaslužijo, poleg bomberja Trampuža, tudi poštvalni Stofla in prepričljivi Blason. (Maxi)

OSTALI IZIDI 3. KOLA: Montebello - Mossa 3:0, Villesse - S. Canzian 0:3, Turriaco - S. Marco 1:1, Chiarbola - Fogliano 4:2, Staranzano - S. Luigi 2:2.
LESTVICA: S. Marco, Staranzano 5, Mossa, S. Canzian in Chiarbola 4, S. Luigi, Turriaco 3, Fogliano, Villesse, PRIMORJE, Montebello 2, Mariano 0.

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA A

BREG - CHIARBOLA 1:1 (1:1)
STRELCA ZA BREG: Buzzi.
BREG: Giglifano, Mauri, Azzano, Laurica, Rocchetti, Švab, Bandi (v 60. Minuto), Reja, Sancin, Ferluga, Buzzi. (Na klopi Rapotec).

naši nogometaši v mladinskih prvenstvih - naši nogometaši v mladinskih prvenstvih

V znamenju razpoloženih napadalcev

Skoraj na vseh tekmah je padlo veliko število golov
Sovodnje premočno dobile goriški derbi cicibanov

Brežani so v tej tekmi pokazali svoje najboljše orožje in sicer borbenost. Proti vodilnim na lestvici so Brežani sicer igrali dobro, vendar so gostje kmalu na začetku povedli, a so jih res nepopustljivi domačini takoj dohiteli z lepo akcijo razigranega Buzzija. Poleg Buzzija je v obrambi odigral dobro svojo "neobičajno" pozicijo napadalec Mauri. Skratka, Brežani bi si zaslužili obe točki, kaj pa, ko prevečkrat streljajo mimo vrat. (Luka)

OSTALA IZIDA 4. KOLA: Opicina - Montebello 2:4, Zaule - Costalunga 1:1.
LESTVICA: Chiarbola 6, BREG, Costalunga 5, Zaule 4, Montebello, Opicina 2.

SKUPINA C

PRIMORJE - AZZURRA n.o. 0:2
OSTALA IZIDA 3. KOLA: S. Andrea - Olimpia 0:2, Fortitudo - CGS 2:1.
LESTVICA: Fortitudo 7, CGS, Olimpia 5, PRIMORJE, S. Andrea 2, Azzurra 1.

NAJMLAJŠI

SKUPINA A

SANT'ANDREA - PRIMORJE 2:3 (1:1)
STRELCI: Kristijan Pahor 2, Emili 1.
PRIMORJE: Purič, Guštin, Husu, Emili, Gherbassi, Vremec, Aleš Pahor, Nadlišek, Bassolli, Kristijan Pahor.

Na tej tekmi so naši zadovoljili, saj so igrali okrnjeni, vendar so vseeno osvojili važni točki. Primorje je brez standardnega vratarja in v desetih prešel v vodstvo v protinapadu s Kristjanom Pahorjem. Nekaj minut kasneje so domačini izenačili s strelom izven kazenskega prostora. V drugem polčasu se je igra razvivala in rdeče-rumeni so zopet prevzeli vodstvo s Pahorjem, ki je realiziral po predložitvi Emilija. Domačini so odločno reagirali in tudi izenačili. Prosečani so nato zapečatili rezultat deset minut pred iztekom tekme z Emilijem. Posebno pohvalo zaslužijo Purič, ki je moral na igrišče kot vratar, in Gherbassi zaradi stalne dobre igre in tudi zaradi gotovosti, ki jo da celotni ekipi kot libero. (Maxi)

OSTALA IZIDA 4. KOLA: Fortitudo - S. Giovanni 1:7, Triestina - DonBosco 0:1.
LESTVICA: Triestina 8, S. Giovanni 6, S. Giovanni 6, PRIMORJE, Fortitudo 4, S. Andrea 2, Don Bosco 0.

SKUPINA B

ZARJA ADRIAIMPX - DOMIO 3:3
STRELCA ZA ZARJO: Jurincich in Cinti.

ZARJA: Poropat, Biondi, M. Grgič, Tence, Silli, Umek, Ražem, Ossich, Gregori, Jurincich, Cinti, Granzotto, Bellafontana.

V prvih minutah igre je vse kazalo, da bodo domačini zmagali, saj so z lepo igro in kako napako nasprotnikov že v petnajsti minuti vodili z dvema zadetkoma. Verjetno so igralci Zarje mislili, da so že zmagali in tako nekoliko popustili. Nasprotnik je to fazo dobro izkoristil in tudi tokrat povedel.

V drugem polčasu je Zarja z lepo razpoloženo ekipo na igrišču in z veliko voljo vseh igralcev do zmage odigrala odlični drugi polčas, tako da je z lepimi akcijami izenačila. V zadnjih minutah je sodnik videl nek prekršek domaćinov in razveljavil en zadetek Zarje. (Umek Giorgio)

OSTALA IZIDA 4. KOLA: Zaule - S. Luigi 0:2, Portuale - Servola 0:0.
LESTVICA: S. Luigi 8, Domio 5, Portuale, Zaule 4, Servola 2, ZARJA ADRIAIMPX 1.

ZAČETNIKI

SKUPINA A

S. ANDREA - ZARJA ADRIAIMPX 4:0
OSTALI IZIDI 4. KOLA: Campanelle - Ponziana B n.o., Portuale - Fulgor 0:0, Muggesana - S. Vito 1:2, Fani B - Domio 1:2, Soncini A - Esperia 5:0, Altura - S. Luigi 0:1.

LESTVICA: Soncini A, S. Andrea 8, Portuale 6, Fulgor, Domio 5, Fani B, ZARJA ADRIAIMPX 4, Campanelle, Ponziana B, S. Luigi, S. Vito, Esperia 2, Altura, Muggesana 0.

SKUPINA B

PRIMORJE - FORTITUDO 0:2 (0:1)
PRIMORJE: Husu, Braini, Lovrečič, Širca, Škrj, Kuk, Emili, Milič, Princival, Lukša, Turk, Bukavec, Velikonja, Vinci.

Proti močnejši ekipi so naši zaigrali precej slabo. Potem ko so v prvem polčasu prejeli zadetek po osebni akciji, rdeče-rumenim niso nikoli ogrozili nasprotnikovega vratarja, mladi vratar Robert Husu pa se je večkrat izkazal. Prosečani so imeli najboljšo prilicnost iz prostega strela s Širco v zadnji minuti. (Maxi)

OSTALI IZIDI 4. KOLA: Soncini - Montebello 2:0, Don Bosco - Supercaffè 1:6, Zaule - S. Sergio 0:1, Fani A - CGS 2:0, S. Giovanni - Chiarbola 5:0, Ponziana A - Opicina 2:1.

LESTVICA: Fani A, Fortitudo, S. Sergio 7, Ponziana A, Soncini B, CGS 6, S. Giovanni 5, Opicina 4, Supercaffè 3, PRIMORJE 2, Montebello, Chiarbola, Zaule B 1, BREG, Don Bosco 0.

Na Goriškem NARAŠČAJNIKI

JUVENTINA - CORNO DI ROSAZZO 2:7 (1:2)

STRELEC: Marino Petean 2.
JUVENTINA: Peric, Šuligoj, Bais, Peateani, Marušič, Petean, Marvin, Kobal, Devetak, Gergolet, Pisk (Florenin).

Mladost se je proti igralcem Staranzano kljub porazu zelo dobro izkazala. Domača ekipa je vseskozi prevladovala na igrišču. Obramba Mladosti je dobro opravila svojo dolžnost, tu se je najbolj izkazal vratar Ferletič, žal napad še nima dobrega strelca. V drugem polčasu je trener Doberdobec zamenjal naloge igralcev, ker je želel nadoknaditi zamujeno. Toda Kraševci niso imeli dovolj obrambnih igralcev in so zato prejeli še dva gola. (A. G.)

IZIDI 3. KOLA (Goriška skupina): Mossa - Cormonese 1:2, Pro Romans - Sovodnje 5:0, Itala San Marco B - Isontina 0:3, Audax - San Rocchese 0:9, Corno - Itala San Marco A 0:12, Lucinico - Natisone 3:0. Počivala je Azzurra.

LESTVICA: Itala San Marco A, Sanrocchese, Isontina 6, Azzurra, Natisone, Cormonese 4, Mossa, Lucinico, Pro Romans 2, Sovodnje, Itala San Marco B, Audax, Corno 0.

IZIDI 3. KOLA (Tržiška skupina): Vermegliano - Ronchi 0:2, S. Marco - Pineris 0:0, Fogliano - Monfalcone 0:1, Turriaco - Staranzano 0:4, Mladost - Gradese 1:2, Romana - Aris 0:2, S. Canzian - S. Michele 4:0.
LESTVICA: S. Canzian, Aris, Staranzano, Monfalcone, Ronchi 6, Gradese 3, Fogliano, Vermegliano 2, Romana, Turriaco, S. Michele, S. Marco, Pineris 1, Mladost 0.

NAJMLAJŠI

JUVENTINA CARNICA ASS. - CORNO 5:0 (3:0)
STRELCI: D. Gergolet 3, P. Gergolet, Černigoj 1.
JUVENTINA: Pavo, Scimone, Menis, M. Gergolet, Devetak, Florenin, Lorusso, A. Fergoglija, P. Gergolet, D. Gergolet, Černigoj, Trampuz, Ambrosi, Mazgon, Todde.

Žensko odbojgarsko prvenstvo under 18 Slogašice zdaj prvi favorit

BOR FRIUEXPOR - SLOGA

KOIMPEX 0:3 (9:15, 8:15, 12:15)

BOR FIUEXPOR: Vidali, Sancin, Fučka, Grbec, Vitez, Gulič, Callegaris.
SLOGA KOIMPEX: Lupinc, Škerk, Marucelli, Fabrizi, Ciocchi, Žbogar, Starc, Špacial.

V osrednji tekmi 2. kola in verjetno tudi celotnega prvenstva under 18 je na stadionu 1. maj Sloga zaslužno slavila v manj kot uri igre.

Zmaga gostujoče ekipe je bila popolnoma zaslužena, saj je bila dosti boljše v serviranju in v sprejemanju servisa, medtem ko sta si bila nasprotnika v ostalih elementih bolj enakovredna.

Sloga je v vseh treh setih visoko povedla že na začetku, v prvem 11:2, v drugem 9:2 in v tretjem 12:4, sledila je nato reakcija borovk, ki pa je bila prepozna, in ni mogla resneje ogroziti izkušenejših in bolje razpoloženih slogašic, ki so po tej zmagi potrdile vlogo favorita za osvojitve naslova pokrajinskega prvaka. (Igor)

BREG - PREVENIRE 3:0

(15:2, 15:4, 15:4)

BREG: Canziani, Giorgi, Tatjana in Erika Žerjal, Pertot, Gaburro, Sancin, Seganti, Ota.

Brežanke so brez težav osvojile lahko tekmo. Nasprotnice jim niso bile dorasle. Tekma je bila na tehnično precej nizki ravni. Kljub popolnoma pozitivnemu rezultatu, bi lahko Brežanke prikazale boljše akcije in boljše kombinacije. (Ota)

OSTALA IZIDA 2. KOLA: OMA - Julia 3:0, Kontovel - Club Altura (danes ob 17.30 na Proseku).

LESTVICA: Sloga Koimpe 4, Kontovel, Bor Friuelexport, Breg, CUS in OMA 2, Club Altura, Julia in Prevenire 0. (Breg, CUS, Club Altura in Kontovel imajo tekmo manj)

Mladinke Agoresta drevi v Kulturnem domu

Ta teden se prične na Goriškem žensko odbojgarsko prvenstvo under 18.

V skupini A nastopa tudi šesterka Agoresta. Poleg naših predstavnic nastopajo še ekipe G.S. Farra, Siel S. Luigi, Fresco Discount, Pall. Mossa in Libertas Gorizia.

Igralke Agoresta bodo že drevi ob 18. uri stopile na igrišče v mestnem derbiju proti ekipi Libertasa. Srečanje bo v Kulturnem domu v Gorici, kjer bodo igralke Agoresta opravile vse domače nastope.

SOVODNJE: Florenin, Pelegrin, Boškin, Peteani, Cotič (K. Devetak), Marušič (Piras), M. in D. Devetak, Figelj.

JUVENTINA: Koršič, D. in G. Lutman, Braione, Prinčič, Rosano, Pavšič, Tartaglia, Faganel.

Štandrežci so kmalu povedli prek Daniela Lutmana, toda le nekaj minut zatem so domačini že vodili po dveh zaporednih zadetkih Pelegrina. Ko je v igro vstopil še Kristjan Devetak, je bilo konec vseh možnosti gostujoče ekipe, ki še nima pravega vratarja. Prav zato sta bila strelca sovodenjske ekipe še posebej učinkovita. Cicibani ene in druge ekipe so izpeljali nekaj obetavnih akcij. (E. Č.)

MLADOST SOBEMA - ARIS 3:3 (0:2)

STRELCA: Gorjan 2, D. Ferletič 1.
MLADOST SOBEMA: Devetak, Jelen Černic, Sergio, Gorjan, D. in M. Ferletič, Isoni, Marko in Martin Jarc, Zanier, Meli, Bagon.

Mladi igralci Mladosti so proti starejšemu nasprotniku bili že na pragu visokega poraza, saj so gostje le 10 minut pred zaključkom srečanja vodili kar 3:0. V nadaljevanju so Frandoličevi varovanci z veliko mero požrtvovalnosti nadoknadili zamujeno, le za las jim je celo ušla zmaga. (D. F.)

SANROCCHESE - SOVODNJE 3:5 (3:1)

STRELCA: K. Devetak 4, Pelegrin 1.
Sovodnje: Florenin, B. Kovic (K. Devetak), Pelegrin, Boškin (D. Devetak), Peteani, Marušič (Piras), M. Devetak, Cotič, Figelj, E. Kovic.

Že v prvem napadu je Pelegrin popeljal Sovodnje v vodstvo. Toda potem so domačini v dveh minutah kar dvakrat zatresli sovodenjsko mrežo, tudi po napakah vratarja Florenina. Ko so ob koncu polčasa dosegli še tretji zadetek, je kazalo Sovodnjem zelo slabo. Toda v drugem polčasu je vzel vjati igre v svoje roke Kristjan Devetak, ki je po samostojnih akcijah najprej izenačil, v zadnjih petih minutah pa dosegel še dva izjemno lepa gola. (E. Č.)

S. MARCO - MLADOST SOBEMA 1:1 (0:0)

STRELEC: D. Ferletič.
MLADOST SOBEMA: Devetak, Marko Jarc, Černic, Sergio, Gorjan, D. in M. Ferletič, Isoni, Martin Jarc, Zanier, Meli.

Ekipi sta si bili vseskozi izenačeni, zato je končni rezultat pravi pokazatelj igre. V prvem polčasu ni padel noben zadetek, v drugem pa so Frandoličevi varovanci po zaslugi Dimitrija Ferletiča odnesli iz Vižovelj polovični izkupiček. (D. F.)

IZIDI 2. KOLA (Goriška A skupina): Sanrocchese - Lucinico n.o., Isontina - Azzurra n.o., Cormonese B - Cormonese C n.o., Sovodnje - Juventina 9:2. Počivala je Sant'Anna.

LESTVICA: Sovodnje 3, Isontina, Azzurra, Sant'Anna 2, Lucinico 1, Sanrocchese, Cormonese B, Cormonese C, Juventina 0.

IZIDI 3. KOLA (Tržiška A skupina): Turriaco - Monfalcone 2:2, Fogliano - S. Michele n.o., Gradese - S. Marco 6:1, Mladost - Aris 3:3, S. Canzian - Ronchi n.o.

LESTVICA: Gradese 6, Ronchi 4, Aris, Monfalcone, Turriaco 3, S. Michele, S. Marco, Mladost 2, S. Canzian 1, Fogliano 0.

Zaradi pomanjkanja prostora bomo poročila o tekmah cicibanov in mlajših cicibanov s Tržaškega objavili prihodnjic.

CICIBANI

SOVODNJE - JUVENTINA 9:2 (4:1)

STRELCI: K. Devetak 5, Pelegrin 4, D. Lutman 1.

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 12.000 - din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000 - din, trimesečno 85.000 - din, letno 320.000 - din, upokojenci mesečno 25.000 - din, trimesečno 65.000 - din, polletno 120.000 - din, letno 240.000 - din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglasi 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

18. oktobra 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

PIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Medtem ko je včeraj kabinetni svet osvojil »paket za Poljsko« Poljski premier Mazowiecki prispe drevi na obisk v Rim

RIM — Drevi prispe v Rim na prvi uradni obisk v neko zahodno državo predsednik prve nekomunistične poljske vlade Tadeusz Mazowiecki. Italija je že obljubila Poljski poseben traktat, tako da bodo med obiskom podpisali paket gospodarske pomoči k že sprejetim italijanskim obvezam na večstranski ravni.

Prav včeraj se je pod Andreottijevim predsedstvom sestal kabinetni svet, ki je osvojil načrt zunanjega ministra De Michelisa in ministra za zunanjo trgovino Ruggiera, ki med drugim predvideva za Poljsko 400 milijonov dolarjev (560 milijard lir) investicij in sklenitev posebnega zavarovanja pred morebitnimi političnimi zapleti, ki bi lahko prizadeli italijanske investicije. Minister De Michelis je v svojem načrtu za Poljsko navedel, da bi italijanska vlada lahko razširila tako gospodarsko pomoč tudi na druge države Vzhodne Evrope predvsem na Madžarsko in Jugoslavijo.

Ob teh investicijah za Poljsko pa bo treba ustanoviti posebno menadžersko strukturo, ki naj bi smotno upravljala s sredstvi. Prav zato sta Andreotti in De Michelis organizirala srečanje med poljskim zunanjim ministrom Krzysztofom Skubiszewskim in skupino italijanskih poslovnikov in bančnikov, tako da bi se ti seznanili z najnujnejšimi potrebami poljskega gospodarstva. Poljaki prosijo uvozne kredite za surovine in repromaterial, prav tako potrebujejo kredite za utrditev poljske valute. Poljska obremen krvavo potrebuje odložitve izplačevanja pasivnih obresti in dolgov, ki jih ima z državami pariškega kluba.

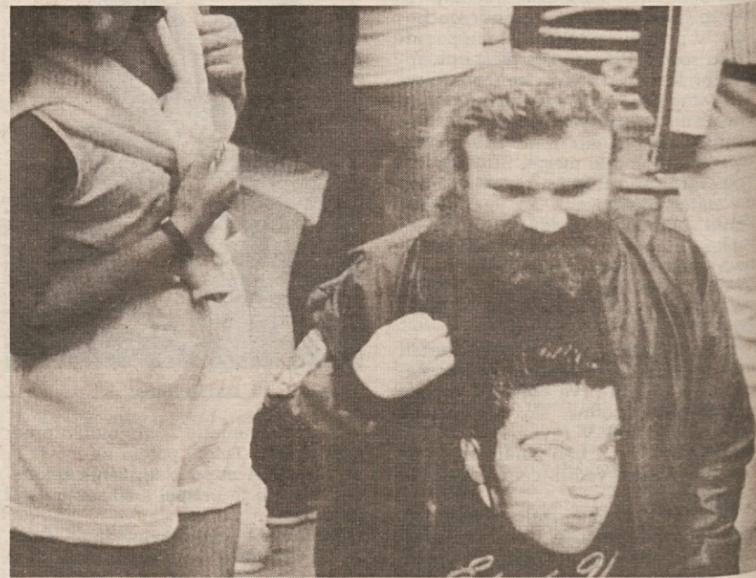
Evropska komisija je že odobrila Poljski pomoč v živežu, in sicer 150 milijonov dolarjev. 220 ekujev pomoči predvideva proračun za leto 1990. K temu je treba še dodati poseben prispevek 100 milijonov ekujev in posebno ugodnostna posojila z izredno nizko obrestno mero.

Poleg že omenjenih 400 milijonov dolarjev pa bo Italija z letom 1990 odpravila omejitve za uvoz blaga iz Poljske. Banca d'Italia pa proučuje možnost, da bi Poljski odobrila poseben kredit v podporo poljske plačilne bilance, prav tako bi morala Poljska dobiti od Italije dolgoročne ugodnostne kredite.

Mazowiecki bo torej v Italiji našel pozorne sogovornike, ki razumejo poljsko stisko. Gospodarski položaj Poljske ni rožnat, inflacija je več kot 100-odstotna, proizvodnja in produktivnost upadata, izvoz je zanemarljiv, da pa bi bila mera polna, je Poljska vezana na obveznosti do vzhodnoevropskega SEV. Prav zato bi moral Mazowiecki že ta mesec odpotovati v Moskvo, da bi rešil sporna gospodarska in trgovinska vprašanja odnosov s Sovjetsko zvezo.

V Rimu se bo Mazowiecki sestal z Andreottijem in z ostalimi člani vlade, sprejel ga bo tudi predsednik Cossiga, poljski premier pa bo seveda tudi na avdienci pri papežu.

Tudi to je glasnost

Kolja Vasin je presrečen, saj je s pomočjo vseh oboževalcev Elvisa Presleyja uresničil svoje sanje, v ameriškem Memphisu si je ogledal muzej svojega idola (Telefoto AP)

Jeklena ženska

Leach Aronavitch iz Saca (Maine) je razkazovala svoje »jeklene« mišice na republiškem prvenstvu v Mainu (AP)

Pičlo zanimanje prebivalcev Falklandov za pogajanja o usodi njihovih otokov

BUENOS AIRES — Okoli 1900 Kelperjev, kakor imenujejo prebivalce Falklandskega otočja, pogajanja med Veliko Britanijo in Argentino, ki se danes začenejo v Španiji, ne zanimajo ravno pretirano, saj so prepričani, da bodo otoki tudi v prihodnje ostali pod britansko oblastjo.

Tony Blake, občinski svetnik iz Port Stanleya, namreč pravi, kako se ne počuti prav nič ogroženega, saj ve, da se tema suverenosti nad Falklandi (Malvini) ne bo znašla na dnevnem redu. Če pa bi argentinska stran slučajno o njej hotela razpravljati, bi takoj naletela na britansko zavrnitev. Kelperji so namreč le nekaj dni nazaj tudi z volitvami v njihov zakonodajni svet pokazali, kako jim ni prav nič do tega, da bi se priključili Argentini. Trem kandidatom nove otoške stranke, ki so se na volitvah pojavili z zahtevami po zblizevanju z Argentino, ni uspelo osvojiti niti enega od osmih mest v svetu. Na volitvah so tako doživeli popoln neuspeh, saj so prebivalci množično podprli kandidate stranke, ki meni, da se je tudi v prihodnje treba navezovati na Veliko Brita-

nijo. Zato tudi Lewis Clifton, eden od poslancev v občinskem svetu, smatra, da so pogovori med Veliko Britanijo in Argentino sicer lahko koristni, »vendar Kelperjem ne bodo spremenili življenja«. Velika Britanija in Argentina se bosta v Španiji pogovarjali predvsem o možnostih vzpostavitve prometa med Argentino in spornimi otoki, vendar tudi to za otokane ni bistveno. Po vojni leta 1982 so se namreč zvezali s Čilom, sedanjemu težak argentinski gospodarski položaj pa jim ne vzbuja upanja, da bi od velike sosedice lahko dobili kaj več. »Argentina se nam zdi zelo oddaljena, razen tega je med nami tudi velika kulturna razlika,« pravijo otokani, ki poleg tega menijo, da je vrnitev Falklandov za Argentinec predvsem vprašanje narodnega ponosa. »Že od otroštva naprej jih vzgajajo v tem, da so Falklandi argentinski, toda, če bi jih imeli, ne bi vedeli, kaj naj storijo z njimi,« pravi Lewis Clifton in nadaljuje: »Argentina ima ogromno svojega morja, s katerim ne ve kaj početi, poleg tega pa še velika zemljišča v Patagoniji, ki jih ne zna izkoristiti, še manj pa naseliti. Kako bo potem naselila naše otoke?«

Kelperji so seveda lahko samozavestni, saj veljajo za prebivalce z največjim internim bruto proizvodom na prebivalca na svetu. V sezoni 1986-87 je ta namreč znašal kar 26.400 dolarjev, medtem ko je bil v Švici 17.680 dolarjev, v ZDA pa 17.480 dolarjev. V Argentini je v tem času znašal le 2.350 dolarjev.

Vode okrog otočja so izredno bogate z ribami, po vojni med Argentino in Veliko Britanijo pa so Britanci okoli otočja ustanovili 150 morskih milj široko cono, ki jo ščiti vojska. Vse ribiške ladje, ki hočejo loviti v teh vodah, morajo Kelperjem plačati posebno dovoljenje. Na leto tako dobijo okoli 50 milijonov dolarjev.

V teh dneh so na Falklandih izdali tudi posebno turistično brošuro, namenjeno Britancem, v kateri med drugim pravijo, da so njihovi otoki idealni za počitnice in umik iz Velike Britanije, saj je na njih še mogoče najti mir in tišino. »Falklandi izgledajo da-leč, toda na njih se boste počutili kot v domači hiši,« piše v omenjeni knjižici.

MARKO JENŠTERLE

Zakladi angleške kraljice

LONDON — Angleški pisatelj Andrew Morton bo jutri predstavil javnosti svoje zadnje književno delo, ki je v celoti posvečeno bogastvu angleške kraljice. Morton je več let »štel« vsak kovanec v žepih kraljevske rodbine in na koncu odkril, da naj bi bilo premoženje kraljice Elizabete II. vredno večdeset tisoč milijard lir.

Britanski tisk je že objavil nekaj odlomkov iz knjige. Tako na primer avtor knjige trdi, da bo do konca leta 2001 angleška krona imela za več kot 26 tisoč milijard delnic in princ Karel naj bi tako ob prevzemu prestola postal daleč najbogatejši kralj vseh časov. O bogastvu angleške kraljevske družine je pred dvema letoma pisala tudi revija Fortune, ki je trdila, da je angleška kraljica le s prodajami delnic na borzi zaslužila 1,9 milijarde funtov. Angleški tisk pa zdaj trdi, da je ta številka krepko višja od 2 milijard funtov.

V svoji knjigi Morton tudi piše, da je leta 1977 skušal konservativni ministrski predsednik Heath »moralizirati« borzo in je zato hotel objaviti seznam lastnikov delnic. Toda poskus se ni posrečil, saj so ustanovili posebno družbo, ki jo je nadzorovala angleška banka, skrbela pa je za tajnost delnic državnih poglavarjev in njihovih sorodnikov. Po trditvah pisatelja pa naj bi bila takrat angleška kraljica tudi eden glavnih delničarjev velike rudniške družbe in nekega velika angleške elektronske industrije.

Za konec pa še nekaj podatkov o kraljičinih draguljih. Kot piše Daily Mail, naj bi vrednost privatnega nakita presežala 80 milijard lir. Ta cena pa bi se najbrž zaradi zgodovinske in umetniške vrednosti najmanj podeseterila, če bi dragulje kdaj želeli prodati na dražbi.

Britanci bodo očistili Ganges

LONDON — Po Temzi, po kateri zdaj v obdobju drstenja spet potujejo lososi, naj bi angleška ustanova National River Authority poskrbela tudi za »ozdravitev« Gangesa, svete indijske reke. O tem projektu je spregovoril eden od vodij te ustanove Ian Adams, ki je vodil tudi načrt za sanacijo Temze.

Po njegovem mnenju gre za skrajno ambiciozen načrt, ki meji že na utopijo. Ganges teče po enem najbolj revnih in neurejenih področjih na svetu, kjer je skrb za okolje skoraj neznana. Kot je povedal Adams, gre za zdaj šele za pripravljajni del, začeli pa so že z merjenjem onesnaženosti posameznih mest ob Gangesu in ugotavljanju količino strupenih snovi, ki jih dnevno približno 150 milijonov ljudi zmeče v reko. Ko bodo znani ti podatki, pa se bodo pri National River Authority lotili izdelave dokončnega načrta.

Problemov pri tem pa je več. Angleška ustanova bo morala najprej vzpostaviti ustrezen »dialog« z indijskimi oblastmi, ki naj bi kljub hudim ekonomskim težavam ustanovile posebno agencijo za vodenje vseh del. Agencija naj bi skrbela tudi za izdajo vseh dovoljenj za napeljavno industrijskih in drugih odplav v reko in pri tem posebno pozornost posvetila temu, da z odplakami ne bi preslegli zgornje ekološke meje.

Adams ima tudi načrt, kako bi zbrali potrebna finančna sredstva za drago čiščenje reke in kasneje za vzdrževanje primerne kvalitete vode. Predlaga višje davke, višje tarife za razne storitve in pri tem tarife za njegovemu mnenju najvažnejšo vlogo prav politična volja indijskih oblasti, ki bi morale ljudem prepričati, da se plačati plačati višjo ceno za kvalitetne cilje.

Nova kvaliteta v razpravah v Stekleni palači

V generalni skupščini OZN so sklenili splošno razpravo. Imela je nekatere prvine, ki počasi spreminjajo podobo svetovne organizacije. Kajpak na bolje.

Domala enotne so si ocene o tem, da nastaja nova kakovost, v bistvu takšna, kakršno so si predstavili tvorci OZN. Oporniki nove kvalitete so nedvomno novi odnosi med veselislama, ki zapuščata blokovske okope, in pa neuvrščeni, ki navsezadnje le predstavljajo največje gibanje na svetu in so pričeli ubirati, kakor kaže, novo smer.

Komentar o tem, kateri so znamilci nove kakovosti je na straneh Washington posta, ki pa tudi dodaja, da so pričele ZDA (kar je prišlo do izraza tudi v OZN) končno odkriteje podpirati Gorbačova in njegovo politiko ter da je začela neuvrščene prav tako končno prežemati prepotrebna dinamičnost, pri čemer se dosedaj niso ravno izkazali. Izraz te dinamičnosti je med drugim v sklepu nedavne beograjske konference, da se bodo pričeli neuvrščeni bolj neposredno in odgovorno soočati s svojimi problemi, med katerimi izstopajo na primer medsebojni konflikti. Bistvo nove mednarodne politične kvalitete pa je vsekakor v tem, da se domala nezadržno uveljavlja multipolarizem in da odločno prodira tako imenovana dezideologizacija.

Splošna razprava v OZN je tokrat potrdila, da so svetovna vprašanja zmeraj bolj skupna, da se problemi tako rekoč prepletajo in da neposredno ali neposredno zadevajo zdaj, zdaj oni del zemeljske obale,

ki pa je, politično vzeto, zmeraj manjša. Razprava je vnovič pokazala, da problem Sever - Jug vsekakor prednjači v seznamu svetovnih vprašanj. Tokrat so na generalni skupščini spet obravnavali človekove pravice, širše kakor pred leti, vendar s to bistveno novostjo, da jih niso več jemali kot orodje za medsebojno obračunavanje. Skratka, šlo je za resno, dokaj objektivno in v glavnem mirno razpravo. Izjema je bil besedni dvoboj med jugoslovanskim in albanskim predstavnikom v zvezi s položajem na Kosovu. Znano je sicer, da problema niso zaostrovali (očitno je, da tega niso nameravali storiti), so pa jugoslovanskega zunanjega ministra Lončarja pozneje po hodnikih kar pogosto »nadlegovali« s tem vprašanjem.

Zasedanje je pokazalo tudi, da razprave o kriznih stanjih po svetu tokrat niso dosegle visokih temperatur, kakor je bilo pogosto v preteklosti; stanje v Srednji Ameriki je bilo načeto mimogrede, prav tako razmere v Kambodži, bežno pa so sedaj obravnavali tudi Afganistan, kar je še zlasti značilno; seveda predvsem v smislu, da udeleženci na generalni skupščini niso hoteli ustvarjati Gorbačovu novih težav.

V splošni razpravi je tokrat izstopalo ekološko vprašanje, ki so mu priznali svetovno razsežnost ter ga odkrito prikazali kot gospodarsko in pa politično nalogo zdajšnjega časa. Kar pogosta je bila trditev o »ekološki smrti«. Izjemno pozornost pa so tokrat na-

menili problemu mamil, v zvezi s tem pa tudi podprli vse predloge, ki so zveneli kot »svetovna akcija«. Pogledi so kajpak še različni, toda ocena, da gre za svetovno nevaren pojav, je nesporna. Predstavniki Azije so domala skupaj zatrjevali, da je zlasti razprava o mamilih znanilka nove kvalitete svetovne organizacije, ki da je pričela opuščati »politične razprave« in se lotila tistih, ki so res življenjske za človeštvo.

Splošna razprava je pokazala, da OZN resnično doživlja reafirmacijo. O reafirmaciji je bil pravzaprav govor že na lanskem zasedanju, toda zdajšnje zasedanje jo uveljavlja s konkretnimi problemi in stvarnimi nameni. Spodbujata pa jo mnogo večja soodvisnost, pa tudi kar zaznavna težnja za večjo enakopravnost pri obravnavanih vprašanjih.

Nenazadnje pa zasluži pozornost tudi nekatere razprave, ki so imele kot izhodišče to, da se takorekz meddržavno sodelovanje pričena s sosednimi narodi in deželami. V ta splet je sodilo tudi sporočilo o ustreznih naporih, pa tudi uspehih v Evropi, pa še novica, da se bodo 11. novembra prvič sešli v Budimpešti tudi zunanji ministri Madžarske, Avstrije, Italije in Jugoslavije. Gre za predstavnike dveh blokov, ki k sreči izginjata, ter pomembne skupine nevtralnih in neuvrščenih držav na evropski celini. Nove iniciative, trdnije vezi.

MIRO KOCJAN